

T R A N S K R I P T
28. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 29.4.2008.GODINE, S POČETKOM U 10,05 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodo poslanici, imaćemo danas dovoljno vremena za međusobna usaglašavanja. Molim vas da zauzmete svoja mjesta. Dame i gospodo poslanici, otvaram 28. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo poslanici, kao i obično, na ovu sjednicu smo pozvali naše redovne goste: predsjedavajućeg i članove Predsjedništva BiH, predsjedavajućeg i članove Savjeta ministara, predstavnike međunarodnih organizacija, ambasada, predstavnike nevladinih organizacija. Ja im se zahvaljujem, oni koji su prisutni. Zbog razmatranja njihovih izvještaja, na sjednicu su pozvani predstavnici Centralne banke BiH, Kancelarije za reviziju institucija BiH, Izvozno-kreditne agencije BiH, Agencije za poštanski saobraćaj BiH, Komisije za zaštitu podataka BiH. Sve prisutne poslanike i goste srdačno pozdravljam. Pozdravljam takođe i predstavnike sredstava javnog informisanja.

Konstatujem da sjednici prisustvuje 34 poslanika. Odsustvo su opravdali Mehmed Suljkanović, Sead Jamakosmanović, uvažena poslanica Malić, uvaženi poslanik Bećirović i Lagumdžija su najavili određeno kašnjenje, za ostale nisam dobio nikakav izvještaj.

Dame i gospodo, vi ste u pozivu za sjednicu dobili prijedlog dnevnog reda. U izmijenjenom i dopunjenom prijedlogu dnevnog reda, kao što vidite, po zahtjevu 127., uvaženi poslanik Jerko Ivanković je poslao Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA-e. S obzirom da je to obavezna tačka dnevnog reda, ona je stavljena kao treća tačka dnevnog reda i 11. tačka koja je ostala ista, ali je samo dopunjena sa, u međuvremenu, dobijenim Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost. Ostale izmjene i dopune dnevnog reda nismo dobili, niti smo na Proširenom kolegijumu imali zahtjeve u vezi sa tim pitanjem.

Otvaram raspravu o dnevnom redu.
Uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, uvaženi gosti, u posljednjih nešto više od mjesec dana u centru pozornosti građana i javnosti su dva prijedloga zakona kojima se pokušavaju regulisati plaće i naknade u institucijama BiH te regulisati obaveze i prava članova Parlamentarne skupštine. Način na koji se ova pitanja pokušavaju regulisati i vrijeme kada se to pokušava

regulisati, potpuno su zasjenili stvarnu potrebu za utvrđivanjem, odnosno uređivanjem ove oblasti. Nema oblasti u kojoj vlada veći kaos.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, gospodine, samo da vas upozorim, znači da obrazložete svoje tačke dnevnog reda, da kažete.

RIFAT DOLIĆ:

Minutu!

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Može, izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Mislim da su predlagači ovih zakona na pogrešan način pristupili regulisanju ove problematike, iskoristivši znači potrebu za regulisanjem ove oblasti, sa enormnim povećanjem plaća. Rezultat toga je opravdano nezadovoljstvo i gnjev građana tako da su poslanici Parlamentarne skupštine stavljeni na stub srama, a posebno oni koji su podržavali zakon ili su bili njegovi predlagači. Naravno, ovakav ambijent je onda korišten i za razna politiziranja itd.

Ono što ja predlažem, kako ne bi danas gubili puno vremena na politiziranju i kako ne bi u ovo turbulentno vrijeme dodatno iritirali građane i javnost: ja predlažem predlagačima Prijedloga zakona o dužnostima i pravima članova Parlamentarne skupštine da ovaj prijedlog zakona povuku iz procedure jer smo dovoljno izloženi na stub srama, da nam dodatni rejting u ovoj oblasti zaista nije potreban.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine Doliću, ja kao predsjedavajući i u Kolegijumu već smo razmatrali takve mogućnosti, međutim vi znate poslovnički kako je moguće. Znači, tačka se ne može skinuti, može se otvoriti, a onda do kraja rasprave predlagači imaju pravo da povuku zakon. Znači, taj vaš zahtjev ne mogu staviti na glasanje jer je u sukobu sa Poslovníkom.

Idemo dalje. Izvolite. Ako nema, zaključujem raspravu i konstatujem da smo usvojili

DNEVNI RED

1. Zapisnici sa 26. i 27. sjednice Doma;
2. Poslanička pitanja i odgovori;
3. Zahtjev poslanika Jerke Ivankovića Lijanovića za razmatranje Prijedloga zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovníka;
4. Predlog zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH (drugo čitanje);
5. Predlog okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH (drugo čitanje);

6. Predlog zakona o izmjenama Zakona o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu, sa Izvještajem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost;
7. Predlog zakona o dužnostima i pravima članova Parlamentarne skupštine BiH (prvo čitanje);
8. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u BiH (prvo čitanje);
9. Predlog zakona o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH (prvo čitanje);
10. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima BiH (prvo čitanje);
11. Predlog zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme, sa Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost;
12. Razmatranje:
 - Godišnjeg izvještaja Centralne banke BiH za 2007. godinu,
 - Finansijskog izvještaja Centralne banke BiH za 2007. godinu;
13. Razmatranje informativnog dokumenta Savjeta Evrope - Bosna i Hercegovina: Izvršavanje obaveza i sprovođenje postprijemnog programa saradnje;
14. Izvještaj o aktivnostima Kancelarije za reviziju institucija BiH u 2007. godini;
15. Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije BiH;
16. Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj Agencije za poštanski saobraćaj BiH za 2007. godinu;
17. Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH i o radu Komisije za zaštitu podataka za 2007. godinu;
18. Inicijativa poslanika Denisa Bećirovića u vezi sa pripremom Zakona o zabrani svih neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola, uključujući zabranu ustaških i četničkih organizacija, kao i onih koje se naslanjaju na tradiciju Handžar-divizije;
19. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju za usaglašavanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti imena Bosne i Hercegovine;
20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u Bosni i Hercegovini,
 - b) Sporazuma o saradnji u oblasti odbrane između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Grčke,
 - c) Sporazuma o kreditu između Bosne i Hercegovine koju zastupa Ministarstvo finansija i trezora i Bank Austria Creditanstalt AG - Projekat rekonstrukcije i proširenja vodovodnog sistema u opštini Posušje,
 - d) Ugovor o zajmu – Reorganizacija projekta obnove elektroenergetskog sistema – između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj,
 - e) Ugovor o amandmanu – kojim se vrše izmjene i dopune Ugovora o zajmu od 2. novembra 2000. godine, amandmanima od 5. decembra 2001. i 23. februara 2004. godine – između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj,
 - f) Konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti u odlučivanju i pristupu pravdi u pitanjima zaštite životne sredine,

g) Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Tačka prva:

Ad. 1. Usvajanje zapisnika sa 26. i 27. sjednice

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zapisnike ste dobili blagovremeno. Ima li primjedbi? Ako nema, zaključujem raspravu.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda:

Ad. 2. Poslanička pitanja i odgovori

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Do ove sjednice, odgovore na pitanja dobili su poslanici: Husein Nanić od Federalnog ministarstva finansija na pitanje postavljeno na 7. sjednici, Jovan Todorović od Savjeta ministara na pitanje postavljeno na 9. sjednici, Slavko Jovičić od Savjeta ministara je dobio odgovor na pitanje koje se stalno ponavljalo a tiče se nacionalne strukture zaposlenih u institucijama BiH, Rifat Dolić i Rezmija Kadrić od Savjeta ministara dobili su odgovor na pitanje postavljeno na 18. sjednici, Adem Huskić i Selim Bešlagić od Savjeta ministara na pitanje postavljeno na 20. sjednici, Rifat Dolić od Savjeta ministara na četiri pitanja postavljena na 21. sjednici, Sadik Bahtić, Denis Bećirović, Šemsudin Mehmedović i Jozo Križanović od Savjeta ministara dobili su odgovor na pitanje postavljeno na 21. sjednici, Mirko Okolić od Javnog preduzeća Direkcija za ceste Federacije BiH dobio je odgovor na pitanje postavljeno na 21. sjednici, Sadik Bahtić od Savjeta ministara dobio je odgovor na pitanje postavljeno na 23. sjednici, Zlatko Lagumdžija, Drago Kalabić su od Tužilaštva dobili odgovore na pitanja postavljena na 23. sjednici i Vinko Zorić je od Ministarstva spoljnih poslova dobio odgovor na pitanje postavljeno na 26. sjednici.

Izvolite, ima li komentara na odgovore? Idemo, znači redom.

Uvaženi poslanik Kadrić, Križanović, Halilović, Huskić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja sam dakle 12.12.2007. godine postavio pitanje Savjetu ministara:

Da li je na snazi Zakon o praznicima koji je objavljen u "Službenom listu SFRBiH" broj 2/92?

Iz ovog odgovora se može zaključiti dakle da je ovaj Zakon o praznicima na snazi. Dakle, da BiH ima Zakon o praznicima i ja sam zadovoljan ovim odgovorom. Odgovor sam dobio na ćirilicom pismu i to je dobro, jer je i ćirilica pismo ... Bošnjaka i sa tim, i u tom dijelu, sam zadovoljan. Nisam zadovoljan sa jednim obrazloženjem, na neki način, odgovora u kojem stoji

da je Programom rada Savjeta ministara za ovu godinu predviđeno da se donese da se pripremi nacrt zakona o praznicima BiH, međutim Savjet ministara, dakle, ne treba da priprema nacrt zakona o praznicima nego da eventualno priprema nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o praznicima jer mi Zakon o praznicima imamo, važeći zakon koji je na snazi. Dakle, Savjet ministara bi eventualno trebao da priprema izmjene i dopune toga zakona.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam na 21. sjednici 13.2. postavio pitanje Vijeću ministara:

Koji su razlozi ovolikog kašnjenja useljavanja obnovljene zgrade Vijeća ministara, odnosno Zgrade prijateljstva?

Dobio sam odgovor, i to je uspjeh. Svakako im zahvaljujem na odgovoru. Ali sam totalno nezadovoljan sadržinom odgovora. Naime, iz vrlo kratkih odgovora na pet potpitanja, vidljivo je zapravo da ili u odgovoru to nema ili nije postojao nikakav plan rekonstrukcije ove zgrade, što je bilo normalno pa se u prvoj rečenici odgovora kaže: *da Vijeće ministara još nije donijelo odluku koja će ministarstva useliti u Zgradu prijateljstva.*

Nadalje, kaže se da je tender pravovremeno raspisan Odlukom Vijeća ministara o izboru organa zadužnog za ugovaranje i odobravanjem izvjesne sume novca, a ne kaže se koji je to organ, niti kolika je suma sredstava odobrena za to, niti kad je de facto raspisan tender.

Dakle, danas, nakon godinu dana završetka te zgrade, mi još ne znamo kad će ona biti useljena, kako je proveden tender, je li završena procedura oko nabavke namještaja i, na kraju, najtužnije i najžalosnije od svega što se odgovor završava rečenicom: *Uvažavajući Zakon o javnim nabavkama BiH, nije bilo kašnjenja useljenja u Zgradu prijateljstva jer su sve propisane procedure ispoštovanje.* Ovo zaista ukazuje na jedan neodgovoran i nedomaćinski odnos prema sredstvima koja su uložena i, na kraju, jedan nekorektan odnos prema donatoru Vladi Grčke, koja je izdvojila znatna sredstva za ovu namjenu.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici i ostali gosti, s obzirom da vidim da danas nema direktnog TV prijenosa i nema kamera u ovoj sali, ja neću komentarisati ono što sam planirao, niti ću postavljati nova poslanička pitanja, zato što na dosad postavljena poslanička

pitanja nisam dobio, dobio sam polovične ili nikakve odgovore, a nova poslanička pitanja koja mislim postaviti, siguran sam unaprijed, neće biti na pravi način prezentirana zato što mislim da i tvrdim da nisu u pravu oni koji tvrde ... da je medijski prostor unutar BiH podijeljen po nacionalnom. Ja mislim da je podijeljen po strnačkoj pripadnosti, a pitanja koja postavljam zadiru direktno u odnose vladajuće koalicije sa određenim agencijama, službama i državnim i ostalim organima, i to je razlog zbog čega neću ni komentarisati ni postavljati nova pitanja.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poziv je upućen kad je i plenarna sjednica bila ... tako da smo mi odradili dio svog posla.

Uvaženi poslanik Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine predsjedavajući, ja sam postavio poslaničko pitanje 16. januara na 20. sjednici i Vijeće ministara mi je u tri navrata ... slalo odgovore i ja mislim da je ovaj odgovor koji su oni poslali, ovaj zadnji, dosta kompletan i žao mi je što nema ovde gospodina Puhalca da kažem da odgovor koji je, dio odgovora koji je došao iz Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa, zaista konkretan i mislim da je korektno to reći i naglasiti.

Htio bih reći da se pitanje odnosilo na stvaranje poslovnog ambijenta u BiH i da, bez obzira ... šta je dosad poduzeto sa strane Vijeća ministara, ja mislim da te mjere nisu adekvatne i, u tom smislu, ja bih predložio jedan zaključak koji ću sada pročitati. Dostavit ću vam u pismenoj formi, kad sam se već javio da se dva puta ne javljam.

Dakle, Zaključak, a vezano za moje poslaničko pitanje, bi glasio ovako:

Obavezuje se Vijeće ministara BiH da u roku od 90 dana sačini analizu poslovnog okruženja u BiH te kroz najšire konsultacije pripremi cjelovit program mjera i aktivnosti koje će omogućiti da BiH bude poželjno mjesto za investiranje, kako za strane, tako i za domaće investitore.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ivanković. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja sam dobio odgovor od Javnog RTV servisa na moje pitanje vezano za prijenos ovih sjednica na prošloj plenarnoj sjednici. Imao bih komentar, a i pitanje novo Kolegiju koje se odnosi na odgovor Javnog RTV servisa, pa ću pročitati dva pasosa iz tog odgovora:

Televizija BHT1 će u skladu sa svojim uređivačkim smjernicama direktno prenositi sjednice Zastupničkog doma na kojima su za razmatranje planirane teme od najšireg interesa za

bosanskohercegovačku javnost, o čemu će biti uspostavljena stalna komunikacija sa Kolegijem Zastupničkog doma. S tim u vezi, neophodne su sljedeće pretpostavke: za izmjene u programskoj šemi uredništvu je potrebno dostaviti najavu planirane sjednice Zastupničkog doma sedam dana prije njenog održavanja. Programski termin za prijenos sjednica bit će planiran u vremenskom periodu od 10 do 16 sati.

Oni su praktično odgovorili da nije uopće problem, da će prenositi od 10 do 16 sati sve sjednice koje su od interesa za bosanskohercegovačku javnost.

Pitanje Kolegiju: *Je li ova današnja sjednica nije od interesa za bosanskohercegovačku javnost?*

I ja bih vas zamolio, pošto smo mi izabrani od građana BiH, i mislim da nijedna sjednica, zapravo da je svaka sjednica od interesa za bosanskohercegovačku javnost, a ona koja nije, u biti, ne znam ima li je potrebe uopće održavati. Trebamo li se mi baviti onim poslom koji nije od interesa za bosanskohercegovačku javnost? Pa da se odgovori šta ... od ova dva ... uvjeta nije ispunjeno. Je li ili nije televizija na vrijeme obaviještena ili ova sjednica nije od interesa za bosanskohercegovačku javnost?

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dopustite da odmah odgovorim na Vaša pitanja. Već sam unaprijed rekao da je poziv upućen kad je poziv bio i za plenarnu sjednicu. Znači, za ovu sjednicu je poziv i obavještenje upućeno tad. I time su se stekli uslovi, znači da je prije sedam dana upućen poziv. Da li je ovo sjednica za ili nije ...za široku javnost? To nije Kolegij određivao niti će određivati. Mi smo uputili poziv, zašto se nije neko pojavio, to je drugi problem. Je li dovoljan odgovor?

Idemo dalje. Ko se javio još? Uvaženi poslanik Raguž. Za odgovor, je li? Odgovor.

MARTIN RAGUŽ:

Odgovor, odgovor.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Za komentare ili novo pitanje? Komentare.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Kako nema gospodina Zorića, on će stići, a pitanje je postavljeno i u ime kluba, samo bih rekao sljedeće. Znači, na 26. sjednici, gospodin Zorić je od Predsjedništva zatražio informaciju o Sporazumu o dvojnomo državljanstvu sa Republikom Hrvatskom. Što je bio razlog blokiranja tog sporazuma? Istu informaciju je tražio i od Ministarstva vanjskih poslova.

Odgovor je dobio samo od Ministarstva vanjskih poslova, i to, po meni, samo djelomično točan, gdje se kaže da je člankom 17. navedenog zakona propisano da Predsjedništvo BiH po dobivenoj suglasnosti Parlamentarne skupštine BiH, a dobilo je, odluči o ratifikaciji

međunarodnog ugovora. Znači, niti okolnosti niti razlog blokade nisu objašnjeni u odgovoru i ovo pitanje će biti ponovo dostavljeno.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za komentar uvaženi poslanik Lagumdžija, pa Novaković. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja sam dobio odgovor od Tužilaštva kao što ste i sami rekli. Međutim, ja želim slično kolegi Ragužu, mislim tehnički slično. Ja sam na 23. sjednici, 18. marta ove godine, počeo svoje poslaničko pitanje sa rečenicom: *Ukoliko je tačno da sam ja ili bilo ko drugi bio nalogodavac za bilo kakav lažni račun ili zloupotrebu pri korištenju računa u ime Vlade Republike BiH, pozivam Tužilaštvo da bez odgađanja provede istragu i najoštrije kazni onoga ko je to bilo kada uradio.*

Meni je Tužilaštvo ...odgovorilo da ovo što sam ja pitao nije pitanje nego ima karakter poziva, pa zato mi odgovaraju detaljnije. Međutim, u istom pismu su mi rekli da ...pozivaju se na član 216. stav (1) Zakona o krivičnom postupku: ukoliko postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo, da će oni djelovati, ali da na to dosad nisu naišli.

Međutim, ja bih želio, gospodine predsjedavajući, da kažem da ja sam dobio, praktično, i ponavljam ovo i predstavnicima ovde Vijeća ministara, evo gospodin Nović je, žao mi je što on nije zadužen za to jer sam siguran da bi ranije dobio odgovor. Ja sam tražio od Vijeća ministara, odnosno ministra finansija, ministra sigurnosti da daju punu informaciju o tome da li su računi na koje se mediji pozivaju ili bilo ko drugi od '92. do danas računi Vlade RBiH ili Zlatka Lagumdžije od bilo koga ko ih je zloupotrijebio i tražio sam odgovor na pitanje ko je, za koje potrebe je otvorao te račune, koliko i od koga je sredstva na njih leglo, za što i kada su sredstva upotrebljena, te ko su bili nalogodavci za isplate po ovim računima? I, još sam dao i odgovarajuću dokumentaciju priložio.

Pa samo želim da se konstatuje, da ne bi bilo zabune, dakle ja nisam dobio odgovor na postavljeno pitanje. Samo sam od Tužilaštva dobio odgovor koji sam i sam ... znao da tu nije bilo, što se mene tiče, nikakvih problema i da oni ne vode nikakav postupak na tu temu, međutim nisam dobio odgovor na pitanje od Vijeća ministara, Ministarstva sigurnosti, Ministarstva finansija, tako da dobro bi bilo da se to požuri ali da se još jednom konstatuje – ja nisam dobio odgovor na pravo pitanje. Pravo pitanje nije bilo Tužilaštvu nego nadležnim institucijama, mada ne sumnjam da bi Tužilaštvo moglo po dobijanju odgovora da ima posla, ali to je sad stvar, je li, ovog zakona koji se ovde citira, ne poslaničkog pitanja.

Eto, hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković, jeste li vi imali? Imate ovde prijavljeno. Dobro. Uvažena poslanica Marković, imate komentar? Je li ima još neko odgovor ili komentar? Nema. Onda

idemo znači redom za nova poslanička pitanja. Prvo ide uvaženi poslanik Džaferović, pa Nanić, Marković, Novaković, Prodanović itd.

ŠEFIK DŽAREROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja imam dva kratka a, po mom mišljenju, jako važna poslanička pitanja. Oba pitanja su Vijeću ministara BiH, i prvo pitanje glasi:

Kakvo je trenutno stanje zaštite stanovništva i životinja od bruceloze u BiH i šta na tom planu preduzima Vijeće ministara BiH?

I tražim da se sastavi jedna informacija i tražim parlamentarnu raspravu na ovu temu. Prema podacima kojima ja raspolazem, stanje u BiH je alarmantno ali stavljeno je u drugi plan, imajući u vidu sva ova dešavanja koja imamo u BiH. U zeničkoj bolnici je trenutno 59 ljudi oboljelih od bruceloze iz dva kantona, Srednjobosanskog i Zeničko-dobojskog a mislim da bolje stanje nije i u drugim krajevima BiH. Stada se polove. Dakle, stada se polove. Ovo je, dakle ne treba govoriti o tome, stvar koja je opasna dakle po zdravlje ljudi i po bosanskohercegovačku ekonomiju. Ja mislim – ja sam prošli put postavio pitanje o stanju ovoga Ureda za veterinarstvo u BiH – ja mislim da je nama potrebna državna akcija na ovu temu. To je u interesu svih nas u BiH jer bruceloza ne poznaje ni međukantonalne ni međuentitetske pa ni međudržavne linije i mislim da moramo imati odgovor na ovo pitanje i moramo imati odgovarajuću strategiju sa nivoa BiH.

Molim prvo odgovor a neka se slobodno pripremaju oni u Vijeću ministara koji su za ovo zaduženi. Ja ću tražiti, evo sad tražim parlamentarnu raspravu na ovu temu.

Drugo pitanje: kako nas stvari ne bi zatekle, mi smo se jako potrudili i Vijeće ministara i mi u Parlamentu da prošle godine usvojimo Zakon o visokom obrazovanju. Mi smo to uradili. Mislim da je vrijeme, imajući u vidu značaj te oblasti, da ovde u Parlamentu na prijedlog našeg resornog ministarstva, odnosno Vijeća ministara obavimo raspravu o toku implementacije Zakona o visokom obrazovanju. Tamo su određeni rokovi u kojima se univerziteti u BiH i sveučilišta moraju pripremiti za akreditaciju. Bojim se da ...nakon iseka toga roka se ne uhvatimo za glavu, a da ništa prije toga nismo uradili!

Hoću informaciju – dakle, i treba nam informacija i tu također tražim parlamentarnu raspravu – kako stoje stvari sa implementacijom Zakona o visokom obrazovanju i kako su nam univerziteti i sveučilišta u BiH pripremljeni za predstojeći proces akreditacije i uključivanja u Bolonju? Istina, to treba da bude tema ovde u Parlamentu kako bismo sa svoje strane vidjeli šta treba da uradimo da se ne bi onoga dana kada isteknu rokovi uhvatili za glavu.

Toliko, hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se.

Gospodine predsjedavajući, članovi Vijeća ministara, kolege poslanici, ja imam danas dva pitanja poslanička. Jedno je pitanje za Ministarstvo sigurnosti i SIPA-u, a odnosi se na sljedeće:

Svakodnevno na bosanskohercegovačkim cestama možemo susresti vozila sa plavo-crvenim svjetlima za koje ne vrijede nikakva saobraćajna niti ljudska pravila. Ta vozila voze prebrzo, pretiču kolene i često se nalazite u situaciji da morate bježati s puta kad se oni pojave. Po saznanjima radi se o vozilima bh. funkcionera svih nivoa vlasti.

Ja postavljam pitanje:

Po kojem propisu i po kojim kriterijima se dodjeljuju prava na rotacije plavo-crvene nekakve naprijed, što jako onako ubijaju izgledom na bh. cestama, te da li je ikome i po kojim propisima dozvoljeno da krši saobraćajna pravila na bh. cestama? Tražim spisak svih vozila i funkcionera kome su dodijeljene dozvole za posjedovanje i upotrebu rotacionih svjetala u BiH. Mislim da je ovdje dovoljno jasno o kojim vozilima se radi.

Drugo pitanje, postavljam putem Vijeća ministara premijeru Vlade Federacije BiH, s obzirom da je Predstavnički dom Parlamenta Federacije u nekoliko nastavaka svojih sjednica, cijeneći izuzetno teško stanje kao i potencijale Agrokomerca d.d. iz Velike Kladuše, donio i nekoliko zaključaka, između ostalog, donesen je i zaključak o obavezana Vlade Federacije da obezbijedi sredstva u iznosu od jedan milion maraka za uplatu doprinosa za 196 radnika Agrokomerca koji su do tada ostvarili pravo ali zbog neuplaćenih doprinosa ne primaju penziju. Napominjem da je pri izradi ovog zaključka učestvovala i Vlada i prihvatila ga kao rješenje te da je rekla da ima sredstva za izvršenje ovog zaključka. Danas, nakon nekoliko godina, i dalje je priča o Agrokomercu ista, a stanje iz dana u dan sve gore.

Postavljam pitanje, znači premijeru Vlade Federacije:

Da li je ispoštovan Zaključak u Parlamentu Federacije o dodjeli sredstava za uplatu doprinosa radnicima Agrokomerca, koji su ostvarili pravo ali zbog neuplaćenih doprinosa ne primaju penziju? Ako je, i ako su uplaćena, kada i na čiji račun a, ako nisu, da li će biti uplaćena i kada?

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Marković. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja imam jedno pitanje koje je upućeno Regulatornoj agenciji za komunikacije iz sledećih razloga. Naime, u poslednje vreme smo svedoci da pojedini novinari određenih medija i javnih emitera daju sebi toliku slobodu i toliko pravo da kvalifikuju i odnose se prema javnim i političkim ličnostima, prema pojedinim političkim partijama u BiH, a naročito iz RS, mada mislim da ne štede ni političare iz Federacije BiH, na takav način koji je zaista nedopustiv i neprimjeren, i da na taj način podrivaju integritet ličnosti i jednostavno zalaze u privatnost, što ni po kakvim kodeksima i pravilima nije dopušteno u jednom demokratskom društvu.

Zato se moje pitanje odnosi na sljedeće:

Da li je za Regulatornu agenciju za komunikacije dozvoljeno i dopustivo da RTV Federacije BiH u pojedinim emisijama i programima kvalifikuje i etiketira pojedine javne ličnosti i partije u BiH, a naročito one iz RS, ne poštujući ni elementarne kriterijume respektabilnosti kulture u javnoj komunikaciji, naročito u kontekstu kada te kvalifikacije imaju smisao podrijetla i privatnosti svake javne političke ličnosti i da li se u izdavanju licence za rad javnom emiteru vodi računa o poštovanju kodeksa ponašanja novinara RTV u BiH?

A mene naročito interesuje Federalna TV s obzirom da znamo da je to jedini emiter od tri emitera u BiH koji nije dobio još licencu za rad od Regulatorne agencije i što bi trebalo tek da se učini. Televizija BiH je dobila, RTVRS je dobila ali imamo situaciju da upravo ova televizija, pa evo i sinoć u jednoj emisiji, na takav način kvalifikuje političare iz RS da jednostavno ti novinari i urednici uzimaju sebi za pravo da budu i tužitelji i sudije i da presuđuju često bez kriterijuma, bez mjere, bez elementarne kulture ponašanja, da sebi dozvoljavaju da državne poslanike u ovoj zemlji nazivaju vrlo pogrđnim imenima, što je nedopustivo i na taj način ... dovode ljude u situaciju da oni imaju i udruženja i javni program i razne načine javne komunikacije da se brane i podignu maltene svu javnost u svoju zaštitu, a one koje kvalifikuju i koje napadaju i koje optužuju jednostavno ne dopuštaju ni na kakav način, niti uvažavaju njihove demantije i njihove argumente.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite. Vi nemate novo pitanje? Nema. Dolić, izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam dva pitanja.

Prvo pitanje je resornom ministru za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara:

Šta možete poduzeti da se zaustavi hajka na nezaposlene građane Federacije koja se pod geslom akcije borbe protiv rada na crno i zloupotrebe statusa nezaposlenosti u poslednjih 15-tak dana provodi u Federaciji BiH od strane Federalne inspekcije rada a kojom se sa evidencije nezaposlenosti u zavodima za zapošljavanje jednostrano, bez ikakvog rješenja i bez prava na žalbu, brišu nezaposleni građani Federacije, među kojima i veliki broj onih koji su iznajmili nekoliko metara kvadratnih tezgi na pijacama, onih koji su ostvarili nekoliko stotina KM novčanih premija za poljoprivrednu proizvodnju i onih koji se preko granice kreću i nadničare, sa ciljem da prehrane porodicu i njen biološki opstanak. Da li se prema ovim građanima krše ljudska prava samom činjenicom da nisu dobili nikakva pismena rješenja o brisanju sa evidencije nezaposlenosti i da nemaju pravo na žalbu? Da li se na ovakav način nezaposlenim građanima ustvari radije sugerise da dok čekaju posao, umjesto pronalaska načina za prehranjivanje porodice, da radije prose, džepare ili otimaju i kome se ovi građani mogu obratiti radi zaštite svojih prava koja su ovakvim postupcima kršena?

Načinom kako postupa Federalna inspekcija, umjesto poslodavaca i nezaposlenih bogataša, na udaru navodnog suzbijanja rada na crno našli su se oni koji su prinuđeni, dakle, raditi na pijacama, u poljoprivredi ili na drugi mizeran način tražiti načine za preživljavanje porodice dok čekaju na zapošljavanje.

Drugo pitanje je pitanje resornom ministru i ministarstvu u Vijeću ministara:

Kako se zvanično kreće stanje nataliteta stanovništva u BiH u poslijeratnom periodu po entitetima i kantonima i da li su zakonski utvrđene bilo kakve mjere stimulacije nataliteta i pomoći porodicama sa više djece u porodici u kantonima i entitetima I, ako jesu, na koji način se to čini?

Ovo pitanje postavljam potaknut ozbiljnim upozorenjima statističara i demografa da je u BiH iz godine u godinu broj umrlih u odnosu na broj rođenih u stalnom porastu a, s druge strane, prema mojim saznanjima, nema sinhronizirane systemske akcije, stimulacije nataliteta i pomoći porodicama sa više djece u BiH ili se to čini sporadično, pa čak i imamo apsurdnu i nemoralnu situaciju da je i u BiH systemski bolje motiviran prirast i uzgoj stoke nego rađanje i odgajanje djece.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege poslanici, gospodo iz Savjeta ministara, poštovani gosti, prije postavljanja mog pitanja, želio bih da zamolim Savjet ministara kome sam prošle godine uputio poslaničko pitanje, odnosi se na način, organizaciju i ustrojstvo "Službenog glasnika BiH". Nije mi dat odgovor, te molim da se dostavi.

A moje pitanje takođe je upućeno Savjetu ministara:

Molim vas da mi dostavite iznose plata svih izabranih i imenovanih zvaničnika u svim institucijama BiH koje su bile predmet obrade Izvještaja Kancelarije za reviziju institucija BiH, dakle svih 53 koliko ih ima, kako bi javnost, koja je često jednostrano informisana o primanjima i koja je uglavnom fokusirana na izabrane zvaničnike u najnegativnijem smislu, mogla da ima adekvatne informacije i da ih u tom smislu koristi radi obavještanja javnosti.

Hvala vam.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći se za postavljanje pitanja prijavio uvaženi zastupnik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem. Uvaženi predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, članovi Vijeća ministara i ostali, sve vas srdačno pozdravljam.

Imam za danas dva pitanja. Prvo pitanje za Ministarstvo saobraćaja i komunikacija:

Tražim od resornog ministarstva da mi odgovori šta je do sada uradilo i šta planira uraditi za cestovno i željezničko povezivanje Krajine sa ostalim dijelovima BiH, centrom Sarajeva, susjednim državama i EU? Kada će ministarstvo pustiti u promet željezničku prugu kroz Krajinu: od Bihaća do Hrvatske, Sarajeva, kako bi se i Krajina željezničkim prometom uvezala sa Sarajevom, susjednim državama i EU?

Već sam ovde jednom postavio poslaničko pitanje da nas u Krajini, kada su u pitanju planovi izgradnje autoputeva, Koridor Vc, brze ceste, željeznica, nema nigdje. A znamo šta to znači: izolacija, nerazvijenost, bijeda, siromaštvo i iseljavanje. To više nećemo dopustiti. Smatram da Krajišnici ne zaslužuju ovakav odnos države prema Krajini jer mi u Krajini imamo i pameti i resurse, i to želimo staviti u funkciju kako naši građani dalje ne bi išli u treće zemlje radi posla i egzistencije. Krajina je kapija Evrope i jedan od najljepših dijelova BiH. Stoga smatram da niko nema pravo da nas izoluje, koči naš razvoj, progres jer mi svi znamo da gdje nema dobrih cesta, puteva, prometa i komunikacija, željeznica, nema ni ulaganja u investicije, nema privrede a, samim tim, ni opstanka na tim prostorima. Bar smo se mi Krajišnici u to uvjerali da je bivši sistem da su nas komunisti 50 godina držali u izolaciji, zato danas imamo najveću dijasporu. To više Krajina i Krajišnici ne mogu niti žele prihvatiti a Aneks IX Dejtonskog ustava o korporacijama nas obavezuje da se uspostavi željeznički saobraćaj.

I drugo pitanje za RAK:

Šta ste dosad poduzeli i šta ćete poduzeti da se u pojedinim javnim emiterima prekine medijska hajka i linč gdje se iznose gnusne neistine, laži, čak i montaže iz najgorih komunističkih vremena u diskreditaciji određenih političara, kako bi se ušutkali ili uklonili s političke scene?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći se za postavljanje pitanja prijavio uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Pitanje je za Vijeće ministara i glasi:

Zašto je Vijeće ministara BiH članom 18. Odluke o postupku izdavanja i načina postupanja s obveznicama BiH koje se izdaju radi izmirenja obaveza po osnovu stare devizne štednje odlučilo da se iste ne odnosi na RS?

Po mom mišljenju, na ovaj način se derogira i selektivno primjenjuje Zakon o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, što je naravno nedopustivo jer se obveznice izdaju za dio države, u ovom slučaju Federaciju i Distrikt Brčko, što je diskriminirajuće za jedan veliki broj građana BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Todorović. Izvolite.

JOVAN TODOROVIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Moje pitanje je:

Kada će se u Spoljnotrgovinskoj komori BiH usvojiti Izvještaj o poslovanju za 2007. godinu i Finansijski plan za 2008. godinu? Kad će se imenovati novi generalni sekretar jer je postojećem mandat istekao prije šest mjeseci? Po čijem ovlaštenju imenovani obavlja dužnost generalnog sekretara?

Pitanje Savjetu ministara i odgovor pismeno.
Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Riječ ima uvaženi predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dva kratka pitanja. Jedno je upućeno Ministarstvu za saobraćaj i komunikacije:

Molim vas da mi dostavite informaciju o aktivnostima u vezi sa smještajem Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH u Banja Luci, s obzirom da oko toga imamo više oprečnih mišljenja i aktivnosti koje se vode mimo onoga što je dogovoreno. Želio bih da tu informaciju dobijem što hitnije.

I drugo je upućeno Savjetu ministara BiH:

Molim vas da sačinite informaciju o efektima zakonskih rešenja kojima je prenesena nadležnost sa entiteta na nivo zajedničkih organa BiH. Da ne bi svaki zakon pojedinačno ovde razmatrali i efekte njihove, najbolje bi bilo da se napravi jedna zbirna informacija o nekih 50-tak, kako kažu, prenesenih nadležnosti, da vidimo te efekte.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći za postavljanje pitanja se prijavio uvaženi zastupnik Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

To je jedno vrlo kratko pitanje. Upućujem ga Vijeću ministara BiH, a ono glasi:

Kolike su plaće i druge naknade menadžmenta i rukovodstva sva tri javna RTV servisa u BiH i Upravnog odbora, odnosno Nadzornog odbora ovih servisa?

Obrazloženje: Budući da je zadnjih tjedana pa i mjeseci najaktualnija tema u ovoj zemlji primanja i plaće zastupnika, i to samo zastupnika u BiH, i mislim da javnost BiH treba znati kolike su plaće i druga primanja zastupnika, ali isto tako trebamo i mi zastupnici znati kolika su

primanja ovih ljudi što sam ja maloprije rekao i ne samo njih nego i svih drugih korisnika Proračuna institucija BiH. Dakle, jednaka prava i obveze vrijede za sve jer svi mi trošimo, odnosno financiramo se iz javnih sredstava, odnosno sredstava Proračuna institucija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Prelazimo na treću tačku:

Ad. 3. Zahtjev poslanika Jerke Ivankovića Lijanovića za razmatranje Predloga zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslanik je 24. aprila Domu dostavio Predlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA, sa Zahtjevom da se razmatra po hitnom postupku. Istog dana smo i vama prosljedili Predlog zakona i sada raspravljamo o Zahtjevu. Molim vas da se ograničite sa svojom raspravom o Zahtjevu, a ne o zakonu. U slučaju da usvojimo Zahtjev, imaćemo vremena i raspravu otvoriti o samome zakonu.

Već se prijavio uvaženi poslanik Ivanković. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, mislim da je krajnje vrijeme da nešto uradimo za poljoprivredu iz područja naše nadležnosti. Do sada smo imali preporuka i mjera ali su se one uglavnom odnosile na neke druge nadležnosti. U drugoj polovini prošle godine smo vodili raspravu oko Sporazuma CEFTA, vodili rasprave o problematici u poljoprivredi i usvojili jedan zakon sličan ovome ali, nažalost, on nije dobio podršku u Domu naroda i nije mogao stupiti na snagu.

Teška pozicija u poljoprivredi svakim danom postaje sve teža, deficit u vanjskotrgovinskoj razmjeni raste drastično cjelokupni i u prošloj godini je sa 6 milijardi u 2006. povećano na 8 milijardi u 2007. a 2 milijarde tog deficita se odnosi samo na uvoz hrane koju mi praktično možemo proizvesti kompletno u BiH. I, od te 2 milijarde, preko 50% je uvoza iz nama dvije susjedne zemlje, Srbije i Hrvatske, i to nam govori da mi praktično imamo prostor da proizvedemo vlastitu hranu, da ona bude cjenovno prihvatljiva, a ne da plaćamo cijenu uništene vlastite proizvodnje, kao što imamo situaciju u zadnjih nekoliko mjeseci, zato što smo u proteklih 10 godina pogrešnom vanjskotrgovinskom i poticajnom politikom uništili vlastitu proizvodnju i sada smo ovisni o uvozu i plaćamo i građani ove zemlje plaćaju tu politiku stalnim poskupljenjima osnovnih životnih namirnica.

U obrazloženju zakona imate i nekoliko tabela. Jedna od njih govori o deficitu u području poljoprivrednih proizvoda od 1999. godine do 2007. godine, iz koje je vidljivo da je pokrivenost uvoza izvozom u prošloj godini u području poljoprivrednih proizvoda samo 15,22%, i da se ta

pokrivenost otprilike povećava svake godine za nekih 1,1-2% i, ako bi nastavili ovakvim trendom, uravnoteženu vanjskotrgovinsku bilansu u području poljoprivrednih proizvoda bi ostvarili za 78 godina. Taj pokazatelj govori koliko je ova materija hitna i koliko je alarmantno da se nešto napravi u tom području.

Ono o čemu se vodila rasprava u prošloj godini je da će nešto niže razine vlasti napraviti da bi se stanje popravilo, ali sada, nakon sedam-osam mjeseci, vidimo da niže razine vlasti nisu ništa značajno uradile, jer nemaju dovoljno sredstava. Poticaji u oba entiteta i svim županijama i kantonima su samo 10% u odnosu na poticaje, recimo, susjedne Republike Hrvatske, koja pored svojih domaćih poticaja, koji su deset puta veći nego što su poticaji u BiH, ima još mogućnost pristupa fondovima EU iz kojih može povući značajna sredstva za svoju poljoprivredu i u takvim okolnostima u slobodnoj trgovini će naša poljoprivreda praktično doživjeti kolaps. Slična situacija je i sa Srbijom. Poticaji u EU su 43% Proračuna EU a mi ćemo, evo nadam se za mjesec ili dva dana, potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Na osnovu tog sporazuma će odmah stupiti na snagu trgovinski dio tog sporazuma, znači, gdje za veći dio poljoprivrednih proizvoda ponovno nastaje bescarinska trgovina sa EU i zamislite koji će to biti dodatni udar na domaće proizvođače.

U ovom zakonu je predviđena procedura kako štititi domaću proizvodnju sukladno Sporazumu CEFTA, sukladno članku 22. – 23. i 23. bis i predviđeno je da se odmah počnu naplaćivati carine na određene poljoprivredne proizvode iz Srbije i Hrvatske u Sporazumu o trgovini sa EU o slobodnoj trgovini sa EU.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Možemo li malo o razlozima za proceduru, kasnije ćemo o zakonu.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Pa, evo hitnost je, ovo su svi razlozi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znam da je hitnost, ali.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ali, evo skratit ću, nisam ja veliki potrošač vremena uobičajeno. Nadam se da ćete to uzeti u obzir. Većina proizvoda koji se nalaze u ovom zakonu, kojim se zahtijeva da se naplaćuju carine na uvoz iz Srbije i Hrvatske su ugovoreni i sa EU da se naplaćuju carine prilikom stupanja na snagu Ugovora o slobodnoj trgovini do ulaska BiH u EU ili će se djelimično smanjivati u određenom periodu, tako da ne vidim razloga zašto bi mi susjedima dali povoljniji status u vanjskotrgovinskoj razmjeni nego što smo to dali EU kad imamo za cilj da budemo članica EU, a ne članica susjednih zemalja.

Evo, iz svega što sam ja iznio i što imate kroz ove brojke u zakonu, ja se nadam da će ovaj zakon dobiti podršku.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Ako nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda:

Ad. 4. Predlog zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zakon je u drugom čitanju. Vi znate da je on već duže u proceduri. Na 13. sjednici nije dobio entitetsku većinu pa je vršeno usaglašavanje. Na 14. sjednici je ponovo išao na usaglašavanje a na 15. sjednici usvojen je u prvom čitanju. U amandmanskoj fazi nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine je u dva navrata tražila produženje roka za dostavljanje izvještaja. Nakon provedenog dugotrajnog usaglašavanja, od Komisije smo 2. aprila 2008. godine dobili Izvještaj o Predlogu zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH. Vidjeli ste u Izvještaju da je Komisija provela i javnu raspravu o ovom predlogu zakona. U Izvještaju je takođe sadržano 17 amandmana koje je Komisija jednoglasno usvojila i samim tim postali su sastavni dio zakona. U plenarnoj fazi više nemamo amandmana.

Otvaram raspravu. Ako nema, zaključujem raspravu.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda:

Ad. 5. Predlog okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlog ovog zakona smo na 24. sjednici usvojili u prvom čitanju. Nadležna Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost je 24. aprila dostavila Izvještaj. Komisija je prihvatila Predlog zakona i usvojila dva amandmana. U plenarnoj fazi, nemamo amandmana.

Otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda:

Ad. 6. Predlog zakona o izmjenama Zakona o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu, sa Izvještajem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlog ovog zakona je na 20. sjednici usvojen u prvom čitanju. Na 24. sjednici, Dom je razmatrao negativan izvještaj nadležne Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost. Negativan izvještaj nije usvojen, pa je ovoj komisiji dat zadatak da ponovo razmatra Predlog zakona i dostavi novi izvještaj. Novi izvještaj Zajednička komisija je dostavila 2. aprila 2008. godine. Novi izvještaj je ponovo negativan. Dakle, ova komisija nije prihvatila Predlog zakona. Imamo situaciju da po drugi put raspravljamo i odlučujemo o Izvještaju Komisije, kao što nam se desilo i sa policijskim zakonom. Vi znate da Parlament praktično samo konstatuje da se je to desilo i zakonski projekat je propao.

Otvaram raspravu. Uvaženi drugi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, pored činjenice da proceduralno praktično ... stekli su se uslovi da mi danas praktično okončavamo danas proceduru vezano za ovaj zakon, ja imam potrebu nekoliko rečenica da kažem. Naravno, pozdravljam način na koji je Zajednička komisija napravila Izvještaj iz kojeg je vrlo vidljivo koja je to argumentacija bila za a koja je bila protiv dakle podrške ovom zakonu, odnosno šta je to što je kreiralo stav ... naše ove komisije.

Ja mislim da, vidjeli ste i sami, sigurno da ključni problem je bio način na koji se popunjavaju sastavi ovih naših misija itd. Dakle, upotreba tog Rezervnog sastava. Ja mislim da predlagač i resorno ministarstvo je ispravno postupilo i da treba uvažavati argumentaciju koju su oni naveli u obrazloženju ovog zakona. Dakle, ovdje se radi o Rezervnom sastavu, odnosno licima kojim je prestala profesionalna služba i koji su na neki način prošli odgovarajuće stručne obuke i oni su na neki način prilično pripremljeni za ovakvu vrstu misija, što ne proizvodi troškove što je jedan od argumenata bio da se ne koristi taj rezervni sastav. Mislim na ovaj način smo propustili priliku i praktično doveli državu u situaciju da nema kapacitet i sposobnost da izvršava dio i međunarodnih obaveza, odnosno naše učešće u međunarodnim misijama, ... za koje smo se mi ipak ovdje opredijelili i koje za BiH se podrazumijeva samim činom izjašnjavanja da želimo biti ravnopravne članice i NATO Saveza i EU. To proizvodi dakle i određene obaveze. Ja izražavam žaljenje što mi nismo praktično danas stvorili pretpostavku da država uspješnije može, ja ne tvrdim da ona neće izvršavati, ali na ovaj način smo reducirali mogućnost države da punim kapacitetom odgovori ovim obavezama.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, ministri i članovi Savjeta ministara, gosti, drage kolegice i kolege, naime, ja sam se javio s obzirom da sam bio predlagao amandman u ovoj amandmanskoj fazi, kojim se praktično briše stav zakona koji u suštini i jeste sam zakon, da se onemogućiti, odnosno da se omogućiti učestvovanje na dobrovoljnoj osnovi pripadnika Rezervnog sastava u mirovnim misijama.

Naime, kad smo radili reformu odbrane u BiH, a kasnije usvajali ovaj zakon, onda je planiranje, znači ovog profesionalnog sastava, vršeno imajući u vidu nekoliko elemenata. Jedan od tih elemenata je upravo bila i sposobnost Oružanih snaga BiH da odgovore znači potrebama u mirovnim misijama.

Mirovne misije u kojima mi danas učestvujemo nisu takvog kapaciteta, po mom dubokom ubjedenju, da je potrebno angažovati rezervne snage, pa makar to bilo i na dobrovoljnoj osnovi. Ukoliko BiH bude u situaciji da preuzme obaveze i za veće mirovne misije, a ja mislim da takva pitanja se jedino mogu uz saglasnost ovog parlamenta – bar zakonom je tako definisano: prihvatiti uz saglasnost ovog parlamenta – onda ćemo mi imati mogućnost da raspravljamo o sposobnosti Oružanih snaga BiH i BiH da odgovori takvim misijama. Ja mislim da u ovoj fazi nije potrebno ...decirati takve pozicije. Naravno, tada ćemo imati mogućnost da sveobuhvatno sagledamo ne samo naše obaveze nego i mogućnosti za realizaciju tih obaveza.

Iz tih razloga sam ja i predložio amandman kojim želim ostaviti učešće u mirovnim misijama u okviru profesionalnog dijela Oružanih snaga BiH.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih, zaključujemo raspravu.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda:

Ad. 7. Predlog zakona o dužnostima i pravima članova Parlamentarne skupštine BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlog ovog zakona u parlamentarnu proceduru dostavilo je više poslanika sa potpisima: Sadik Ahmetović, Ekrem Ajanović, Sadik Bahtić, Branko Dokić, Savo Erić, Adem Huskić, Sead Jamakosmanović, Slavko Jovičić, Velimir Jukić, Remzija Kadrić, Drago Kalabić, Azra Alajbegović, Niko Lozančić, Milica Marković, Momčilo Novaković, Mirko Okolić, Lazar Prodanović, Snježana Rajilić, Martin Raguž, Vinko Zorić, Hadži Jovan Mitrović, Jovan Todorović. Ustavnopravna komisija je Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila 28. marta 2008. godine. Kolegijum Doma je za nadležnu odredio Zajedničku komisiju za administrativne poslove. Nadležna komisija je Mišljenje o principima dostavila 3. aprila 2008. godine. Komisija je, kao što ste vidjeli, većinom glasova podržala principe Predloga zakona. Mi smo sada u prvom čitanju. Razmatramo principe Predloga zakona.

Otvaram raspravu. Ima li potrebe neko od predlagača?

Ispravka, uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja sam sasvim slučajno u čitanju vaših imena predlagača čula i svoje prezime, pa vas lijepo molim da samo korigujete, ja nisam potpisnik ovog prijedloga.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja sam rekao Azra Alajbegović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Rekli ste i Azra Hadžiahmetović.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nisam. Nema ovde u spisku.

NIKO LOZANČIĆ:

Ista ispravka kada je u pitanju moje ime.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro. Ima li potrebe neko od predlagača? U ime predlagača, je li?

BRANKO DOKIĆ:

...ja nisam potpisnik ovog dokumenta, tako da, niti mi je nuđeno da potpišem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro. Znači, u ime predladgača: diskusija Dolić ili? Aha. Dobro. Uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, meni je žao što kolege poslanici koji su evo potpisani kao predladgači ovoga zakona nisu prepoznali poruku građana i javnosti da ovaj zakon ovakvog sadržaja ne treba donositi.

Možemo danas govoriti šta hoćemo ali motiv za predlaganje ovakvog zakona je pokušaj da se kroz privilegovane uslove penzionisanja i visoke penzije, na neki način, izvrši institucionalizacija privilegija poslanika nakon završetka mandata.

Mislim da niko ne spori potrebu da se dužnost i prava regulišu zakonom, ali ...sjenu na sve to bacaju članovi 26. i 27. zakona koji se odnose na prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja. Mislim, također, da su više sporni i da zadiru u domen morala privilegovani uslovi penzionisanja poslanika a samo nešto manje same visine penzija koje se na sadašnji nivo plaća primjenjeno kreću do 1.550,00 KM. Naravno, ako se uzme u obzir predloženo povećanje plaća poslanika po drugom zakonu, koji je u proceduri, od 110%, onda se privilegovane penzije uzdižu do astronomskih i nemoralnih 3.500,00 KM ili 10 prosječnih penzija u BiH. Mislim da je svaki pokušaj da se argumentiraju i pravdaju ovakvi prijedlozi suvišan i da sa pravom izaziva nezadovoljstvo građana, a poslanike nepotrebno pretvara u ljude koji žele da budu ljudi iznad građana i iznad naroda.

Meni kao poslaniku imponuje svaki susret i razgovor sa građanima ali mi ne imponuje među građanima biti obilježen na ovakav način kao čovjek kome je vlastiti interes ispred svih drugih interesa i interesa građana. Meni nije ni nakraj pameti da sa ovako osjetljivim stvarima politiziram i ne trebaju mi na ovakav način stečeni eventualno politički poeni. Meni je važnije od toga da kao poslanik mogu uzdignute glave ići ulicom i da bez hipoteke i moralnih mrlja mogu razgovarati sa svakim građaninom ove zemlje, što vjerujem da je interes i svima nama ovdje.

Radi toga mislim da predlagači ovaj zakon trebaju povući iz procedure i dograditi ga u dijelu koji se odnosi na prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja, tako da se iz njega na minimum svedu sve predložene privilegije prilikom penzionisanja poslanika. Poslanici ne mogu i ne smiju biti na ovakav način odvojeni od građana i mi moramo dijeliti sudbinu građana koji su nas birali.

Dakle, ja ne mogu podržati ovaj zakon ni kao dobru osnovu za drugo čitanje i amandmansko djelovanje. Ponavljam, mislim da je motiv, a očito i evo kamen spoticanja oko ovoga zakona, dio koji se odnosi dakle na privilegovane uslove penzionisanja i privilegovane visine penzija. Nisam dakle ni protiv potrebe donošenja ovog zakona, ali mislim da u ovom dijelu zakon mora doživjeti značajne promjene koje je teško izvršiti u amandmanskoj fazi.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik Belkić. Neka se pripremi uvaženi poslanik Križanović.

BERIZ BELKIĆ:

Ja, na neki način, iznosim stavove Stranke za BiH, odnosno našeg kluba, vezano za ovaj zakon. Dakle, mi smo vrlo pažljivo proučili sadržaj i posljedice koje ovaj zakon može da proizvede. Naravno, poštujući pravo poslanika svih pa i naših da u skladu sa poslovnim procedurama i mogućnostima pokreću odgovarajuće inicijative i sami i zajedno sa drugim poslanicima, ali smo ocijenili da ovaj projekt ne treba podržati, iz dva razloga.

Dakle, prvo, što su određena konkretna rješenja neprihvatljiva jer iskaču iz nekih standarda i prihvatljivosti uopšte.

I drugo, što je ovaj zakon, po nama, nepotreban jer preko 90% stvari su uređene drugim zakonima ili propisima. Mislim tu prije svega na Izborni zakon, Poslovnik o radu, Zakon o sukobu interesa, budući *Kodeks ponašanja* kojeg ćemo donijeti i ovaj sistemski zakon za sve institucije u BiH, dakle mislim na Zakon o platama u institucijama BiH.

Želim ukazati na još jednu stvar koja se vrlo često ovdje na neki način prihvata i postaje način razmišljanja. Dakle, u članu 19. ovog zakona se kaže da su praktično na profesionalnom radu, po definiciji, predsjedavajući i dva zamjenika, a da je sve ostalo stvar volje i lične odluke poslanika, odnosno njihovog zahtjeva. Ovo čovjeka asociira, odnosno upućuje da ovaj parlament

doživi kao amatersku družinu, odnosno neko volontersko društvo, što je, po meni, nedopustivo. Dakle, s jedne strane, možemo kritički raspravljati o primanjima i svim drugim vrstama naknada, o čemu je evo danas riječ ali, s druge strane, moramo se odlučiti kakav mi to parlament želimo. Da li Parlament u kojeg će ljudi usput navraćati i povremeno ili želimo jednu ozbiljnu instituciju koja podrazumijeva obavezu za sve vrste poslova koji se podrazumijevaju kada je riječ o aktivnosti Parlamenta?

Evo, dakle poslanici Stranke za BiH neće podržati ovaj projekt.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, ja bih želio u najkraćem iznijeti opredjeljenje Kluba SDP-a u vezi sa ovim prijedlogom zakona.

Mi smo na određeni način se referirali prema ovom prijedlogu zakona kad smo raspravljali i o prijedlogu plaća u institucijama BiH i ukazivali na suštinski, odnosno sadržinski nekorektan prijedlog ovog zakona. Polazimo, naime, od toga da je vrijeme u kome se inicira donošenje ovog zakona za BiH i za ovaj parlament vrlo loše. Sagledavajući opći zastoj reformi, opće stanje u zemlji, socijalno i političko i ekonomsko, koje hoćete, ovakav prijedlog zakona narušava sve moguće proporcije odnosa življenja u BiH. Same odredbe zakona, kao što reče kolega Belkić, su loše parafrazirane odredbe Izbornog zakona, Zakona o sukobu interesa i Poslovnika pa i budućeg kodeksa koji, nadam se, ... ćemo uskoro usvojiti.

Zbog toga smatramo da su koncept i principi zakona loše postavljeni, da ih je nemoguće amandmanski popravljati i evo želim izraziti decidan stav Kluba SDP-a da ćemo biti protiv ovog zakona.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik gospodin Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara, gosti, evo, ja sam imao potrebu, kao i uvažena zastupnica Hadžiahmetvoić, da kažem da nisam na popisu onih koji su predložili ovaj zakon. Vjerovatno je zbog toga ovaj zakon i podlozan ovolikim kritikama, jer pretpostavljam da bi bio bolji da sam i ja dao svoj konstitutivan doprinos da ovaj, ovo zakonsko rješenje koje se zdušno trudimo da napadamo i da vodimo različite oblike i vrste kampanja, ...pa iz tog razloga, uvažavajući dobru namjeru predlagatelja da ova vrlo osjetljiva oblast bude zakonski definirana, znači, zakonski definirana, ali uvažavajući i stajališta onih koji misle da nije

dobro ni ovo pa ni mnogo štošta drugo zakonom regulirati, ja sam zaključio da je primjerenije priključiti se ovim drugim nego ovim prvim.

I ja, uz svo uvažavanje napora predlagatelja da napišu uopće ovo što su napisali, pozivam ih kolegijalno da ovaj prijedlog zakona povuku iz procedure, a kako se radi o najvećem broju članova našeg Zajedničkog povjerenstva za administrativne poslove, koje inače bez ovog zakona i bez drugih zakona donose odluke o našim uistinu enormno visokim primanjima, ničim zaslužnim, slažem se s tim, predlažem im da na prvoj narednoj sjednici otvore raspravu i ja dajem konkretan prijedlog da donesu odluku da niti jedan zastupnik u Parlamentarnoj skupštini BiH nema pravo na profesionalan status, ni predsjedatelj ni zamjenici ni bilo koji zastupnik, da niti jedan zastupnik nema pravo na paušalni dodatak, da niti jedan zastupnik nema pravo na topli obrok, da niti jedan zastupnik nema pravo na odvojeni život i nema nikakvo materijalno pravo. Znači, takav prijedlog, ja vas molim da predložite ovoj Parlamentarnoj skupštini i ja ću svim srcem podržati takav prijedlog. Znači, da uistinu ovde uspostavimo način rada ... potpuno bez ikakvih naknada. I ja sam spreman na tako nešto, znači ... i da odgovorno radimo. A ne da ovdje ... natječemo se ko će obrazložiti kako je nešto sramotnije itd. Da pokušamo i tako raditi. Možda će rezultati ovog parlamenta biti tada bolji.

Pa evo, ...u tom smislu, zahvaljujem predlagateljima i pozivam ih uistinu, radi sebe - ja cijenim da su imali poštenu namjeru, ali da ne bi bili izvirgavani daljnjem etiketiranju itd. - da povuku ovaj prijedlog iz procedure.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Izetbegović sljedeći se javio za raspravu. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Hvala. Dakle, poslanik bi sa navršenih 50 godina života i sa 20 godina penzijskog staža imao plaću preko 3.000,00 ako prođe ovaj *Zakon o plaćama*. Pa nije demagogija, ljudi, reći da to nije uredu. U ovoj zemlji, ... oni koji nama odvajaju od svojih plaća, ti rudari, ti zaposleni u željezarama, ti, oni svaku tu marku prevrnu. Čovjek koji ima ispod 1.000,00 plaću, treba se dobro, dobro rastegnuti od 1. do 30. u mjesecu. I onda sazna da je poslanik sam sebi odlučio da sa 50 godina, zdrav, čitav, ... omogući da ode u penziju i da ima neku penziju od 2-3 hiljade maraka. To je tako jasno da to mora izazvati bijes kod ljudi. I nije nikakva demagogija konstatovati da je to tako. Ovo bi trebao da bude najsavjesniji dio bosanskohercegovačkog društva. Oni su nas izabrali da mi riješimo njihove probleme, a ne ovako komotno da riješimo svoje probleme.

Prema tome, SDA će biti protiv donošenja ovog zakona. Ja predlažem predlagачima da ga povuku iz procedure.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mali problem zato što niko od predlagачa nije obrazložio zakon, tako da niko nije ovlašten da povuče u ime svih predlagачa ali ... nije više niko se prijavio za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda:

Ad. 8. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlog ovog zakona Savjet ministara je dostavio u proceduru 25. maja 2008. godine. Ustavnopravna komisija je 2. aprila dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu kao i o principima Predloga zakona, kao nadležna komisija.

Otvaram raspravu u prvom čitanju i pozivam predlagača ispred Savjeta ministara: imate li potrebu da obrazložite prijedlog? Nema.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, naravno, ja i siguran sam i većina vas će podržati ove izmjene i dopune ovog zakona, međutim želim ukazati na jednu praksu koja dakle ogovori da mi poprilično brzo, odnosno, oni koji predlažu zakone, a i mi koji kroz proceduru to usvajamo, na neki način propustimo neke stvari, pa onda, post festum, konstatiramo i zbog toga radimo izmjene i dopune. Dakle, ovde predlagač sam kaže da se ispravljaju na neki način konceptualne greške u zakonu, postojećem zakonu, dakle kada je riječ o ravnopravnosti pred zakonom i kada je riječ o pravednosti kao principu kojeg se treba držati kad se zakon donosi. Dakle, jedna kategorija ljudi bila je povlaštena u odnosu na drugu kategoriju ljudi.

Dakle, ja želim samo reći da se u kreiranju osnovnih zakonskih prijedloga zaista mora voditi računa da se ne smiju ovakve greške dešavati, koje mi kasnije popravljamo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda:

Ad. 9. Predlog zakona o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Savjet ministara je 20. marta 2008. godine u proceduru dostavio Predlog zakona iz ove tačke. Ustavnopravna komisija je Mišljenje o ustavnom osnovu kao i o principima dostavila 2. aprila.

Otvaram raspravu u prvom čitanju i pozivam predstavnike Savjeta ministara. Imate li potrebu obrazložiti?

Uvaženi ministar gospodin Nović. Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi narodni poslanici, dame i gospodo, svjedoci smo činjenice da danas u BiH ne postoji pojedinac koji nije čuo za riječ CIPS. U proteklom periodu od pokretanja ovog projekta početkom 2001. godine sam pojam CIPS-a se vezao za veliki broj dešavanja u BiH tako da se danas u običnom govoru svakodnevno provlači CIPS, CIPS-ova lična karta, i slično. Nažalost, pojam kao što je CIPS-ova lična karta, koji nigdje zakonom nije definisan, se svakodnevno pojavljuje u konkursima, oglasima, pa se čak nalazi i u međudržavnim sporazumima.

U ovakvoj situaciji se u potpunosti izgubilo iz vida šta CIPS predstavlja i zbog čega je pokrenut? Naime, početkom 2000. godine, BiH je imala u potpunosti razvijen sistem izdavanja ličnih dokumenata koji je pet godina nakon tragičnog sukoba imao samo jedinstven obrazac pasoša ali kompletno razjedinjen sistem. To bi vjerovatno ostao problem koji bi danas rešavali, da se nisu desili određeni globalni događaji koji su uticali da se na globalnom nivou u potpunosti počne pristupati na nov način sistemima ličnih dokumenata i nakon dešavanja od 11. oktobra 2001. godine, pa sve do danas, na globalnom nivou se dešava potpuna revolucija u pristupu evidenciji građana i ličnim dokumentima širom svijeta.

Događaji od 11. septembra su pokazali da nacionalni sistemi ličnih dokumenata nisu pouzdani, ne garantuju potpunu sigurnost i trebalo ih je drugačije razriješiti. Naravno, ova činjenica je uticala da se uz svestranu pomoć i pod supervizijom međunarodne zajednice pristupi izradi novog sistema evidencije građana BiH. Tako je donesena Odluka da se pristupi razvoju projekta CIPS-a i usvajanju seta zakona koji su u skladu sa međunarodnim standardima. Iako su uspostavljeni zakonski osnovi, u tom periodu je bilo veoma teško implementirati takav projekat, pa se pristupilo traženju rešenja kako bi projekat bio implementiran.

Rješenja koja su i danas aktuelna jesu takva da kompletnu tehničku podršku vrši institucija koja je osnovana na privremenoj osnovi. Naime, poznato vam je da je Savjet ministara svojom odlukom osnovao CIPS na privremenoj osnovi 2000. godine koji je zbog obima posla, složenosti procedura i daljeg rada postao nezaobilazan faktor i time prećutno prerastao u najznačajniju gotovo instituciju BiH.

Zbog potrebe za konačnim regulisanjem statusa CIPS-a i potrebe za njegovim uspostavljanjem i organizovanjem u skladu sa potrebama, a posebno zbog rešavanja statusnih pitanja zaposlenih, raspolaganja finansijskim sredstvima, daljnjeg proširenja nadležnosti i njihovog povezivanja u jedinstven sistem, dovelo je do opravdane potrebe da se priđe konačnom rešavanju ovog pitanja. Ovo ministarstvo, Ministarstvo civilnih poslova stoga se nije plašilo da

se uhvati ukoštac sa rešavanjem jednog od najsloženijih, rekao bih, najodgovornijih pitanja. Prije svega, donesen je akt o organizaciji i sistematizaciji CIPS-a kako bi se izbjegle dalje pogubne posljedice za rad ove institucije, kako bi se sagledao sistem rada i uvela puna finansijska disciplina. Posljedica improvizacije, pored ostalog, jeste i činjenica da danas svi u BiH misle da CIPS izdaje lična dokumenta. Stoga želim, prvo, vrlo jasno da naglasim da CIPS ne izdaje lična dokumenta. CIPS je samo tehnička podrška koja stvara jedinstvene uslove, u skladu sa standardima za personalizaciju i tehničku obradu identifikacionih dokumenata, kao što su lične karte, lične karte za strance, vozačke dozvole, putne isprave, dokumenta za registraciju vozila i druga identifikaciona dokumenta.

Lična dokumenta izdaju ministarstva unutrašnjih poslova i sve aktivnosti oko ovoga su definisane drugim zakonima. Upravo se zakonskim predlogom koji se danas nalazi pred vama u potpunosti reguliše status u vezi sa kompletnim procesom izdavanja ličnih dokumenata. Ono što je veoma bitno jeste da se zakonom uspostavlja na nivou BiH Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, a ne nekim odlukama. Agencija se definiše kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva civilnih poslova BiH, određuje njen djelokrug rada, način finansiranja, pristup, prenos i razmjenu podataka, organizaciju i način rukovođenja i sva druga bitna pitanja za funkcionisanje ove agencije.

Zakonom se jasno daje nadležnost budućoj agenciji i reguliše postojeće stanje koje do sada nije bilo regulisano, odnosno uspostavljeno. Na ovaj način se stvara potpuna institucionalna osnova kako bi se prevazišla situacija u kojoj je zaključke donosio i ovaj parlament, a vezano za rizike poslovanja i revizorske izvještaje.

Međutim, ide se i korak dalje u ovom zakonu. Predlozi zakonskih rešenja se temelje na primjeni evropskih i svjetskih standarda i regulativa vezanih za oblast ličnih dokumenata i, konačno, uvođenje biometrijskih putnih isprava, što će omogućiti da BiH ima održiv i insitucionalno regulisan status u ovoj oblasti.

Ono što posebno treba istaći jeste da se ovim zakonom stvara osnova za tehnički bolji sistem evidencije identifikacionih dokumenata, razmjene podataka ali se istovremeno i uklanjaju nedostaci koji su uočeni u prethodnom periodu i koji su doveli do toga da je situacija u ovoj oblasti, blago rečeno, konfuzna u BiH.

Dame i gospodo, prijedlog ovog zakona je zaista izrađen imajući u vidu naučene lekcije iz prethodnog perioda, postojeće stanje u ovoj oblasti u BiH i najbolju praksu iz razvijenih zemalja, te vas molim da pružite svoj doprinos u konačnom završetku reforme oblasti ličnih dokumenata i podržite predlog ovog zakona. S pravom, i danas možemo reći, da imamo dobar sistem zaštite personalnih dokumenata. Sa uvođenjem biometrijskih pasoša, BiH će nesumnjivo dobiti jedan od najmodernijih pasoša koji danas .. imaju sve zemlje Evrope.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Naravno da mi podržavamo sve ono što će građanima omogućiti i ne samo građanima nego i institucijama omogućiti da u potpunosti ispune svoj posao, odnosno zadatak zbog koga su i formirane.

Ja sam prije nego što ... se ušlo u raspravu oko ovog zakona imao određene konsultacije a u vezi sa povezivanjem ovog zakona i jednog ranijeg zakona, *Zakona o Informacionom društvu u BiH* koji je imao slične doduše zadatke ali je ... u potpunosti, dakle, ustvari tada trebao preuzeti neke nadležnosti Direkcije i tada smo mi bili protiv, znači, odnosno Direkcija CIPS-a je bila protiv, ... ili dio Direkcije, kako god hoćete, da se dio tih nadležnosti prenese ovim *Zakonom o Informacionom društvu*.

Danas imamo nešto drugačiju situaciju, u kojoj praktično Direkcija prerasta, kako sam ja mogao shvatiti ovdje, u jednom dijelu prerasta znači u ovu agenciju.

Moje pitanje je: Da li nakon ovoga, s obzirom da imovina Direkcije i oprema te druga prava, znači, postaju imovina i prava i obaveza *Agencije*? Drugim riječima, nakon ovoga, dakle, mi više nemamo agenciju, ovaj, nemamo Direkciju, je li tako, CIPS-a?

Pazite, ovdje u članu 24. stav (4), kaže: *Državni službenici u Direkciji za implementaciju CIPS projekta preuzeće se u Agenciju, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima u institucijama BiH, a ostali zaposlenici u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH*. Dakle, ostaje meni dilema da li će ova agencija imati više zaposlenih nego što danas ima Direkcija, odnosno da li je planirano? Da li to znači da svi koji su danas zaposleni u Direkciji imaju siguran posao, odnosno da niko neće ostati bez posla prerastanjem Direkcije u Agenciju? I, drugim riječima, kakva je dalje uloga CIPS projekta u svemu ovome, odnosno kakva je uloga CIPS-a, s obzirom da ovdje na jednom mestu u zakonu je rečeno da se preuzima i dio CIPS-a. Ustvari, nije jasno znači postoji li uopšte nakon ovoga kad Direkcija prerasta, postoji li uopšte CIPS projekat u BiH?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, nisam očekivao da ćete me tako brzo prozvati ali, u svakom slučaju, hvala. Kolegice i kolege poslanici, članovi Savjeta ministara, PDP će podržati ovaj zakon. Ja mogu da izrazim i zadovoljstvo da je ministarstvo konačno shvatilo da je potrebno da se ovo pitanje reguliše zakonom. Neću ponavljati one riječi ministra kada je naglasio da je zaista, ono što se nekad zvalo CIPS, davno prevazišlo okvire onog dokumenta. Hoću da vas podsjetim da je taj dokument napravljen, čini mi se, na samo jednoj stranici, i to ne cijeloj, a vi sami znate šta je to sve što evo već taj projekat, to je bio projekat ..., šta je to sve što taj projekat obuhvata. Činjenica da mi, odnosno da neki poslanici u ovom sazivu nisu usvojili jedan zakon, to je *Zakon o Agenciji za informaciono društvo*, samo zato što nije bilo tada razumijevanja da je potrebno

Agenciju za zaštitu podataka, odnosno tad smo ga zvali CIPS, izdvojiti u jednu posebnu agenciju, s obzirom na vrstu poslova i obim poslova koje ta agencija treba da obavlja.

Dakle, da ne bih sad trošio mnogo vremena, ovo je prvo čitanje, partija kojoj ja pripadam stoji i podržaće ovaj projekat i u drugom čitanju. Naravno, moguće da ćemo se pojaviti sa određenim amandmanima ako budemo osjetili da negdje možemo da popravimo tekst koji je na dnevnom redu.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Ministre, imate li potrebu odgovoriti na pitanje? Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Vrlo kratko uvaženom poslaniku Novakoviću da kažem. Kada je riječ o opravdanom razmišljanju da li će svi danas zaposleni u CIPS-u biti i u sastavu Agencije ili da li će neko ostati bez posla, da vas samo malo podsjetim. Ja sam zatekao u Ministarstvu civilnih poslova, odnosno u okviru CIPS-a, jednu sistematizaciju, koja ne bi se mogla nazvati sistematizacijom, sa 16 zaposlenih, stalno zaposlenih, a u tom istom CIPS-u je radilo preko 120 ljudi po Ugovoru o djelu.

Dakle, šta smo mi morali da analiziramo? Morali smo prvo da sagledamo da li uistinu taj broj ljudi treba CIPS-u i šta oni rade pojedinačno i tada smo pristupili donošenju jednog akta o organizaciji i sistematizaciji CIPS-a u cjelini i sistematizovali određeni broj mjesta, i ta mjesta se popunjavaju sukcesivno. Dakle, nema nikakvog straha da će svi oni koji su danas stalno zaposleni u CIPS-u i vjerovatno jedan broj još ljudi biti primljen i u sastavu ove agencije. U osnovi, Agencija je nešto šira nego što je to sam CIPS bio, jer je ona prerasla jednostavno dugo godina, ona je prerasla sama u Agenciju de facto i ovo je sada jednostavno da postavimo stvari zakonski, kako bi, kao što je to u cijelom svijetu, ovakav jedan ne više projekat već institucija funkcionisala na dobrobit građana BiH.

Naravno da ova agencija ne tretira i Agenciju za informaciono društvo, to su dvije potpuno različite stvari koje će vjerovatno u drugom ministarstvu, Ministarstvu za komunikacije. Razmatra se to pitanje da li i kako će to pitanje biti riješeno. Dakle, mislim da je ovo izuzetno važan trenutak za donošenje najkvalitetnijih rješenja u vezi sa identifikacionim dokumentima, a znamo da su oni ključ za bezbjednost svake zemlje.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujm.

Da li još neko ima potrebu za raspravom?

Uvaženi poslanik Kalabić ovde je prijavljen, ali, e, dobro zahvaljujem. Zaključujemo raspravu.

Prelazimo na 10. tačku dnevnog reda:

Ad. 10. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ovaj zakon je dostavljen 31. marta 2008. godine od Savjeta ministara. Ustavnopravna komisija je Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila 22. aprila 2008. godine. Nadležna je Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost. Mišljenje o principima smo dobili 24. aprila i komisija je prihvatila principe.

Otvaram raspravu. Ima li potrebe da neko ispred Savjeta ministara? Nema. Nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda:

Ad. 11. Predlog zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme, sa Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlog ovog zakona Savjet ministara je dostavio 9. aprila 2008. godine. Ustavnopravna komisija je Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila 22. aprila, a nadležna je Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost. Mišljenje ove komisije smo dobili. Kao što ste vidjeli, Mišljenje je negativno. Ja vas podsjećam da ćemo odlučivati o Mišljenju i, ako se Mišljenje usvoji, Predlog zakona je pao.

Otvaram raspravu. Ima li neko potrebe ispred Ministarstva? Nema.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Prijedlog zakona je ispred Vijeća ministara ali ja sam stvarno iznenađen da i pored činjenice da imamo situaciju dakle negativnog izvještaja da niko od resornog ministarstva koje je koordiniralo ovu aktivnost, jer vidim da je radila radna grupa i niz subjekata je bilo uključeno, ne izlazi za govornicu i ne pojasni poslanicima o čemu se ovdje radi. Naime, radi se o vrlo, vrlo važnom zakonu, vrlo važnom zakonu čiji sadržaj, odnosno funkcije koje uspostavlja, odnosno poslove koje uspostavlja, u ovom trenutku niko ne radi u punom kapacitetu. Mogu ljudi reći rade neke, nešto, dio toga entitetske policije, rade ovi, rade oni, međutim kao projekt, kao cjelina u državi, nemamo kontrolu kretanja naoružanja. To je jedna činjenica.

Druga činjenica, ovo su obaveze koje proizilaze iz određenih dokumenata, uputstava itd. Ovdje stoji, istini za volju, da predstavnici MUP-a RS nisu učestvovali u radu, odnosno imenovani su ali nisu učestvovali u radu ove radne grupe koja je kreirala ovaj prijedlog zakona.

Ja zaista pozivam, ako su ovdje prisutni, da pojasne poslanicima o čemu se ovdje radi, kako smo došli u situaciju, kako je prošao on na Vijeću ministara, je li konsenzus, većina, nije li itd. Ali ja znam jedno: da je ovaj zakon nužan i da praktično funkciju, u potpunosti, kontrole kretanja naoružanja i vojne opreme, može samo država raditi. Da li je nužno provesti proceduru usaglašavanja, prenošenja itd.? Ja nemam ništa protiv, ali ovo je funkcija koju samo država u punom kapacitetu može raditi. Ja se bojim ...da mi propuštamo priliku da joj damo tu mogućnost.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Okolić, izvolite, pa Izetbegović neka se pripremi.

MIRKO OKOLIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, predstavnici Savjeta ministara, ministri i zamjenici i ostali predstavnici nevladinih organizacija, sredstava informisanja, međunarodne zajednice, dragi gosti, evo, ja ću se složiti da je ovo veoma bitna materija sa prethodnim diskutantom i zato je moja opaska i veća, što je ovako nepripremljen Prijedlog zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme, za koji se unaprijed znalo da će najvjerovatnije doživjeti ovu sudbinu, dat u proceduru jer iz ovog obrazloženja se može, evidentno je, vidjeti da on nije usaglašen na entitetskom nivou, odnosno sa entitetima koji već sprovode ovaj zakon. Naravno, sada je ovde određena djelatnost međunarodne zajednice, EUPM-a trebala da se otkloni i da se ovim zakonom reguliše kontrola kretanja oružja i vojne opreme na teritoriji BiH.

I ja sigurno ovakav zakon u ovom obliku ne mogu da podržim zato što imamo jasno izjašnjenje Ministarstva unutrašnjih poslova RS u kome se vidi da nisu učestvovali u izradi ovoga dokumenta, odnosno ovog predloga zakona iz ovde navedenih razloga, a isto se tako vidi da oni ove određene poslove koji su ovde navedeni i rade.

Međutim, s obzirom da se radi o zaista ozbiljnoj materiji, ja predlažem predlagaču, najvjerovatnije ovaj zakon danas neće doživjeti sudbinu prolaska, a vjerovatno ni u amandmanskoj fazi, ukoliko prođe u prvom čitanju, pa možda da razmisli, povuče i da ovo s obzirom da je zaista materija koja je veoma bitna usaglasi sa entitetskim organima koji vrše kontrolu kretanja oružja i vojne opreme i da dođu do jednog jedinstvenog stava ukoliko je potrebno i jednog novog zakona o ovoj kontroli. Ovakav kakav je u našem predlogu ovde, sumnjam da će dobiti entitetsku podršku i onda će doživjeti pad zakona i neće moći ovu materiju tretirati jedno određeno vrijeme.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Izetbegović, jeste li imali potrebu? Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, na glasu je ... da je vlast na nivou države, uključujući i ovaj parlament i Vijeće ministara, kao neka neefikasna vlast koja nikako ne može da donese te zakone koji su potrebni. Evo na ovome zakonu insistira EUFOR: kako prebaciti iz Banja Luke, recimo, u Bijeljino oružje? Je li treba tri dozvole da se izvade? Mislim, ponekad mi se čini kapricioznim ...to, bespotrebno zaista pravljenje nekih kočnica, nekih prepreka, nekih problema. Zaista ne vidim

razloga da komisija ovo zaustavi. Dakle, ovaj zakon i ovo što se dešava s njim je za mene primjer toga šta ne treba raditi i šta mi ustvari radimo i ...kako sami sebi, o sebi jednu takvu sliku stvaramo.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nema više prijavljenih.

... Vi ste, je li, izvolite. Huskić, uvaženi poslanik Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Evo, ja cijelo vrijeme posmatram ovu sjednicu i trudio sam se da ništa ne govorim ali zaista moram reći: ja ovde osjećam demagogiju u zraku, kao da se može rezati nožem, žiletom. Nikad ovakvoj sjednici nisam prisustvovao i predlažem da napravimo pauzu, neki ... Ja mislim da ne možemo ovako raditi, ljudi moji. Stvarno sam uvjeren u to. Pazite, ovo je treći zakon koji pada ovde a koji je došao od Vijeća ministara. Pao je *Zakon o denacionalizaciji* u Domu naroda, pao je ovaj prethodni ... izmjena *Zakona o upućivanju u mirovne operacije*, pada ovaj. Izgleda da se ovde najviše isplati biti demagog i praviti se budala. I onda, izgleda da to narod hoće, nažalost, što je još gore.

Ja zaista razmišljam da glasam protiv svih zakona ovde, da vidimo šta će se desiti, evo. Stvarno, protiv svega. I najbolje prolazi onaj ko je protiv. Ko je god za ... svi mu gledaju, traže mu dlaku u jajetu, na četvero se cijepa, hajmo biti svi protiv svega, da vidimo šta ćemo napraviti. Evo, ja ću danas biti protiv svih tačaka kad se bude glasalo.

Zahvaljujem. Eto, nemam više šta reći.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja ću naravno glasati za neke zakone, za neke protiv i tako kako od zakona do zakona, ali nisam ustao zbog toga. Ovako, ja predlažem Parlamentu da odbije ovaj negativni izvještaj Komisije, ovo je važna stvar o čemu je govorio gospodin Belkić. Ja sad nastupam u ime Komisije za odbranu i sigurnost koja je zaustavila ovaj zakon, odnosno dala negativno mišljenje.

Tačno je da je na Komisiji od predstavnika kolega iz reda srpskog naroda bilo primjedbi na to je li ovo prenos nadležnosti s entiteta na državu ili ne. Ljudi iz Ministarstva sigurnosti tvrde da ovo nije prijenos nadležnosti ali da su ljudi iz MUP-a RS pozvani iz entitetskih struktura da učestvuju u izradi ovoga zakona. Bit će ružna poruka ukoliko Parlament odbije Zakon o kontroli kretanja vojne opreme i naoružanja. Ovo je zahtjev ... EUFOR-a, ovo nam treba svima u BiH. Odbrana i naoružanje su predmet državnih institucija. To je poznata stvar. Mislim da bi bilo najpametnije da danas ovde se dogovorimo da oborimo ovaj negativan izvještaj, vratimo stvar Komisiji i da onda Komisija zajedno sa Ministarstvom, pa, ako treba i sa entitetskim

strukturama, a trebat će, obavi dijalog, raspravu, napravi, ako treba, amandmane i da onda dođemo u poziciju da imamo zakon. Bolje da idemo ovim putem, nego da ga srušimo i ponovo natjeramo Vijeće ministara da sjedne i da povede ovu proceduru, da zadržimo zakon na ovaj način u životu.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Ma, moram da reagujem na ovih par opaski. Što se tiče primjedbi, primjedbe su suštinske i jasne su. Valjda je neko o njima trebao ranije voditi računa. Mislim, to je činjenica, mi se nalazimo tu gdje se nalazimo. Stav poslanika je jasan i ne treba niko da ga ni potcjenjuje ni da se prema njemu odnosi kao prema nekim drugim stavovima. Mi smo to jasno kazali i oko razloga je onaj ko je trebao da vodi računa o tome, vjerovatno nije vodio. I to ne treba pripisivati poslanicima. Mi smo danas imali situaciju odnosno zakonski prijedlog u proceduri koji je potpisalo dvije trećine članova kluba, pa traži da se povuče. Mislim, ako pričamo o demagogiji. Znači, ne trebamo mi kad dođemo u ovu situaciju da tražimo sad trenutno izlaz kada su primjedbe potpuno jasne i opravdane. I mi smo to upozoravali i ranije. I na taj način zna se kako se stvari ovde dovode kako do pozitivnog rezultata, koja se metoda primjenjuje. Kad god se ta metoda ne primijeni, mi dođemo u ovu situaciju. I ishod se ovde zna, isto tako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujemo raspravu.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda:

Ad.12. Razmatranje:

- **Godišnjeg izvještaja Centralne banke BiH za 2007. godinu,**
- **Finansijskog izvještaja Centralne banke BiH za 2007. godinu**

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Godišnji izvještaj ste dobili 20. aprila a Fijansijski izvještaj 31. marta 2008. godine. Ove izvještaje razmatrala je Komisija za finansije i budžet kao nadležna i Izvještaj Komisije je 23. dostavljen. Komisija je, kao što ste vidjeli, jednoglasno podržala ove izvještaje i prosljedila ih Domu na usvajanje.

Otvaram raspravu. Zahvaljujem se predstavniku. Poslovnička intervencija: uvaženi poslanik Izetbegović.

Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Predlažem da se guverner obrati ... skupu prije naših diskusija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ne znam čemu intervencija, kad sam ja već prozivao i rekao da imamo predstavnika Centralne banke. Pitam ga hoće li se obratiti. Vi, prije nego što sam ja to rekao, već tražite poslovničku intervenciju. Znači, moj i jeste običaj da uvijek one koji su tu prisutni prvo upitam da li će da izvještaj komentarišu, a onda poslanici da kažu.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ok, ok.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Svašta vi volite. Imate li potrebu?

Izvolite. Guverner Centralne banke gospodin Kozarić, izvolite. Samo malo, sa mikrofonom nešto nije uredu.

KEMAL KOZARIĆ:

Evo sad je dobro. Poštovano predsjedništvo, uvaženi poslanici, zastupnici, svakako bih iskoristio ovu priliku jer, evo, jednom godišnje Centralna banka bude predmetom vaše rasprave, vaše pažnje i mislim da naš Godišnji izvještaj i Finansijski izvještaj zaslužuje, rekao bih, jedno uvodno izlaganje koje će biti veoma kratko ali mislim da ću pokušati da kažem ove glavne karakteristike izvještaja i neke makroekonomske pokazatelje BiH.

Mi smo napravili Godišnji izvještaj koji je imao za cilj da obuhvati, rekao bih, ekonomsku sliku regiona, a posebno smo dali pažnju, je li, situaciji u BiH. Evo, samo kratko, zbog podsjećanja. Želim da kažem da je Centralna banka BiH, je li, uspjela da i u 2007. godini zadrži monetarnu stabilnost i evo glavni makroekonomski pokazatelji su: imamo GDP u 2007. godini od 21 milijardu KM, stopa realnog rasta GDP-a bit će negdje oko 6,2%. Godinu smo završili sa inflacijom od 4,9%. Vama je poznato – da, mala je – otvorena ekonomija kao što je BiH trpi ove eksterne šokove i da uglavnom zbog cijena energenata i hrane, je li, smo obilježili tu inflaciju koja je nastavljena i u ovoj godini i u martu mjesecu imamo 7,1% stopu inflacije. Sigurno da se ne može samo pratiti ta pojava nego trebaju određene mjere, a mjere su očito na strani realnog sektora, znači sve vlade u BiH trebale bi da nađu instrumente da se bore sa ovom situacijom koja je inače i u okruženju, jer imaju i druge zemlje koje su oko nas također ovaj problem, a i bilježi se porast inflacije u EU.

Također, ova vanjska zaduženost BiH je bila 3,9 milijardi. Manja je za 167 miliona i servisirali smo uredno sve naše obaveze, bez dana zakašnjenja, što jasno govori da BiH je umjereno zadužena zemlja. Znači, javni dug je cca 2 milijarde eura i to je sigurno još jedna šansa BiH. I, ako bude ušla u ove velike projekte, da na određen način koristi ovu situaciju.

Devizne rezerve su bilježile rekordan nivo i zabilježili smo nivo od 6 milijardi i 700 miliona ili preko 5 milijardi dolara. Imamo slobodne rezerve negdje cca 400 miliona. I, zabilježili smo rekordan profit od 148,7 miliona. Od toga smo prebacili u aprilu mjesecu za

podršku državnim institucijama 59,5 miliona KM. Dva negativna makroekonomska pokazatelja i možda dva najveća problema za BiH su veliki spoljnotrgovinski deficit, cca 8 milijardi KM. Evo samo da vam kažem otprilike koliko uvozimo određenih grupa proizvoda koji su najvećim dijelom uticali na ovakav spoljnotrgovinski deficit: prije svega, mineralna goriva i nafta 1.500.000.000 smo uvezli ili 18,6%; mašine, aparati i mehanički uređaji 964.000.000 ili 11,9%; vozila, osim šinskih vozila, 939.000.000 ili 11,6%; farmaceutski proizvodi 291.000.000 ili 3,6%; piće, alkohol i drugi proizvodi, 291.000.000 ili 3,6%; žitarice 291.000.000 ili 3,6%; razni prehrambeni proizvodi 170.000.000 ili 2,1%. Sve ovo govorim zato što niz ovih proizvoda proizvodimo i u BiH, kao što je u pitanju voda, duhanski proizvodi, pivo itd. hrana, a mislim da vlasti dovoljno ne analiziraju ovaj spoljnotrgovinski deficit i da se ne vrši supstitucija uvoza.

Mislim da je ovo ustvari vodilja kako bi trebalo da se analizira ovaj deficit i da vidimo ... da li je to proizvodnja hrane i koji segmenti, da li je to podrška farmaceutskoj industriji koju imamo u BiH, da li je to domaće pivo, da li su to domaći duhanski proizvodi. Mislim da ... imamo neselektivan pristup po ovome i zato nam se dešava ovaj deficit. Na našu sreću, u istom periodu, devizne rezerve rastu i znači ovaj deficit ima još uvijek izvore finansiranja. Prije svega, to su doznake iz inozemstva kojih je preko 3 milijarde, zatim imamo, rekao bih, u prošloj godini direktne strane investicije 2,9 milijardi i krediti koji su treći, je li, segment za finansiranje deficita. Naravno, ovo što govorim o dijaspori, mi moramo, rekao bih, više raditi sa dijasporom i ne samo da oni budu pošiljaoci novca nego da ustvari dolaze kao investitori, da im se daju određene olakšice, da im se daju programi i da imamo jedan snažniji kontakt sa našom dijasporom, jer očito da je to jedan od glavnih izvora.

S druge strane, vi znate da već druga generacija će imati slabiju vezu sa domovinom, sa BiH, tako da moramo iskoristiti..., rekao bih, ovu situaciju i raditi sa našim ljudima koji su u inozemstvu, koji su značajan faktor, rekao bih, ekonomiji BiH.

Šta na kraju reći? Mi smo, rekao bih, ipak uspješni da kao monetarna institucija - je li, evo uvaženi poslanik Belkić je spomenuo nezavisnost, tačno - kao nezavisna institucija, bez bilo kakvih političkih pritisaka, s bilo koje strane, ispunimo svoju, rekao bih, funkciju i održali smo ovu monetarnu stabilnost a evo i ovi brojevi govore da smo bili dosta uspješni u prošloj godini.

Evo, ja vam stojim na raspolaganju, ukoliko smatrate da me nešto trebate pitati, ja sam tu, pa evo toliko za uvod.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom guverneru Centralne banke.

Sljedeći se za raspravu prijavio uvaženi zastupnik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

... neke stvari koje su bile na komisiji. Prije svega, komisija je izvještaj ocijenila kao jako pozitivan, profesionalan i dobro urađen. Pokazatelji su, vidjeli ste sami, devizne rezerve 6,7 milijardi, 22,9% veće nego u odnosu na prošlu godinu, inflacija je 4,9 a ... smo mi na komisiji, zabrinjavajuće je bilo da je u martu trend rasta 7,1%, znači nekontrolisano inflaciju ima, i to treba da zabrinjava, prije svega mislim i Vijeće ministara i komisija je, između ostalog, u svojim

diskusijama zauzela i stav da Vijeće ministara treba da na osnovu ovoga izvještaja Centralne banke uradi program mjera za monetarnu i ekonomsku stabilnost, prije svega kako zaustaviti inflaciju i kako smanjiti kamatnu stopu. Znamo da su to razlozi eksterni .. hrane na svjetskom tržištu 4%, cijena barela nafte također deficit. Znači, vlada može, može to putem poticaja domaćoj proizvodnji, subvencija, socijalnih programa, nije da može i mora da reagira jer možemo doći u vrlo tešku ekonomsku situaciju.

Na osnovu ovoga izvještaja, vidljivo je da makroekonomska situacija nije tako loša kako neki žele prikazati. Ima znači sredstava, nema projekata. Treba nam ambijent. Nadam se sad kad potpišemo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju da će nam dosta biti bolji i povoljniji poslovni ambijent i da će investicije ipak doći I, što se kaže, više ulaganja, više investicija, više fabrika, zapošljavanje za nas sviju. Još jednom se zahvaljujem menadžmentu Centralne banke na ovako dobrom izvještaju, a sada je na Vijeću ministara da izvuče određene pouke, analize i predloži mjere.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujme.

Sljedeći se za raspravu prijavio uvaženi zastupnik Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, gospodine predsjedatelju, cijenjene kolegice i kolege,

Izvještaj Centralne banke svakako je, evo, prilika da se i Parlament, a isto tako i javnost BiH upozna sa najvažnijim makroekonomskim kretanjima i pokazateljima u BiH ali isto tako ovaj izvještaj sadržava i dosta kvalitetne informacije koje nam govore kako je naše okruženje, kakve su prilike u našem širem okruženju i kakva su svjetska gibanja, što je svakako vrlo bitno i važno jer ima direktne implikacije na prilike kod nas. Ono što je dobro i što možemo reći da je dobro i ohrabrujuće jeste činjenica da je zadržana, kao što je rečeno, monetarna stabilnost. Činjenica da je zaduženost naše zemlje nevelika, spadamo u red manje do srednje zaduženih zemalja, što je dobro. Da štednja građana raste, da nikad nije bila veća, da su devizne rezerve solidne – velike, nikad nisu bile veće. Međutim, isto tako, ono što je zabrinjavajuće što nije dobro i što nas treba upozoriti a, prije svega, to treba biti signal Vijeću ministara, ali i svim drugim razinama vlasti u BiH, a i nama svima da ima i nekih negativnih trendova i kretanja koja moraju biti nama upozorenje. Tako npr. vanjskotrgovinski deficit je skoro 8 milijardi maraka što je jednako puno. Ovdje je rečeno i postavlja se stvarno pitanje: Kako mi, otkuda pokrivamo već godinama ovako značajan vanjskotrgovinski deficit? Pa je rečeno u izvještaju, a i gospodin Kozorić je rekao da su to doznake iz inozemstva koje su negdje preko 3 milijarde, međutim, ipak od 3 do 8 milijardi je vrlo velika razlika i ja se bojim da ono što naši građani imaju i posjeduju kao nekakvu, dakle, rezervu da se pomalo topi. Naravno, sve što se topi, jednog dana se i istopi, i bilo bi i nužno i potrebno raditi na tome da se učini sve da se stvori takva klima u BiH koja je poticajna i koja će poticati investicije, investiranje koje će donijeti naravno veće zaposlenje, a time onda i sve druge pozitivne efekte u smislu povećanja proizvodnje, ... povećanja izvoza i popravljajna vanjskotrgovinskog deficita.

Investicije, naročito strane ja mislim da je to jedna šansa BiH koja je nedovoljno iskorištena i da bi sve razine i institucije vlasti trebale učiniti ono što je u njihovom domenu i da

učine, dakle, da olakšamo rješavanje svih pitanja kad je u pitanju registracija poduzeća, da se administracija učini maksimalno, ja bih rekao, profesionalnom i da se skрати vrijeme i postupak za registriranje poduzeća, da se učini sve i da se potakne investiranje, naročito strano, ali i domaće. Ono što je posebno za zabrinuti jeste činjenica da nove investicije ili po engleski „green field“ nisu dovoljne da imaju trend smanjenja. Dakle, ali ove druge investicije i zajednička poduzeća stranaca nisu u potrebnom trendu, odnosno nemaju potreban rast.

Zato i nije tako za zabrinut uvoz koliko je ipak da naš izvoz ne raste, da se debalans ne povećava ali se i ne smanjuje u dovoljnoj mjeri. Ono što je posebno važno i bitno i mislim da Vijeće ministara i druge razine vlasti moraju možda više koordinirati zbog ovakve specifične ustavne strukture BiH koja jeste. Mislim tu prije svega na ustavne nadležnosti pojedinih razina vlasti, moraju učiniti bolju i kvalitetniju međusobnu suradnju i uraditi kvalitetne strategije i politike, koje će osigurati bolji i povoljniji ambijent za investiranja. Mislim da je i ovaj parlament, evo kad je ova točka dnevnog reda aktualna, mislim da bi trebali i u tom pravcu ići jednim zaključkom i obvezati Vijeće ministara da sukladno svojim ustavnim ovlaštenjima uradi jednu dobru i kvalitetnu suradnju sa entitetskim vlastima i županijskim i da se onda uredi i uradi jedna strategija ... šta je sve potrebno uraditi, kako uraditi da se napravi bolji i kvalitetniji ambijent za investiranje. Mislim da je to ključno za BiH i da ćemo onda imati i ovaj veći porast GDP koji je 6,2 koji je dobar i spada u bolji u regiji itd. Međutim, sa ovako malim ipak GDP-om ukupnim, stopa od 6,2% rasta je dobra, međutim treba biti i bolja, ako želimo, a želimo, imamo ambicija, dostići barem ove srednjerazvijene zemlje u EU. Mislim da BiH ima zato i pretpostavke a da trebamo učiniti sve da bi to ubrzali. Evo, ja zbilja ne bih duljio osim, na kraju bih zaključio s time, da mislim ukoliko ne bude u narednom periodu urađena jedna ovakva strategija da smo propustili priliku uraditi ono što je najvažnije. I na kraju, reći ću još samo dvije rečenice.

Inflacija je činjenica koja je zadnju godinu dana, dvije ili tri, a naročito jednu godinu dana prisutna i koja opterećuje vrlo značajno sve slojeve u našoj zemlji, a naročito one koji su u potrebi socijalne pomoći. Inflacija od 4,9% ... za prošlu godinu je ne tako velika, međutim ja se bojim i ja evo razmišljam da ovu godinu neće biti završiti, bar su takve najave u okruženju, završiti sa takvom stopom inflacije. Dakle, očekuje se možda i veća i imamo već sada isto tako rečeno za period, znači, treći mjesec prošla godina, treći mjesec ova godina, imamo već preko 7% inflaciju, što je već značajan iznos inflacije. Mislim da treba imati i ovo na umu. I evo još jedan prilog o onom mom razmišljanju i tvrdnji da Vijeće ministara u suradnji sa entitetskim vlastima i županijskim treba donijeti jasnu strategiju i politiku ukupnog ekonomskog razvitka i time će naravno jedan njen dio će biti svakako i borba protiv siromaštva, odnosno odgovor na inflatorna kretanja. On nije jednostavan i mi ćemo, naravno, moramo biti toga svjesni da zavisimo od prilika u okruženju i trendova, ali ipak da barem za kratko vrijeme pomognemo dok neke stvari ne krenu nabolje, onim najugroženijim slojevima društva u BiH.

Evo, ja toliko, zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći se za riječ prijavio uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se apsolutno slažem sa najvećim dijelom prethodnika koji su, kroz ovaj izvještaj i uvodno izlaganje guvernera, došli do spoznaje, odnosno da im je izvještaj i uvodno izlaganje guvernera omogućilo da u cijelosti, na neki način, sagledaju ukupan ambijent, ekonomski ambijent u BiH i da kroz pokazatelje koji su ovdje naznačeni, izrečeni itd. mogu se izvlačiti neke pouke itd.

Međutim, ja ću govoriti o nečem drugom. Dakle, zašto ću ja podržati izvještaj Centralne banke? Ja mislim da kroz izvještaj smo mogli vidjeti da su osnovne funkcije, koje su obaveza Centralne banke zbog kojih ona postoji, praktično izvršene. Dakle, prije svega osiguranje stabilnosti monetarnog sistema i pouzdanost i efikasnost, efikasno funkcionisanje platnog prometa, to je jedan od vrlo bitnih ambijenata za investiranje u zemlji, razvoj itd. ...Moramo se složiti, i pored pokušaja kojih je evidentno bilo, održana su pravila Valutnog odbora. Još uvijek ima različitih razmišljanja, ali ... nasreću održana su pravila Valutnog odbora. Također, jasno se vidi iz izvještaja da je Centralna banka dala podršku razvoju finansijskog sektora i finansijskoj stabilnosti, i to na duži rok, kroz povećanje obaveza rezervi za 18%. Također je vidljivo, za razliku od ranijih godina itd. kada nam je Centralna banka praktično bila jedini izvor za neke ozbiljnije ekonomske parametre i pokazatelje, vidimo da sada banka zajedno sa Agencijom za statistiku BiH radi na uspostavi sistema, kvalitetnog i konzistentnog sistema statistike ...u BiH što je također dobro i jedna od funkcija, da tako kažem, Centralne banke. Također iz izvještaja se ...moglo vidjeti da ... praktično druga faza realizacije Centralnog registra kredita se privodi kraju. Također se ... može evidentirati i utvrditi da funkciju fiskalnog agenta Centralna banka uspješno izvršava, s tim što joj moramo pomoći ... da ona tu funkciju u potpunosti izvršava kao državni fiskalni agent. Ja sam zbog toga danas i postavio ono poslaničko pitanje zbog neselektivne i ... diskriminirajuće odluke u primjeni Zakona o staroj deviznoj štednji, odnosno izdavanja obveznica.

I na kraju, i finansijski rezultat kojeg je Centralna banka ostvarila u iznosu od 59 hiljada je respektabilan i zaslužuje poštovanje. To će nas natjerati, odnosno Vijeće ministara i Ministarstvo finansija da čak pravi i rebalans u pozitivnom smislu riječi, jer se radi o 9 miliona više nego što imamo u Budžetu utvrđeno za 2008. godinu. I, da ne bude baš sve ... ovako idilično, jedna mala primjedba. Dakle, 10 godina postojanja Centralne banke naravno treba registrirati, evidentirati, ali mu ne treba dati neki poseban značaj u smislu navođenja ko je gdje govorio, ko je gdje šta, ko je u tom smislu i tim povodom nešto radio. Ja predlažem Upravi da sačekaju 50 godina, pa onda.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Halid Genjac. Greška! Sljedeći uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo,
evo, ja sam u pripremi za ovu tačku dnevnog reda izvršio određene konsultacije, pa i sa nekim članovima Upravnog odbora ili saveta i menadžmenta i došao sam do određene spoznaje,

a to je da ovaj izvještaj Centralne banke ja mogu izdvojiti kao jedan primjer izvještaja koji je dostavljen ovom parlamentu u odnosu na druge izvještaje zajedničkih organa i institucija koji nisu doživjeli ono što su trebali da dožive na ovom parlamentu, a to je prolaznu ocjenu i njihov rad da bude ocijenjen onako kako bi trebalo da bude ocijenjen a da u istom timu nastave da rade i na sledećoj godini.

Došao sam i do tog podatka zašto je to otprilike tako, a to je ono što je mene zaista iznenadilo i što bih želio da bude primer i drugim da shvate i oni da je jedino ovako možda moguće raditi u ovoj BiH, a ne nikako na neki drugi način, preglasavanjem ili nekim pritiscima. A to je, ja koliko imam saznanje da se nijedna odluka nije donijela bez konsenzusa na ovim organima, i to je ono što mene zaista raduje. Znam i to da su dolazile određene odluke, odnosno predlozi odluka koji su bili sporni za nekog od ovih članova odbora ili menadžmenta, ali isto tako da su se potrudili da to vrata, da usaglase da konsenzusom dođu do krajnjeg rješenja. To je ono što je zaista meni ovako pozitivno i čemu treba dati podršku.

Dalje, ja bih predložio da se na odgovarajući način ovaj izvještaj bolje prezentuje javnosti, da ona u potpunosti bude upoznata s onim, evo da kažem pod navodnicima, od čega se živi. Baš me živo interesuje koliko će medijske pažnje dobiti ovaj Godišnji izvještaj Centralne banke! I koliko ćemo napraviti emisija posvećenih ovoj tematici da bi građani bili ne samo kroz ovaj vid informisanja koji im je pri ruci informisani, jel' znamo da oni svi ne mogu da dođu do ove informacije iz više razloga ili iz neznanja ili nerukovanja internetom ili ...nečeg drugoga. Bilo bi dobro da se informišu putem nekakvih emisija, da i oni mogu dati - političkih ili privrednih tema itd. - da i oni mogu dati svoje primjedbe, sugestije za budući rad ovako važne institucije, odnosno da znaju gdje je BiH u ovoj oblasti od koje se živi.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prijavljeni redom: uvaženi poslanik Izetbegović, Hadžiahmetović, Erić, Lijanović.

Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, ponovo imamo jedan dobar sveobuhvatan izvještaj Centralne banke. ...Pokazatelji su dobri. Mislim da javnost nije svjesna ovoga i mislim da bi možda trebali izaći na neku pres konferenciju, upoznati javnost s time da imamo porast i dobre trendove o svemu onome što je pozitivno u bruto nacionalnom dohotku u porastu plaća, penzija ... da imamo stabilnu valutu, da, dakle, naročito imamo porast zaposlenih. Procent broja zaposlenih u RS čak i moglo bi se reći dramatičan za nekih 6% u odnosu na 2006. godinu. Imamo i nešto jaču inflaciju koja je ...veća od kamata koje dobivamo na osnovu uloženi sredstava u stabilnim evropskim bankama.

Ono što bih ja htio da pitam cijenjenog guvernera, dakle, imamo oko 7 milijardi KM uloženi u stabilne evropske banke i na taj način se čuva stabilnost naše valute. To je najvažnije svakako za Centralnu banku. Ta sredstva ... dakle nerazvijena BiH, koja ima ekonomske probleme, drži u stranim bankama, ne u svojim, razvijaju dodatno jake i razvijene privrede tih zemalja poput Belgije, Engleske, Švajcarske, Njemačke itd., nisu uložena ovdje u BiH i razumljivo je zašto nisu. Ima li ikakvog načina da se makar dio, 10% do 20%, tih sredstava kroz

neki povratni mehanizam, kroz kredite koje bi dale te banke i kroz garancije, ne znam, usmjere i da vrte točkove naše ekonomije bosanskohercegovačke, dakle ne direktno nego indirektno kroz neko oročavanje? Evo, to je moje pitanje. Dakle, da li je to realan put, da li je realno poći uopšte u tom smjeru? ... Gospodine guverneru, da nam date odgovor, ako jeste da pokušamo nešto napraviti sa Ministarstvom finansija, ako ništa, onda najbanalnije u Koridor Vc da probamo uliti jednu milijardu ... i da pokrenemo taj projekt.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Dozvolite da samo u kratkim crtama dam ocjenu dobrog izvještaja Centralne banke, Godišnjeg izvještaja, naravno pratećeg sa Finansijskim izvještajem, uz jednu napomenu. Za razliku od kolege Beriza Belkića, ja ne bih poželjela Centralnoj banci da proslavi 50 godina nego da bude sastavni dio evropskog sistema centralnih banaka, odnosno Evropske centralne banke i da naš guverner, ovaj ili neki drugi, za 50 godina bude u Odboru guvernera Evropske centralne banke. I u tom smislu, ja bih postavila i nekoliko pitanja, odnosno skrenula pažnju na nekoliko važnih stvari koje cijelim vrijednim pomenuti u današnjoj raspravi povodom Godišnjeg izvještaja Centralne banke.

Prvo, u smislu ispunjenja i kriterija konvergencije kod posebno onih kriterija ili koordiniranja aktivnosti, imajući u vidu naš poseban monetarni aranžman Currency board i vezu naše valute sa eurom, odnosno evropskom valutom u evro zoni, čime smo na neki način i vezani za provođenje monetarne politike Evropske centralne banke. Dakle, koordiniranje, odnosno ispunjenje kriterija konvergence koji bi nam omogućili da što prije sa evropeizacijom u ovom realnom sektoru budemo i u smislu ispunjenih uslova za ulazak i u Evropsku monetarnu uniju.

Drugo, ja hoću da posebno postavim jedno pitanje, odnosno skrenem pažnju na potrebu usporenog rasta, odnosno najavljenog usporenog rasta u evropskoj ekonomiji, zbog recesije u američkoj ekonomiji i upozorenja od strane Evropske centralne banke, hoću da postavim i pitanje: Šta čini naša Centralna banka u smislu možda predupređenja ili stvaranja nekih pretpostavki da saniramo, da kažemo, negativne efekte usporenog evropskog rasta, evropske ekonomije?

SELIM BEŠLAGIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bešlagić, ja bih Vas zamolio zato što smo na liniji kvoruma. Ima nas 22. ...

SELIM BEŠLAGIĆ
/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Dakle, na koji način će se ovo ... upozorenje Evropske centralne banke odraziti i na bosanskohercegovačku ekonomiju?

Drugo, s obzirom na upozorenja od strane Svjetske banke o efektima, ekonomskim efektima rasta cijena nafte i, odnosno, energenata i rasta cijena hrane na svjetskom tržištu i upozorenja, odnosno upute svim ekonomijama da naprave jedan plan, da kažemo, ili program predupređenje negativnih efekata, posebno na monetarnu stabilnost i, u tom smislu, ja bih sugerisala Centralnoj banci, odnosno timu da možda i sačini neki program ili možda adresira na Vijeće ministara, sa naznakom urgentno, potrebu da se takav jedan program napravi. Ovo posebno govorim, ova dva razloga, dakle Evropska centralna banka i upozorenja i rast cijena hrane i energenata na svjetskom tržištu iz razloga što smo apostrofirani po nekim statistikama i uobičajnom metodologiji kao zemlja vrlo visokog stepena osjetljivosti na bilo kakve recesije, odnosno usporavanja u ekonomskom rastu posebno, posebno u evropskom djelu.

I drugo, ja ću postaviti pitanje, naravno uz jednu prvo informaciju za one koji ne znaju. Međunarodni monetarni fond je odlučio da iz razloga redukcije troškova zatvori rezidentne urede u većini zemalja i nažalost, na veliku žalost, i BiH. Odnosno, Rezidentni ured rezidentnog predstavnika Međunarodnog monetarnog fonda će biti zatvoren, najvjerojatnije, do kraja maja. S obzirom da mi imamo poseban monetarni aranžman Currency board koji je dio, da kažem, angažmana Međunarodnog fonda, moje pitanje guverneru: Na koji način će Centralna banka i Currency board funkcionisati u narednom periodu i može li biti eventualno nekih teškoća, s obzirom na ovu novu institucionalnu okolnost?

I pitanje vezano za superviziju bankarskog sektora na državnom nivou i korištenje mehanizma operacija na otvorenom tržištu, s obzirom, ... da kažemo, Currency board je mekši jedan, ili omekšavanje, postepeno omekšavanje ovog krutog monetarnog aranžmana već daje mogućnosti našoj Centralnoj banci da koristi ove mehanizme. Da li i ... ako ne koristite, zašto ne koristite takve mehanizme u smislu podsticaja ekonomske aktivnosti?

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

I ja bih se pridružio pohvalama kad je u pitanju ovaj izvještaj. Mi smo ga na komisiji raspravljali i imali smo dosta pitanja i što se tiče nas iz komisije mislim da nam je dosta toga

jasno. Ono na šta bih ja htio da skrenem pažnju - a gospodin Jukić je dosta toga rekao u pravcu zaključka kojeg bih ja proširio, a vezan je za ovaj deficit - pošto se radi o ozbiljnom izvještaju i on je znači zaista takav kakav jeste i mi ga sigurno prihvatamo i podržavamo ovakav kakav jeste, da se pridružujem nekim pohvalama da je ovo ekstra dobro stanje, znači ja se ne pridružujem i predlažem da mi zaista razmislimo, a postavicu kasnije pitanje na tu temu: Kako da dočekamo sledeći izvještaj? To je najvažnije pitanje, mislim da su svi alarmi za uzbunu već upaljeni.

Kad je u pitanju ovaj deficit, ja bih postavio pitanje, znači: Zašto mi u nekim robama imamo deficit, da li su to kriva naša ministarstva, politika koju vodimo i ljudi koji ne znaju raditi? Ja mislim da ima dosta do zakonskih propisa i ministarstava koji prave enormne greške i koje će sigurno imati katastrofalne efekte za budućnost. A radi se o piću, žitaricama, farmaciji, o voznoj industriji. Sigurno, na tom polju da smo mogli da pričamo o nekom suficitu, a ne da pričamo o deficitu od 11,6% ili za piće i hranu 3,6. Sigurno, velike cifre! Kad tome pridružimo sivu ekonomiju koja nam cvjeta, rad na crno koji je evidentan, znači, sigurno ne možemo imati sledeći izvještaj onakav kakav bi trebao da bude, a mi smo tu da spriječimo to i iniciramo. Znači, kao ljudi koje je narod izabrao.

Zbog toga proširujem ovaj prijedlog kolege Jukića: Da Savjet ministara sačini jedan izvještaj, plan, a predlažem i da naše nadležne komisije koje imaju dodira sa tim ministarstvima zaista povedu pitanje o tom trendu i da zajedno sa nama, znači, damo inicijativu kako da izađemo iz ovih problema.

Zašto to govorim? Zato što imamo inflaciju, znači, koja je već oko 7%. Preko 3% inflacija je znači za ovu zemlju, koja bi mogla da živi od tri, četiri resursa: od vode, šume, energetike i par miliona stanovnika koji bi trebali da žive u ovoj jednoj dolini i da kažemo da imamo jedan gradić, a ne na ovoliko kvadratnih kilometara i kukamo. Ako tome pridružimo privatizaciju koja je završena 70% kad se trebao taj novac okrenuti već šest-sedam puta, znači, mi smo sigurno trebali biti zemlja koja bi trebala da pjeva. Ako već tome pridružimo najave da smo se spremili za takav put, znači da imamo puteve, vazdušni saobraćaj riješili, rječni, a nismo na tom polju pokrenuli nijedno pitanje, da sigurno sledeći izvještaj ne možemo dočekati nasmijana lica! A mislim da će nam to biti kasno za neke informacije.

Ja bih htio da pitam gospodina direktora, znači kako inflacija, ako se nastavi – guvernera, izvinjavam se – ako se inflacija nastavi, znači koje mjere Centralna banka misli predvidjeti, da li doštampavanjem KM, ili neke druge mjere? I da pitam, znači od ovih nekih 35 banaka u BiH koje funkcionišu, rade: Kakva je njihova vizija i procjena o daljem ulaganju ovih banaka u bosanskohercegovačku privredu?

Hvala, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lijanović, pa Džaferović. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, ovaj izvještaj je još jedan alarm u području vanjskotrgovinskog deficita i on u biti govori da trebamo mi kao

Parlamentarna skupština nešto žurno napraviti, a evo danas ćemo imati prilike i na ovoj sjednici vidjeti jesmo li spremni za takvo nešto, hoće li se usvojiti *Zakon o zaštiti domaće proizvodnje* koji će, na neki način, početi ići u smjeru da vanjskotrgovinski deficit smanjujemo gdje je to moguće, a ne da se on i dalje povećava.

Ako pogledamo na stranici 37 deficit tekućeg računa koji je sa 8,4% u 2006. povećan na 13,1%, a na stranici 38 gdje u biti literatura preporučuje da deficit od 5% je granica održivosti, to nam isto ukazuje da smo u području koje nije nimalo poželjno. Sadašnji deficit se pokriva na osnovu doznaka naših izbjeglica i na osnovu prodaje imovine koju je neko stvarao u ovoj zemlji, a znamo kakav je domaćin koji živi od prodaje imovine i od doznaka od izbjeglica. I postavio bih jedno pitanje uvaženom guverneru: Šta nas očekuje ako se u naredne tri-četiri godine izbjeglice vrate ili u biti na neki način odustanu slati dalje doznake u BiH? U međuvremenu se proda državna imovina i ne imadnemo više šta prodavati. Šta će nam se desiti onda po pitanju ekonomskih pokazatelja, a posebno po pitanju konvertibilne marke?

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, dame i gospodo, ovo je sasvim sigurno jedan dobar ... izvještaj i primjer kako treba raditi izvještaje i slažem se sa kolegama, a povodom ovog izvještaja, da je Centralna banka u prilici – je li mi možemo da govorimo o nekim općim privrednim kretanjima, ekonomskim zapravo kretanjima u BiH i da na bazi toga izvlačimo zaključke, i slažem se sa onim kolegama koji ukazuju na alarmantnu situaciju u pojedinim oblastima koje su izvan Centralne banke a koje je Centralna banka u prilici – da evidentira i da nam ponudi kroz ovaj izvještaj. I da mi kao parlament, pa evo i naše Vijeće ministara, vidimo šta nam je raditi.

Ja sam ovdje ustao da postavim jedno pitanje. Nisam stručnjak iz ove ekonomske oblasti i možda se ne znam najbolje stručno izraziti, ali znam sigurno ... da sam uočio jednu pojavu prije dva ili tri mjeseca. Dakle, počelo se šušcati u BiH oko moguće devalvacije KM. I vi znate kad se počne šušcati kako stvari kreću. Mislim da taj psihološki efekat u javnosti ... da, on sam po sebi, ukoliko nema adekvatne i prave reakcije u pravo vrijeme, može proizvesti štetne posljedice. Hvala Bogu pa je Centralna banka, guverner i Upravni odbor su reagirali odmah i dali su saopćenje za javnost ... i kazali naravno da nema govora o devalvaciji KM. Ali ja bih zamolio našeg guvernera da nam danas nešto i o tome kaže. Ovo je dakle narodni parlament, narodnim rječnikom, da narod ... razumije tu stvar, jer o njoj se vrlo ozbiljno, kažem, šušvalo u javnosti prije dva-tri mjeseca.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja nemam više prijavljenih. Bilo je pitanja, ima li potrebe uvaženi guverner da odgovori? Izvolite.

KEMAL KOZARIĆ:

Uvaženi poslanici i zastupnici, evo, pokušat ću da odgovorim na 11 pitanja koliko sam ja zabilježio, a prije toga želim svima da se zahvalim koji su učestvovali u diskusiji i koji su pohvalili ovaj izvještaj. Ustvari, izvještaj je onakav kakav jeste i kakva je situacija u BiH. Znači, mi niti uljepšavamo neku situaciju, niti smo zaduženi da kritiziramo, ali jesmo zaduženi da ukazujemo na određene pojave i većina ovih diskusija ... ustvari bi trebala biti upućena prema Vijeću ministara, ima dosta pitanja za Vijeće ministara i za entitetske vlade, naravno.

Ali evo da ja ovo, što je do nas, da kažem kakav je naš stav. Uvaženi poslanik Izetbegović postavio mi je pitanje koje je postavljao i ranije ...kad su u pitanju devizne rezerve. Prije svega mi imamo 6 milijardi i 700 miliona deviznih rezervi, prije svega da samo ... znamo od čega je, kakva je ta struktura deviznih rezervi i odmah ćemo dobiti odgovor: da se one ne mogu investirati u domaće banke, niti u zemlju. Znači, ona se sastoji od 3 milijarde kao pokriće za domaću valutu, da bi naša KM imala vrijednost. Znači, po pravilima Valutnog odbora, mi izdajemo kad dobijemo protuvrijednost u čvrstoj valuti. Znači, to je pokrivenost sto posto i imamo čak slobodne rezerve, rekao sam, oko 400 miliona. Znači, svaki fening u opticaju ima svoje čvrsto pokriće i zato vi možete promijeniti u banci: kupiti euro, kupiti dolar, kupiti švajcarski franak i naravno prodati za domaću valutu. Drugi dio ovih sredstava su sredstva komercijalnih banaka: to su rezerve koje su one dužne ... po Zakonu o Centralnoj banci držati kao obaveznu rezervu. Znači, ne možete vi to, a privatne su banke i to su depoziti privatnih preduzeća i privatnih lica, znači ne možete ta sredstva, je li ..., unositi opet u te iste banke. Ali ima drugo pitanje koje ima ...puno opravdanje što ste stavili. Evidentno je da dnevno 600 miliona KM komercijalne banke drže preko obavezne rezerve, što znači da nemaju dovoljno projekata, nemaju programa, nemaju gdje da investiraju. To je jedan prostor i drugi je prostor ove slobodne rezerve. Za slobodne rezerve se može pričati o njima šta i na koji način, da li kroz garancije država, da li ... u kontaktu s ovim svjetskim bankama itd. ...Znači, to bi, to bi mogao biti neki osnov da mi možemo ući u neku priču za neke veće projekte.

Kad je u pitanju kriterij konvergencije ili popularno nazvani mastrihski kriterij, ja mogu da kažem da BiH ispunjava četiri od šest mastrihskih kriterija. To je: prije svega, znači po mastrihskim kriterijima, možete imati kamatnu stopu, morate imati kamatnu stopu ne veću od 2% od prosjeka EU i mi smo tu negdje blizu. Znači, zemlja mora imati dvije: fiksni kurs prije ulaska u EU, mi imamo fiksni kurs, zemlja ne smije imati veliki budžetski deficit, mi već bilježimo dvije godine budžetski suficit. Ali imamo dva makroekonomska pokazatelja koja su po Mastrihu vrlo teško dostižna za BiH, a to je nezaposlenost (u EU ne možete imati veću od 10% nezaposlenost prije ulaska, mi imamo 29%, kad uključimo sivu ekonomiju, nezaposlenost) i drugi je ovaj spoljnotrgovinski deficit o kojem je puno bilo riječi. Ne možete imati više od 10% GDP-a, evo neko je tačno rekao, uvaženi poslanik Lijanović je rekao da imamo, jel', 13,8, što je tačno, je li. To su ta dva pokazatelja gdje se vlasti moraju da uzmu ukoštac s tim, s tim .. negativnostima, da pokušaju da to riješe.

Kad je u pitanju odlazak, kraj MMF-a i zatvaranje i ...šta će biti sa Valutnim odborom? Tačno je da će MMF u svojoj rekonstrukciji, ..je li, samog funkcionisanja ... zatvoriti kancelarije,

ali ne samo u BiH već u svim zemljama gdje država nema Stand by aranžman s njima i da će ostati samo lokalno osoblje, tj. dvije osobe sa jednom kancelarijom koji će biti pokriveni iz Vašingtona, ali to neće uticati na Valutni odbor ni našu monetarnu politiku, iako jesu oni nama puno pomogli, je li, u startu kod osnivanja, kod zakona itd. Mi danas neovisno vodimo, je li, i vi vodite. Parlament BiH jedini je koji može da promijeni ... taj model. Vi ste... u zakonu je rečeno bilo šest godina će biti, a nakon toga Parlament BiH će reći koji će se model primjenjivati. I Parlament BiH donio je da se nastavlja s ovim modelom, ali ga nije oročio. Znači, on nema, je li. neki ...rok nego kad se stvore uslovi ili uvjeti kad bude bolja ekonomska situacija, bolje ekonomsko okruženje, bolja politička situacija, onda možemo pričati o omekšavanju Valutnog odbora, uzimanju nekih novih funkcija itd., itd.

Kad je u pitanju supervizija na državnom nivou, poznato je da ...su finansije, jel', u oblasti, ustvari ustavno, nadležnosti entiteta i da mi ne možemo preuzeti tu funkciju na državni nivo, bez saglasnosti parlamenata entiteta i danas nemamo tu saglasnost još uvijek. Mada, ...mislim da je krajnje vrijeme, je li, da se ponovo to otvori pitanje, jer komercijalne banke, njih 32, su aktivne na cijelom prostoru BiH i danas imamo entitetsku superviziju i Centralna banka ima pojačanu koordinaciju između tih agencija i to dobro funkcioniše zasad i možda se to na taj način, je li, ta situacija prevazilazi, ali sigurno već u EU razmišljaju o jednom supervizoru, je li. ...Zatim ova ... supervizija, je li, prekogranična supervizija, to su sve trendovi koji će sigurno ... dočekati BiH.

Spomenuli ste operacije na otvorenom tržištu. Nama je zakonom zabranjeno da vršimo operacije na otvorenom tržištu, s tim što već kao fiskalni agent ulazimo na tržište kapitala i to su, rekao bih, početni neki ..., je li, koraci da mi idemo ka tom omekšanju ovog našeg modela. A s druge strane, ...također ove slobodne rezerve, je li, su možda prostor da bi mogli mi sutra biti, je li, ili banka posljednjeg utočišta što druge centralne banke rade. Znači, naš osnovni zadatak i to je ovo – neko je pitao: Šta će činiti Centralna banka u ovom okruženju sada i ovim turbulencijama i ovim hipotekarnim kreditima? – je da uspostavi monetarnu stabilnost i da držimo stabilnost finansijskog sektora, što mi dosad smo uspjeli, i što uspijevamo. Naravno, kako se boriti – je pitanje bilo također od uvaženog poslanika – sa inflacijom? Mi nećemo štampati novac, mi imamo naštampanog novca skoro koliko je opticaj, toliko imamo u trezorima, ali mi njega ne puštamo u opticaj bez ovih pravila da neko ne uplati protuvrijednost u čvrstoj valuti. Znači, nema potrebe ni da štampamo već ga imamo naštampanog, ali nećemo puštati, to je protuzakonito, to nije dozvoljeno, i to nećemo sigurno. Budite uvjereni da nema šanse da jedan fening uđe u opticaj bez pokrića. Tako da, s te strane, mi ćemo i dalje imati monetarnu stabilnost, a što se tiče troškovne ... strane, mi moramo ovo raditi što ste rekli, ja potpuno podržavam. I mislim da je dobra inicijativa poslanika koji su rekli da se krene zaključkom prema Vijeću ministara da se napravi strategija, da se prepozna gdje se može vršiti supstitucija uvoza, da se potakne domaća proizvodnja, da sve ono što možemo ovdje urediti da uradimo. I naravno da se ti neki, je li, da ne kažem centri koji možda .. ja sam i na komisiji predlagao da se održi sastanak i sa ovim Upravnim odborom za indirektno oporezivanje. I tu ima puno, rekao bih, rješenja gdje oni bi mogli nekom svojom, je li, svojim mjerama da poprave situaciju koja je trenutno tu.

Šta će se desiti ako se ne vrate izbjeglice i prodajemo našu imovinu? Prvo, lično mislim da mi treba da imamo jednu jaču vezu sa dijasporom, i to vlasti na svim nivoima trebaju da imaju. Ja sam u uvodnom izlaganju rekao: mi ne trebamo njih da doživljavamo kao neke pošiljaoce novca, nego kao potencijalne investitore, kao ljude koji već imaju veliko znanje i kapital itd. i da im otvorimo mogućnosti, da im prezentiramo projekte i da ih zovemo da dođu na

taj način. Dobro je da se vrate, dobro je da se mladi obrazovani ljudi koji već imaju kapital vrate. Znači, oni su dobrodošli u BiH i sigurno ih treba na neki način motivirati, je li, da se vrate. Oni koji se ne vrate, jel', sigurno je, mogu opet pomoći lobiranjem za BiH i prezentiranjem na pravi način potencijala BiH.

Kad prodamo državnu imovinu? Ja mislim prvo da još uvijek ima dosta državne imovine, posebno gdje država je vlasnik ispod 50%, gdje nema nikakvih ni upravljačkih prava, niti ima učešća u profitu, da taj kapital je mrtav i da se treba ići u privatizaciju i da ta sredstva, naravno, ne odu u javnu potrošnju, nego da odu u nove investicije, da se otvore nova radna mjesta, da se otvore nove mogućnosti i na taj način da se potakne. A posebno ovi veliki sistemi koji još uvijek stoje... na raspolaganju i mislim da još uvijek ima velike šanse za BiH da ta sredstva, naravno, na pravi način uloži i da potakne investicioni ciklus koji je potreban. Jer očito da država nije uspjela do sada da otvori neke velike javne radove.

Komercijalno bankarstvo: njih 32 su investirale 11 milijardi u BiH. Znači, ako kažemo da je 6 milijardi štednja, a ipak plasmani 11 milijardi, jasno se govori da su unijeli 5 milijardi kapitala i investirali 50% privatnim preduzećima, 50% građanima BiH. Da toga nije bilo i ovih 6% ne bi sigurno bilo mnogo manje da nije komercijalno bankarstvo. I zato mislim da je odigralo vrlo važnu ulogu u obnovi BiH, jer to je jedini izvor je to, taj kapital, još uvijek skup. Jeste on ...vjerovatno nedostupan za mnoge, ali opet mislim da igra važnu ulogu, jer očito da nismo uspjeli drugim modalitetima da otvorimo, je li, tu mogućnost.

I mislim ovo ..., evo i na kraju sam ovdje zapisao, mislim da stvarno je vrijeme – ovo je čisto preporuka kao građanina, a ne kao guvernera Centralne banke – da ekonomija bude svima nama ovdje ... u prvom planu, manje ove političke naše nesuglasice ili razlike, a da o ekonomskim stvarima, znači, se dogovaramo i da donosimo mjere koje će biti u interesu svih građana BiH.

Kad je u pitanju devalvacija, mi jesmo, bilo je tačno ovih govorkanja ili špekulacija na početku godine, što može biti pogubno za ekonomiju, jer ... moglo se desiti. Recimo to, to mi radimo te testove na stres da građani izgube povjerenje u domaću valutu i u bankarski sektor i finansijski sektor i da bježe u rezervnu valutu što bi mogao biti problem za ovaj model kojeg mi imamo. To se nije desilo, mi smo reagovali vrlo brzo. I zakonom je propisan čvrsti kurs ... domaće valute za euro, tako da samo vi možete reći da se to mijenja, znači nema šanse da Centralna banka sama to uradi ili bilo ko drugi bez vas koji ovdje sjedite. Znači, mi moramo imati razloge, a razlozi ne postoje jer bi to bila kazna za sve građane BiH i za sve one koji imaju danas kredite u bankama i za privatna preduzeća itd. Tako da bi to bila jedna velika, rekao bih, to sigurno nema, evo i s ovog mjesta poručujem, ja sam to već rekao.

Evo, ako sam uspio, ... većinu ovih pitanja sam zapisao, kratko je vrijeme da vam ne oduzimam jel' dalje, spreman sam i ... doći i na klub i bilateralno ili privatno, kako god želite, da razgovaramo o ovim stvarima. Vrlo rado ću se odazvati svakom vašem pozivu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti, gospodo iz nevladinih organizacija, iz medija, uvaženi guverneru, naravno, podržavam Vaša objašnjenja i nisam htio ranije da se javljam jer odgovor mi sad pretpostavljam ne možete dati, ali ću zatražiti od Vas da to pripremite. Ne znam da li ste upoznati, ali sam obaviješten od Sekretarijata ovog doma da su vam dostavili moj zahtjev koji postavljam na svakoj sjednici ovog parlamenta. A to je da vi uzmete sebi u obavezu da mi dostavite nacionalnu strukturu zaposlenih, od vozača do Vas. Dakle, tačno da mi poimenično: Janko Janković, Marko Marković, Jozo Jozić, Mustafa Mustafić i koju funkciju imaju.

I sad, vidite, još jedno pitanje – jer mi ne želimo da peremo svoju savjest preko vas ili nekih naših agencija koje je osnovao ovaj parlament ili Savjet ministara – da je velika gužva oko ovih plata. Ja ću to tražiti od Vas i od svake institucije koju je osnovao Savjet ministara i ovaj parlament i od svih načelnika u 186 opština da vidimo zaista kolika su primanja tih ljudi, ne plate nego primanja, pa eto i Vas, neću reći obavezujem nego tražim da mi transparentno odgovorite. Ovo smatrajte kao poslaničko pitanje koje će ići preko Sekretarijata: *Kolike su plate u Narodnoj banci u Centralnoj banci, od vozača do Vas?* Neće Vam to biti teško. Transparentno ćemo to objaviti, jer ne da novinari samo napadaju poslanike, ne pravimo zakon zbog 42 poslanika i 15 delegata u Domu naroda nego za 23 hiljade ljudi koji rade u institucijama BiH. Naravno, i vi ste naša institucija, pa smatram da vam to neće biti teško. A nemojte se plašiti, nećemo nikom platu smanjiti i ako vi kažete da imate ne znam koliko i nije bitno, ali da javnost bude upoznata, pa da se ti neki parametri nađu.

I evo ja usput da kažem, ako ja budem u tom spisku hiljaditi, ja ću predložiti da ja primam platu 50 maraka u ovom parlamentu, a da svi ostali u institucijama primaju 20 maraka. Ja 50, a ostali 20, ne radi nekog digniteta mog, pa sam ja važan sad, ali evo još bolje: član Predsjedništva 50 maraka, ja 20, a ostali po 10 ako misle da će ovu državu spasiti na taj način i ovom halabukom medijskom kako je sve ovdje. Zato vas eto molim da mi pripremite te dvije informacije. Dakle, nacionalna struktura i lična primanja u Centralnoj banci.

A, ovaj izvještaj što ste sad obrazložili, ovo je sve uredu. Ja vas molim da još više i to kad ste predložili oko ekonomskih pitanja. Ma, gospodine Koraziću, isto mislimo i Vi i ja. Nema političkog ambijenta da bismo prešli na ekonomska pitanja, evo predlažem da prva, druga, treća, četvrta, 116. tačka budu ekonomska pitanja, znate. Ili da imamo jednu tačku u svakom parlamentu: bosanskohercegovački patriotizam kod izvoza roba, da tu dokažemo, ako ne budemo izvozili robe i prodavali, mi ćemo se sami ugušiti, bez obzira na vaša ova devizna, naše devizne rezerve, ovo ono, to će sve propasti. Ali ne možemo doći u poziciju da to radimo, vidite sami kakva je situacija i, naravno, to nije na vašu adresu, ali još jednom dajem vam podršku za ovaj izvještaj koji je zaista dobar. Izvještaj sam po sebi ništa ne govori, ako se ovo neće nastaviti i da mi ojačamo ekonomijom poziciju BiH, a onda, samim time, vjerovatno će pasti i političke neke tenzije.

E tako, hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda:

Ad. 13. Razmatranje informativnog dokumenta Savjeta Evrope – Bosna i Hercegovina:

Izvršavanje obaveza i sprovođenje postprijemnog programa saradnje

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vi ste dobili materijal za ovu tačku. Materijal je razmatrala nadležna Komisija za spoljne poslove i dostavila Mišljenje da smatra da je ovaj dokument potrebno razmotriti na Predstavničkom domu.

Otvaram raspravu. Ima li ko potrebu da bude uvodničar?
Uvaženi poslanik Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja se ne javljam kao uvodničar, već kao diskutant.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro, nema niko potrebu ispred komisije, ne. Idemo redom: uvaženi poslanik Bećirović, pa Nanić.
Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, poštovani predstavnici medija, ja mislim da je ovo jedan vrlo važan dokument koji je po nama iz Kluba SDP-a trebao možda biti i prije na dnevnom redu i moram reći da sam i na Komisiji za vanjske poslove insistirao da ovo, u svakom slučaju, dođe na dnevni red i Predstavničkog doma.

Ja mislim da je posebno važno da pokušamo da se fokusiramo na ono šta stoji u ovom dokumentu Vijeća Evrope, posebno ono što se odnosi na obaveze i provođenje postprijemnog programa saradnje. Kao što znamo, u ovom dokumentu, Vijeće Evrope ocjenjuje da je BiH postigla mali napredak u ispunjavanju svojih obaveza na putu ka EU. Štaviše, u ovom dokumentu i ljudi iz Vijeće Evrope još jednom potcrtavaju na činjenicu da treba bez odlaganja obnoviti raspravu o ustavnim reformama, dakle ponavljaju ono šta je sve bilo potrebno uraditi, a nije urađeno. Da treba završiti implementaciju Zakona o javnom RTV sistemu na državnom nivou, da treba stati ukraj diskriminatornim postupcima u obrazovnom sistemu u cijeloj BiH, poboljšati situaciju kako se ovdje navodi i razriješiti situaciju, citiram: *dvije škole pod istim krovom* itd., itd.

Posebno u ovom dokumentu zabrinjava činjenica da u BiH 13 godina nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma još uvijek se krši Evropska konvencija o ljudskim pravima. Ustav BiH i dalje krši Protokol XII Evropske konvencije o ljudskim pravima i na to se, između ostalog, ukazuje i u ovom dokumentu. Također, ovaj dokument ukazuje i na neadekvatnu zaštitu nacionalnih manjina u BiH i ovdje se navode konkretni primjeri koji govore o tome. Ja želim posebno da se osvrnem na ovaj dio koji se odnosi na povratak i na obrazovni sistem. Naime, u ovom dokumentu stoji jedna upozoravajuća ocjena Vijeća Evrope, a ona, između ostalog, parafrazirat ću, glasi: da je povratak posljednjih godina, kako kažu, dramatično smanjen, odnosno brzina povratka. Ja mislim da to nije nikako dobro i da bi o tome trebali najozbiljnije razmisliti i zbog čega je došlo do zastoja u povratku?

Također, ovaj dio koji se odnosi na borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, ocjena je Vijeća Evrope da u BiH nema velikog napretka po ovom pitanju. I BiH prema dakle ovom dokumentu, kako stoji, nije pokazala spremnost da ulaže dugoročne napore u borbi protiv korupcije. Ja podsjećam da još uvijek nije dostavljena Parlamentu Strategija borbe protiv korupcije koju je Parlament usvojio, a mi smo se izjašnjavali prije nekoliko mjeseci o toj inicijativi i obavezali Vijeće ministara, dakle većinom glasova u ovom parlamentu, da nam dostavi Strategiju borbe protiv korupcije. Mi još uvijek na klupama nemamo te strategije niti najave da će ta strategija doći barem zasad do poslanika, što u svakom slučaju nije dobro, posebno u svjetlu ovih ocjena i Vijeća Evrope. Da ne govorimo i o nekim drugim zakonskim projektima kao i o onom prijedlogu o oduzimanju kriminalom stečene imovine u BiH koji po četvrti put nije dobio prolaznu većinu u ovom parlamentu.

Međutim, rekao sam i maloprije, posebno se želim osvrnuti na ovaj dio koji se odnosi na obrazovni sistem u BiH. Mislim da je on dugoročno važan za budućnost naše zemlje. I zaista zabrinjavaju ocjene i Vijeća Evrope, ne samo, dakle, domaćih aktera u BiH da i dalje imamo u BiH 13 godina, ponavljam, poslije Dejtona prisutne primjere segregacije i etnički zasnovane diskriminacije u obrazovanju. I u ovom dokumentu, Vijeće Evrope vrlo jasno govori da to ne ide u prilog BiH na njenom evropskom putu. Štaviše, ja sam prije, čini mi se, dvije sjednice postavio javno poslaničko pitanje nadležnim ministarstvima i cijelom Vijeću ministara: *Šta su oni konkretno učinili da zaustave segregaciju u obrazovnom sistemu?*, apostrofirajući posebno primjer najnovijih događanja u Općini Čapljina, međutim, do ovog trenutka, nisam dobio nikakav odgovor. Nisam se želio javljati ni kod poslaničkih pitanja više da obnavljam, jer očigledno je da treba, i to ćemo vjerovatno od narednih sjednica raktivirati zaključak Predstavničkog doma da oni ministri koji ne odgovaraju na pitanja poslanika da se pokrene pitanje njihove smjene, jer očigledno da druge metode nema, i to je zaključak ovog Predstavničkog doma.

Dakle, BiH je jedina država u kojoj imamo dvije škole pod jednim krovom, i to je ocjena u ovom dokumentu. Ja postavljam pitanje: *Do kada ćemo, posebno evo sada u očekivanju potpisivanja ovog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, tolerisati ovakve oblike segregacije i diskriminacije u bosanskohercegovačkom društvu, a posebno u obrazovnom sistemu kao jednom vrlo ranjivom dijelu sa stanovišta šta se sve događa danas u BiH?*

No da ne bih dalje trošio vrijeme, ja imam dva zaključka i koja ću dostaviti u pisanoj formi, a i predložiti u vezi sa ovim dokumentom.

Prvi zaključak glasi:

1. *Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara BiH da najkasnije u roku od 30 dana izradi cjelovit program mjera, s ciljem provođenja nerealiziranih obaveza i preporuka sadržanih u informativnom dokumentu Vijeća Evrope o izvršavanju i provođenju postprijemnog programa saradnje.*

I drugi zaključak:

2. *Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH će najkasnije u roku od 60 dana razmotriti i usvojiti pomenuti program Vijeća ministara.*

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Dakle, mi danas imamo pred sobom Izvještaj o napretku za period april – decembar prošle godine. Također, imamo materijal, mislim da su svi poslanici dobili, osvrt Ureda za demokratiju ili grupe za demokratiju na taj izvještaj koji su ambasadori, 14 ambasadora država članica, Vijeća Evrope raspravljali i konstatirali određene stvari po tom dokumentu. U ovom dokumentu se zaista vidi kroz sedam oblasti i 89 tačaka ili određenih teza i preporuka kakvo je stanje kompletno u BiH po pitanju naših obaveza u pristupanju međunarodnim institucijama, ovdje konkretno Vijeću Evrope.

Ja ću ovdje samo zadržati se na par njih, između ostalog, ovo što je i moj prethodni kolega govorio, u tački 5. uvoda, u kojoj se kaže, navodi se: *BiH nije napredovala u ispunjavanju bilo koje od preostalih formalnih obaveza prema Vijeću Evrope.* Ova konstatacija bi zaista trebala za svaku državu biti poražavajuća ocjena i alarmantna. Ako se čak pogledaju rokovi koje je Vijeće Evrope stavilo za ispunjavanje konkretnih obaveza, naša država kasni i po šest do sedam godina. Svi imamo priliku vidjeti koje su to obaveze i koji su to dokumenti ... koje smo trebali uskladiti i donijeti.

Sljedeće što želim ovdje pomenuti jeste kroz Monitoring izvještajne grupe za demokratiju koja kaže da, između ostalog, grupa država: Francuska, odnosno Švedska, Norveška i Velika Britanija su izrazili spremnost da BiH pomognu u onim oblastima za koju BiH pokaže interes i bude imala konkretne projekte. Ja nisam vidio da li je BiH iskazala konkretan interes, znači, iskazana je želja država da pomognu BiH konkretnim ...aktivnostima, nisam vidio da to ima.

I na kraju, nisam vidio – s obzirom da je ovaj dokument, odnosno vjerovatno i oba ova dokumenta prosljeđeni, pored Parlamentarne skupštine, ... i Vijeću ministara, Predsjedništvu BiH, ministarstvima pravde, Ministarstvu civilnih poslova, Ministarstvu za ljudska prava, entitetskim vladama, predsjednicima parlamenata itd. – nisam nigdje mogao da vidim reakciju na zaista vrlo loše stanje iz ovih oblasti u ovom periodu, znači april-decembar BiH, koje je preuzela. U tom smislu i ove konstatacije i želja država koje žele nama da pomognu konkretnim projektima, u tom kontekstu, ja zaista smatram da je hitna potrebna akcija vlasti u BiH u ispunjavanju i sagledavanju mogućnosti rješavanja ovih problema i mislim da se to uklapa u ovo

rješenje koje je gospodin Bećirović ponudio kao zaključak, znači da se zaduže institucije u BiH da rade na ovim pitanjima.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo prijavljene: uvažena poslanica Marković, Izetbegović, Raguž, Bešlagić. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Materijal koji imamo u ovoj tački dnevnog reda je materijal koji je razmatrala Komisija za spoljne poslove i mislim da je ovo sada već malo i, da kažem, zastareo materijal, s obzirom da smo evo već danas, a stalna delegacija BiH pri Vijeću Evrope je dobila prije polaska na aprilsko zasjedanje Nacrt monitoring izvještaja Monitoring tima ... koji ima tendenciju zapravo da polovinom ove godine postane zvanični izvještaj Monitoring tima u pogledu ispunjavanja obaveza BiH u postprijemnom periodu u tu instituciju.

No, naravno, s obzirom da je ovo na dnevnom redu, ja ću reći nekoliko svojih opštih zapažanja u pogledu ovog materijala. Prije svega, evidentno je da je materijal rađen ozbiljno i ... da sadrži, da kažem, neki faktografski osvrt na period, kako je navedeno, april-decembar 2007. godine i da u tom pogledu predstavlja nekakvu verziju, zapravo određenu verziju između monitoring izvještaja pred ovaj treći monitoring izvještaj ... o kome sam već rekla da je u razmatranju već sad u ovom periodu, a biće i zvaničan dokument Vijeća Evrope, odnosno Sekretarijata polovinom ove godine. U ovom materijalu i dokumentu jasno je da ova izvještajna grupa za demokratizaciju pri Sekretarijatu Vijeća Evrope ... konstatovala da BiH nije izvršila ili je napravila veoma mali pomak u izvršenju svojih obaveza koje je odgovorno preuzela prilikom učlanjenja, odnosno pristupanja Vijeću Evrope. I, kad razmišljamo i razmatramo, analiziramo zapravo zašto to nije urađeno, onda se ne možete oteti utisku da mi kao društvo i kao ... zajednica jednostavno u nekim stvarima se i ne odnosimo prema nekim stvarima ... onako kako se od nas očekuje. Sekretarijat Vijeća Evrope, odnosno Monitoring tim posmatra BiH kao dijete koje treba da odraste i da postane ravnopravno sa odraslima u ranim aspektima. No nama se događa da ta zajednica država nekako teško ide na tom putu odrastanja i tu, da kažem, zaostajemo u nekim svojim obavezama koje se očekuju od nas da se ispune i da se na taj način stvori ambijent demokratskog društva koje se očekuje i zapravo traži od BiH. U tom smislu, želim da ... kažem da u jednom nekom prethodnom periodu kada je Savez nezavisnih socijaldemokrata tvrdio – tada je bilo priča o tome da li OHR treba da nastavi ... svoju misiju u BiH ili ne – kada smo govorili da je zaista došlo vrijeme da BiH odgovorno, kao društvo, preuzme svoje obaveze i dužnosti koje ima, onda su neki tvrdili da eto to nije dobra konstatacija i da nama trebaju predstavnici međunarodne zajednice u BiH ... da mi ne možemo neke tokove provoditi bez njih. A evo, sad se vidi u ovom izvještaju da oni upravo očekuju da mi to radimo i da sve obaveze koje se stavljaju pred nas da mi to uradimo, znači, kao društvo, kao izabrani predstavnici naroda u BiH i svih onih koji imaju zadatak da to rade i da čine. I evo iz izvještaja se vidi da evidentno, znači, to se ne događa, a to može dakle biti predmet raznih rasprava i

analiza među nama. Zašto se to ne događa i zašto neke stvari zaostaju, odnosno neki procesi se ne odvijaju?

Ono što bih željela ovom prilikom da istaknem, da ne kažem evo netačan navod, jer ovom izvještaju ne možete ni replicirati jer je on informacija i možemo ga primiti samo na znanje, ali hoću zarad javnosti da kažem da su ovdje navedene dvije netačnosti na strani 5. u odjelu *Demokratske institucije*, pa onda pod 2. *Izbor predsjednika republike* gdje se kaže za izbor, na vanrednim izborima za predsjednika republike u decembru 2007. godine, kaže se: *Ovo je bio prvi put da je predsjednik izabran direktno, a ne putem Parlamenta*, što mislim da je potpuna netačnost, jer je jasno da od prvih izbora poslije rata, od '96., da se predsjednik RS bira, dakle, neposredno na izborima. I to je netačna konstatacija.

Kao i pod tačkom 25. u ovom odjelu gdje se kaže: da *predsjednik RS ima uglavnom simboličnu ulogu*. Možda je to simbolična uloga za izvjestioce koji su pisali ovaj izvještaj, ali uloga i pozicija i značaj predsjednika RS su itekako veliki i važani u RS, a nadam se i u cijeloj BiH s obzirom da je to jedan od dva entiteta u ovoj državi i da institucije koje su propisane Ustavom i koje su određene Dejtonskim mirovnim sporazumom se moraju poštovati i uvažavati i tretirati onako ... kako je to predviđeno da se tretiraju.

Dakle, ovo su ... dvije netačnosti koje sam željela da istaknem. No mislim da ...u ovom trenutku bi zaista bilo ... i vrijeme i potrebno da se ovaj parlament ... možda fokusira na jednoj od sjednica na Nacrt monitoring izvještaja koji takođe sadrži vrlo važne ...aspekte obaveza BiH koje su izvršene ili nisu izvršene i da eventualno svoje komentare i mišljenje o tom nacrtu dostavi. Prilikom za to delegacija BiH pri Vijeću Evrope imala je u aprilu kada se, na aprilskom zasjedanju, kada se i susrela sa Monitoring timom i iznijela neke svoje komentare. Ali ... mislim da i ovaj materijal koji imamo danas, a i taj Nacrt monitoring izvještaja sadrži neke važne stvari o kojima bismo mi morali da razmišljamo i da ih analiziramo i da konačno pokažemo da možemo da sazremo i da preuzmemo odgovornost i obavezu koju imamo kao društvo i kao BiH.

Hvala, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, postoje dva monitoring tima. Zašto je to tako, ja ne znam. Jedan je Monitoring Sekretarijata Komiteta ministara Vijeća Evrope, a drugi je Monitoring same Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. I ovaj drugi smo mi razmatrali, ovaj, to je kolegica Milica sad govorila i na njega smo dali i imali smo sastanak sad prilikom posljednje sjednice u Strazburu i dali primjedbe i možemo još uvijek dopuniti te primjedbe na drugi izvještaj, ne na ovaj. Ovo je izvještaj Sekretarijata Komiteta ministara Vijeća Evrope. Oni daju jednu dijagnozu dva puta godišnje o stanju, o napretku BiH i daju svoje sugestije kako popraviti stanje. Dakle, mislim da je jako važno ... suočiti se ovim izvještajem i neophodno je pratiti ono ...šta od nas oni traže. Zato ću ja pročitati najbitnije elemente ovoga monitoringa koji imamo danas pred sobom.

Od Bosne se traži da bez odlaganja obnovi raspravu o ustavnim reformama, da završi reformu policije, da završi implementaciju Zakona o javnom RTV sistemu, da završi tranziciju Kancelarije ombudsmana, da stane ukraj diskriminatorskim postupcima u obrazovnom sistemu u cijeloj zemlji, posebno u sistemu dvije škole pod jednim krovom, da završi započetu reformu visokog obrazovanja. Ja znam da smo mi svjesni ... svega ovoga što tu piše, većinom je li, ali mislim da je neophodno da to potcrtamo. Nema nam izlaza dok ove stvari ne napravimo.

Zatim, traži da BiH konačno završi svoje obaveze. Dakle, prije svega mi još uvijek nismo poslali Vijeću Evrope tri prikladna kandidata koji će predstavljati zemlju u Komisiji za sprečavanje ... mučenja, to je CPT. Poslali smo neke kandidate koje su oni odbili, koji nisu bili dorasli onome. Znači, ne bi trebali takve stvari raditi. Znam da je ovaj put ... procedura ponovljena i ovaj put treba zbilja poslati ozbiljnog kandidata. Dalje se od BiH traži da ratificira Evropsku socijalnu povelju revidiranu. Vlasti pripremaju revidiran instrument ratifikacije, očekujući da on bude urađen u prvoj polovici ove godine. Nakon toga traži se da BiH ratificira Evropsku povelju o regionalnim i manjinskim jezicima. Ja sam u svojstvu predsjedavajućeg naše delegacije u Strazburu uputio Kolegiju ovoga doma i Kolegiju Doma naroda zahtjev da konačno ratificiramo dokumente koje smo potpisali. To je VI Protokol Općeg sporazuma o privilegijama i imunitetima, Evropsku konvenciju o prekograničnoj saradnji, revidiranu Evropsku socijalnu povelju, Evropsku povelju o regionalnim manjinskim jezicima i Evropsku konvenciju o državljanstvu. Dakle, te stvari su potpisane. Ja vas molim što prije da ih stavite na ratifikaciju.

Dalje, u monitoringu se upozorava da BiH treba profesionalan i ujedinjeni ured ombudsmana na državnom nivou. Zatim, da je jako važno nastaviti sa aneksom, sa sprovedbom Aneks VII Dejtonskog sporazuma, da još uvijek 135 hiljada raseljenih osoba izražava želju da se vrati na mjesto predratnog prebivališta, da je brzina povratka dramatično opala u posljednjim godinama. I, konačno, u tački 65. Vijeće Evrope će nastaviti nadziranje ovog procesa, s obzirom da povratak interno raseljenih osoba ostaje glavno političko pitanje, a trajan napredak u implementaciji Aneksa VII direktno je povezan sa procesom pomirenja u zemlji.

Dakle, još bih istakao u vezi obrazovanja da insistiraju na uvođenju novog jezgra obrazovnog programa za cijelu BiH, upotpunjenog nizom kulturalno specifičnih predmeta. Također, pozdravljaju donošenje Zakona o visokom obrazovanju, ali traže da osiguramo da se zakon brzo provede i da se jednako brzo usvoje neophodni paketi pravila. Pravila koja se odnose na diplome, kvalitet obrazovanja, priznavanje kvalifikacija itd.

To bi bilo ukratko ono što ja smatram da je posebno važno istaći i posebno važno implementirati u odnosu na ovaj izvještaj Komiteta.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravka netačnog navoda: uvaženi predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nije ispravka netačnog nego, eto, u tom kontekstu, tri minute. Naime, Vi ste uputili 13. zahtjev Kolegijumu a za stavljanje tih dokumenata koji su potpisani i nisu ratifikovani ovdje u Parlament. Mi smo pripremili odgovor u kome kažemo da nijedan, znači, sporazum nije u službama Parlamenta BiH i stoga nije do nas da taj dokument nije došao na ratifikaciju. Vi znate

dobro da proces ratifikacije traje dugo i da su zastali na nekim drugim mjestima, što se i u ovom izvještaju, ako ga detaljno pročitate i citirate neke druge strane, kaže i zašto se to nije desilo. Pa se kaže da, s obzirom na dokument o Evropskoj povelji o regionalnim i manjinskim jezicima koji je potpisan još u septembru 2005. godine, da je Sekretarijat i dalje spreman da pomaže vlastima u BiH da ratifikuje povelju. Činjenica da popis stanovništva još nije izvršen još od '91. godine dovodi do nedostatka pouzdanih podataka o broju osoba koje govore manjinskim jezicima i doprinosi odgađanju ratificiranja povelje. I Povelja o evropskoj socijalnoj povelji, revidirana, gdje je Vijeće ministara u dva navrata ... instrument ratifikacije, a on nije bio dovoljno dobar za prihvatanje od strane Vijeća Evrope, tako da, što se Parlamenta tiče, sve povelje i svi dokumenti koji su došli do nas, mi smo stavili u parlamentarnu proceduru, ostali dijelovi se iz ovih razloga nalaze .. negdje u Savjetu ministara ili drugim institucijama.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Izetbegović: odgovor na komentar.

Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, nadam se da ću uskoro dobiti i Vaš pismeni odgovor pa ću dalje da tragam u svojstvu ovoga predsjedavajućeg naše delegacije u Vijeću ministara itd. dok ne dođemo do tih materijala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naravno, a možemo i zaključkom na današnjoj raspravi to tražiti od relevantnih faktora da provjere, a možete i vi kao delegacija to tražiti. Prema tome, možete to dostaviti i kao zaključak.

Dalje, uvaženi poslanik Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se.

Pošto je već dosta toga rečeno od kolega koji su dosad sudjelovali u raspravi, ja bih ovu raspravu fokusirao samo na dvije važne stvari. Prva: evidentno je, dakle iz ovog rezimea, na prvoj stranici, u kome se kaže da je u posljednjih devet mjeseci BiH ponovo postigla mali napredak u ispunjavanju obveza na koje se obvezala u pristupanju Vijeću Evrope, da mi imamo problem kako ove stvari pratimo, kako ih servisiramo i ko je, ustvari, odgovoran za provođenje ispunjavanja postprijemnih obveza.

Nakon početnog entuzijazma i perioda kada je, nakon prijema u Vijeće Evrope, BiH zaista ispunila veliki dio obveza i postala kredibilan član Vijeća Evrope, ja sam suglasan sa ovom ocjenom u rezimeu i mislim da s pravom su ove ocjene da je to vrlo mali napredak i da mi kao Parlament BiH trebamo naći odgovore i svoje odgovornosti. A nisu oni mali, od usvajanja zakona do ratifikacije i akceptiranja određenih konvencija, i mislim da u ovom trenutku ni Parlament, bez obzira na Vijeće ministara, i ostale institucije nemaju jasan hodogram što smo to u obvezi u ispunjavanju postprijemnih obveza Vijeća Evrope. I minimum je danas da sami sebe obvezemo, prije nego, ja sam suglasan s ovim prijedlogom da se obveže Vijeće ministara, ...mislim da je to dobar prijedlog da u narednih 30 dana dostavi jednu dinamiku i pregled

aktivnosti ... koji bi i Vijeće ministara i Parlamentarna skupština vodile kada su u pitanju postprijemne obveze.

Zašto to govorim? Prvo je, znači sve dok se ne ispune te obveze, mi ćemo biti u jednoj uvjetnoj fazi a, drugo je, što u točki 8. na drugoj stranici jasno se kaže da bi *BiH trebala imati više koristi od svog članstva u Vijeću Europe*. Znači, mi ne koristimo beneficije kao članica Vijeća Europe ni u programima i projektima koje ima Vijeće Europe, a oni su najkvalitetniji i najbolji, od područja ljudskih prava do demokracije, medija i sveg ostalog do financiranja određenih projekata koji su, također, na raspolaganju kroz jednu aktivnu i odgovornu ulogu u Vijeću Europe. I mislim da tu situaciju danas Parlament mora prepoznati i fokusirati se na svoje obveze u tom pravcu.

I još bih rekao sljedeće. Znači, ovdje se daju neke konstatacije koje mi trebamo, zaista, najozbiljnije razmotriti. Kaže, nakon postignutog Sporazuma o reformi policije došlo je do napretka u političkoj atmosferi u zemlji koja jača planove za nastavak ustavnih reformi ali BiH treba da bude odgovorna za amandmane i Ustav, dok bi, naravno, mogli koristiti Venecijansku komisiju i sve ostale instrumente Vijeća Europe. I naravno, ovdje se pozivam na iskustva iz odbijenog ustavnog paketa iz 2006. godine gdje se sad kaže da ustavne rasprave trebaju biti transparentne, sa široko zasnovanim javnim konzultacijama i konzultacijama sa civilnim društvom što će smanjiti rizik kao prošli put da politički lideri povuku svoju podršku amandmanima u samoj završnici. Ne vidim da iko sada od institucija u BiH razvija plan kako otpočeti ustavne reforme, kojom dinamikom voditi i kojom metodologijom, uz sve ove preporuke koje Vijeće Europe da. A oni to ovdje postavljaju kao najveći mogući politički prioritet za ovu zemlju. Ja mislim da u svim zaključcima, koje mi budemo danas usvajali, ovo pitanje treba biti točka broj 1.

I drugo što bih rekao, naveli su i predhodnici, neke od nerealiziranih obveza. Mislim da nema nikakvih razloga da mi sve obveze prema Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, prema Europskoj komisiji za sprečavanje mučenja, prema Europskoj socijalnoj povelji, prema zaštiti nacionalnih manjina, pogotovo prema restrukturiranju institucija ombudsmana – pazite, mi smo donijeli zakon – više nama zakonskih ograničenja da imamo jednu instituciju ombudsmana na razini BiH. Nažalost, zbog kadrovske kombinatorike i neprincipijelnosti, mi danas ne možemo reći da smo realizirali ovu obvezu. Dakle, smatram da ovu raspravu trebamo napraviti čim bude gotovo novo izvješće koje će biti osvježeno najnovijom ... i ocjenama Monitoring tima.

I u tom kontekstu neke od ocjena koje se tiču i uloge visokog predstavnika: one su date, samo ako mogu naći, Uloga međunarodne zajednice, pa u točki 28., kaže se: *Novi visoki predstavnik Miroslav Lajčak koji je preuzeo dužnost 2.7.2007. godine u isto vrijeme obavlja dužnost specijalnog predstavnika EU koji je odmah nakon preuzimanja dužnosti preuzeo značajnu ulogu u posredovanju u reformi policije i Ustava*. Ne vidim tu jako izraženu posredničku ulogu visokog predstavnika kada je Ustav u pitanju, u policiji da. I očekujem, dakle da, kao što institucije fokusiraju ovo pitanje kao prioritet, i Ured visokog predstavnika, odnosno međunarodna zajednica, u smislu svoje odgovornosti, također prezentira svoju ulogu u reformi Ustava.

Evo, ... toliko, gospodine predsjedatelju, dame i gospodo zastupnici. Smatram da danas moramo imati par konkretnih zaključaka vezano za dinamiku našeg rada, odnose sa drugim institucijama i ispunjavanje ovih obveza.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, dozvolite mi samo da se osvrnem na regionalnu saradnju u vezi sa ratnim zločinima. U tački 86., kaže se: *Za izručenje osumnjičenih za ratne zločine između zemalja regiona postavlja se drugo pitanje. Neki od njih nalaze se van zemlje, imaju dvojno državljanstvo, posebno srbijansko i hrvatsko pored bosansko-hercegovačkog. ...Postojeći zakoni u tim zemljama ne predviđaju mogućnost izručenja svojih državljana u slučaju optužnice. Srbija, Crna Gora i Hrvatska potpisale su sporazume kojima se uređuje da će se optuženima suditi u zemlji u kojoj su uhapšeni. Nažalost, vlasti BiH nisu još uvijek ušle u takve bilateralne sporazume zbog osjetljivosti slučaja ratnih zločina, pa dole ima fus nota.*

Predlažem, u tom smislu, jedan zaključak: *da Vijeće ministara u roku od 60 dana će sagledati mogućnosti i dati prijedlog za prevazilaženje pitanja da se optuženi za ratni zločin sudi u zemlji u kojoj je uhapšen, a ne u zemlji u kojoj je počinjen zločin, te predloži da se produži nastavak Rimskog puta a u vezi ratnih zločina.*

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo,

Izveštaj Moriting tima je naveo ovdje brojne obaveze BiH i uvijek sam se pitao, mada sam potpuno svjestan i jasno mi je da postoji Kancelarija Vijeća Evrope u Sarajevu, ko u ime ove kancelarije sastavlja sve ove izvještaje i ko ove podatke sve to dostavlja i koji je to način, šta se to sve radi?

Ovdje je navedeno nekoliko ovih segmenata diskriminacije. Dvije škole pod jednim krovom, a najveća diskriminacija se pravi u ovoj zemlji upravo od Vijeća Evrope i Vijeća EU. Evo, danas zasjeda Savjet Evrope EU, pozvani svi ministri iz regiona, valjda očekuju potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Srbijom, samo naš ministar Alkalaj nije pozvan koji je trebao biti. Otišao Lajčak, otišao Lajčak. I oni govore o nekoj zemlji da oni hoće nama da pomognu, da treba ovdje demokratija, da se trebaju poštovati evropski principi, ovo, ono, a ne daju našoj zemlji da nas predstavlja ministar legalno izabran od ovog parlamenta. Pa, evo neka je otišao Lajčak, ali trebao je i gospodin Alkalaj biti makar s njim, a nisu ga ni pozvali. To bi isto bilo kao kada ovaj parlament kaže: najodgovorniji za stanje u BiH poslanik Jovičić, a niko me nije pozvao da ovdje dođem! E, tako vam je to situacija sa ovim Savjetom Evrope.

I stvarno, dokle će oni nas ponižavati? Ko će njima jednom objasniti da mi nismo juče sišli sa grane, da mi ne živimo u katakombama. Naravno da smo mi svjesni svojih problema i poteškoća ali hoće li oni jednom nas uvažavati i hoće li oni jednom shvatiti da smo mi normalan narod koji je davno bio u Evropi. A ne samo fakturišu nam ovako neke stvari i kažu, evo, to ne valja, kao da mi ne znamo šta ne valja. Hoće li oni nama reći koliko će nam pomoći da to valja. Evo, najbolji primjer sam iznio i neću ponavljati da uzmem previše vremena od rasprave. Ne poštuju ovu zemlju oni, a traže od nas da mi poštuju sve to što oni misle da to treba uraditi. Je li to moguće?

Zato izražavam oštar protest. Ako ima ovdje predstavnika međunarodne zajednice, da to prenesu, jer tamo pišu izvještaj ovi naši domaći za njih. Ovdje nema niko od stranaca niti razumije našu situaciju. Kada je mi ne razumijemo, kako će stranci! Ali ovi domaći koji rade za njih za dobre pare i žao mi je što oni nisu predmet ... pa da vidim kolike su njihove plate, ali dobro, sve je danas u platama. Dakle, pišu ove izvještaje i nas o jadu zabave da bismo mi sada raspravljali o velikoj priči kako oni nas nešto specijalno savjetuju. I, ponavljam, izražavam veliko ogorčenje da ministar ove zemlje nije pozvan danas tamo, a svi pozvani. To je sramota i nemojte nas više, gospodo iz međunarodne zajednice, učiti demokratiji kada kršite sva ljudska prava ove zemlje i svakog pojedinca.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja nemam više prijavljenih i mi u Kolegijumu smo se dogovorili da napravimo pauzu do 15 časova kada će se moći ... ručati i ostale obaveze uraditi. U 15 časova nastavljamo sa radom.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda:

Ad. 14. Izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju institucija BiH u 2007. godini

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvještaj iz ove tačke dobili ste 13. marta 2008. godine. Nadležna Komisija za finansije i budžet je razmatrala ovaj izvještaj i dostavila Izvještaj 10. aprila 2008. godine. Komisija je, kao što ste vidjeli, jednoglasno podržala Izvještaj Kancelarije za reviziju i uputila ga Domu na usvajanje.

Otvaram raspravu. Dajem mogućnost Uredu za reviziju institucija. Ima li potrebe neko od vas? Nema potrebe. Uvaženi poslanik Bahtić pa Lijanović.

Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Kao što ste kazali, Komisija je jednoglasno prihvatila ovaj izvještaj. Ja ću iznijeti ...neka zapažanja Komisije i svoje lično mišljenje. Mislim da je Komisija ... prvi put ove godine ozbiljno i detaljno razmatrala izvještaj za sve institucije BiH i održala devet sjednica. Kao što znate, bilo je 19 pozitivnih, od toga 14 pozitivnih, sa skretanjem pažnje ... predmeta; 33 mišljenja s rezervom i jedno negativno od BHTV, najgori i najlošiji izvještaj.

Isto tako želim da kažem da Ured za reviziju šablonski neke stvari radi. Mislim da bi trebalo više ...detalja, npr. gdje se vidi da je nepoštivanje propisa, nezakonite radnje, pogotovo između transakcija između državne TV i FTV gdje se vidi da se nešto plaća 100 hiljada maraka, milion maraka. Takve stvari Ured za reviziju treba da evidentira. Ja govorim samo o primjeru ovdje i kod drugih institucija tako treba. I moram ovdje danas da kažem da do sada su ovi izvještaji išli Tužilaštvu i, kada je bio Izvještaj o radu Tužilaštva, ja sam pitao glavnog tužioca šta je sa ... izvještajem o reviziji. On je kazao da su prebukirani. I prvi put ove godine mi smo na komisiji predložili zaključak da sada svi izvještaji idu SIPA-i, Odjelu za privredni kriminal i da oni ...da uvide da ima kriminala i da onda izvijeste Tužilaštvo. Parlament je taj zaključak usvojio. Između ostalog, ja to smatram, je ova medijska kampanja, haranga i zbog toga. Gospodo draga, ja ću uvijek biti za to da nema nedodirljivih. Zakon mora biti za sve isti, propisi moraju biti za sve isti, ne može se neko napraviti za laži, neistine, a neko može da radi šta hoće i da nemaju institucije pravo da rade.

Znači, iz tog aspekta moja sugestija i preporuka je Uredu za reviziju da takve stvari, a ima ih pogotovo oko kršenja Zakona o javnim nabavkama gdje ima milionskih cifara, ne poštuju se propisi, da se takve stvari naglase. Naglase, jer rasipništvo je veliko i drago mi je da će napokon naš Ured za reviziju krenuti da radi i reviziju učinka jer, evo, vidite, imamo toliko institucija, budžetskih korisnika koji imaju enormno visoke plate. To se nigdje ne vidi, nikakve halabuke, a samo se vidi ovdje ovaj parlament, ovi poslanici. Iz tih razloga, Ured za reviziju treba da radi, da imamo mi sliku svih tih institucija. Niko se ne boji, normalno, treba biti sve javno, transparentno. I, sljedeći put, moja je preporuka, gdje god naiđete na visoke plate, a ima ih i zato su protiv ovog Zakona o platama, ... morali bi reći kolike će biti, to se još ne zna i upravo ti su najveći protivnici i zagovaranju usvajanja *Zakona o platama*. Ne odgovara im sistem, odgovara im anarhija, a zna se ko se snalazi u anarhiji. E, tu mora biti Ured za reviziju malo detaljniji, konkretniji u svojim izvještajima. A, pogotovo kod tih što imaju visoke plate. Vjerujte, ima ih dosta, učinak im je nula, efikasnost, efektivnost, produktivnost da ne govorim. Znači, imaju visoke plate, a ne rade faktički ništa. Ja ne kažem da poslanici rade, ali treba da se sve zna, šta ko radi, i neka odgovara svako za svoje postupke.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lijanović. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, evidentno je da je Ured za reviziju dao veliki doprinos u poboljšanju procedura, kvalitetu rada institucija, poštivanju zakona i pravila.

Ono što bih ja sugerirao, i kolega Bahtić je to spomenuo, da se Ured što prije osposobi za reviziju učinka jer daleko je bitnija revizija učinka nego ovaj posao koji se sada radi. A predložio bih jedan zaključak da, možda u ovoj godini, Ured za reviziju sprovede jednu reviziju učinka.

Zaključak bi glasio: *Obvezuje se Ured za reviziju institucija BiH da u plan za 2008. godinu uvrsti i reviziju učinka, te da za Pilot projekt revizije učinka uradi reviziju učinka Sporazuma CEFTA vezano za 2008. godinu.*

Recimo, nama bi bilo od jako velike vrijednosti da se napravi učinak tog sporazuma u jednoj godini i da na neki način nam se prezentiraju efekti tog sporazuma.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, poštovani predstavnici Savjeta ministara i gosti, ja smatram da je Kancelarija za reviziju institucija BiH u proteklom periodu dala značajan doprinos kontroli trošenja budžetskih sredstava poreskih obveznika u BiH. Takođe, mislim da je izrastao u jednu respektabilnu instituciju koja je već prepoznatljiva i građanima i javnosti i, takođe, mislim da su mediji dali značajan doprinos, na neki način upozoravaju na propuste koji su se vodili povodom revizorskih izvještaja.

Ja želim reći da naša nadležna komisija, ove aktivnosti koje obavlja, je aktivno radila u prošloj godini na ovim pitanjima i ove zaključke koje smo donosili predlagali smo Predstavničkom domu. I, vezano za ovu tačku dnevnog reda, želio bih predložiti Kolegiju Predstavničkog doma da u skladu sa zaključcima iz decembra prošle godine uključimo u neku od narednih sjednica u toku maja mjeseca u dnevni red Izvještaj o realizaciji zaključaka Predstavničkog doma povodom revizorskih izvještaja za 2006. godinu kako nas ne bi dočekali izvještaji za 2007. godinu, a da nismo ... utvrdili koliko su se realizovali ovi zaključci. Smatram značajnom porukom da odgovarajuće institucije ... u BiH, povodom ovih izvještaja, obavljaju određene radnje u smislu istraživanja, odnosno utvrđivanja odgovornosti, kao što smatram jako značajnim da izabrana odgovorna lica u institucijama, koje su predmet revizorskih izvještaja, moraju snositi odgovornost i institucijama koje su ih imenovale i građanima, odnosno javnosti i određenim institucijama tamo gdje su ti propusti pravljani. Bilo bi jako značajno da se u ovo uvede red. Mislim da je donošenje *Zakona o internoj reviziji* značajan doprinos da se u oblast poslovanja institucija budžetskih korisnika uvede veći red nego što je do sada bilo.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Zaključujem ovu tačku dnevnog reda. Nemate potrebe ništa? Ispred Ureda za reviziju, gospodin Kulina. Izvolite.

DRAGAN KULINA:

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, cijenjeni gosti, ja bih samo dao jedan komentar na ovaj zahtjev gospodina Lijanovića a odnosi se na njegov prijedlog zaključka da se Ured za reviziju obaveže da uradi reviziju učinka, pilot reviziju učinka tog Sporazuma o slobodnoj trgovini.

Prva stvar. U zakonu piše da Parlament dakle može uputiti zahtjev, a na glavnom revizoru je da odluči o prihvatanju ili neprihvatanju tog zakona. Dakle, ne može se obavezati. To je prvo.

A drugo. Mi već radimo pilot reviziju ... učinka, tako da očekujemo da će početkom juna biti prezentovan ovaj nacrt, prvi nacrt tog izvještaja ovdje jednoj grupi, članovima Komisije i još nekim ...ljudima, tako da smo mi počeli sa revizijom učinka. To je samo pojašnjenje, je li.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda:

Ad. 15. Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Podsjećam vas da je Zakonom o osnivanju Izvozno-kreditne agencije u članu 14. stav (3) propisana obaveza da se Savjetu ministara i Parlamentarnoj skupštini BiH najmanje jedanput godišnje dostavlja Izvještaj o radu Upravnog odbora Agencije. U skladu sa zakonom, Izvještaj iz ove tačke nam je dostavljen 2. aprila 2008. godine.

Kao nadležnu za ovaj izvještaj, Kolegijum je odredio Komisiju za spoljnu trgovinu i carine. Mišljenje nadležne komisije dobili smo 24. aprila i, pored ostalog, Komisija je u Mišljenju konstatovala da je Upravni odbor u 2007. izvršio sve aktivnosti u pravcu nesmetanog poslovanja u okviru djelatnosti i Komisija Domu predlaže da se usvoji Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije.

Otvaram raspravu. Pitam: Je li ima neko potrebe ispred Upravnog odbora? Ako ne, ima. Ko? Zahvaljujem se, od službe sam upozoren da je uvaženi Draganić Milimir i Kozarić Lamija tu. Ima li potrebe? Poslanici? Ne vidim nikoga prijavljenog za diskusiju.

Uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović. Izvolite. Molim vas da se brže prijavljujete, znate koje tačke idu dnevnoga reda.

Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Vrlo ću kratko. Naravno, podržavam Izvještaj Komisije za vanjsku trgovinu i carine i predložio bih jedan zaključak kojim bi, zapravo, osnažili Izvono-kreditnu agenciju o čijem Izvještaju Upravnog odbora danas raspravljamo.

Taj zaključak bi glasio ovako:

Zadužuje se Vijeće ministara da obezbijedi adekvatnu podršku i dokapitalizuje Izvono-kreditnu agenciju kako bi u ime i za račun države mogla obezbijediti garancije i osiguranje za određene izvozne poslove bosanskohercegovačkih firmi.

Mislim da, ukoliko je osnažimo, bilo bi puno lakše i operativnije da se daju garancije i osiguranje za izvozne poslove bosanskohercegovačke privrede.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prelazimo na 16. tačku dnevnog reda:

Ad. 16. Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj Agencije za poštanski saobraćaj BiH za 2007. godinu

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvještaj smo dobili 29. februara. Nadležna je Komisija za saobraćaj i komunikacije. Mišljenje je nadležna komisija dostavila 24. marta. Pored ostalog, Komisija u Mišljenju navodi da je jednoglasno prihvaćen Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj Agencije za poštanski saobraćaj i predlaže Domu na usvajanje sljedeći zaključak:

Traži se od Agencije za poštanski saobraćaj BiH da u što kraćem roku organizuju svoj rad u skladu sa Zakonom o poštama BiH, s ciljem provođenja svojih nadležnosti propisanih zakonom.

Otvaram raspravu. Pitam nekoga iz Agencije za poštanski saobraćaj, koji je tu, je li ima potrebe da?

BRANKA TODOROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nema potrebe. Možda će se poslanici javiti.

Uvaženi poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Želim, znači da u svojoj raspravi dam podršku za rad Agenciji i također zaključcima koje smo na Komisiji donijeli i raspravljali, a prvenstveno, evo, htio sam da uzmem par trenutaka da ukažem na nedopustivu sporost u implementaciji. Evo, i danas smo čuli u gotovo većini zakona koje donosimo, samo da pomenem, znači od 31.12.2007. godine, odnosno već više od godinu dana treba da se donesu pravilnici da to zaživi. ... Te tri osobe koje rade u toj agenciji, čini mi se, da u ovo sve vrijeme su bili nedovoljno aktivni, da ne kažem, ... malo, malo neke nekorektnije riječi ...

Znači, ja ovom prilikom želim evo javno da ispred Parlamenta, odnosno svoje ime, zatražim da aktivnije radite na zaživljavanju Agencije, da donesete potrebne pravilnike, da ti pravilnici stupe na snagu i da ta agencija u punom smislu zaživi jer, ono što je od Parlamenta traženo sve smo uradili, sve pretpostavke stvorili, samo vi, do vas je sada da aktivnije radite na tom pitanju.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Također i ja samo želim da kažem, član sam ove Komisije za saobraćaj i komunikacije, da podržavam ovaj Izvještaj o radu Agencije za poštanski promet. Smatram da ova tri kandidata imaju pred sobom ogroman posao i ova agencija je vrlo, vrlo, značajna. Kolega Nanić je kazao, mislim da je oko ovih pravilnika, statuta, oni su do sada radili, maltene nisu imali ni prostor, a radili su uz podršku Ministarstva, BH pošte, Pošte Srpske, Hrvatske pošte. Smatram da imaju podršku Komisije, imaju podršku tri emitera, na vama je, znači gospodo, dozvolite, imate podršku, nemojte da dogodine dođemo da zateknemo još samo tri radnika. Znači, zaposlite, imate u budžetu planirane i donesite ... imate našu podršku.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Ja imam samo jedno pitanje. Naime, na strani 5. Izvještaja o radu Agencije za poštanski promet BiH, ima tabela koja govori o pregledu naplaćenih regulatornih naknada po operaterima. Iz tabele možemo vidjeti, a iz ove prethodne da su planirani, da je plan za 2007. godinu bio 270

hiljada i da je naplaćeno ukupno 122.002,30 KM, i to po operaterima: BH pošte 41.303,10, Hrvatske pošte Mostar 15.480,60 i Pošte Srpske Banja Ljuka 65.218,60. Mene zanima: Koliki je bio plan, odnosno obaveza po operaterima, pojedinačno po operaterima, s obzirom da ovdje imamo ... naplatu kako bismo mogli vidjeti, na kraju krajeva, koliki je čiji doprinos u razvoju ove institucije i, na kraju krajeva, šta se čini da operateri koji nisu na zadovoljavajući način ispunili svoje obaveze da to urade u narednom periodu?

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Pitam ... Uvaženi poslanik Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, evo samo nekoliko rečenica da se i ja pridružim kolegi Bahtiću koji je dao podršku radu ove trojice ljudi u ovoj agenciji. Mi očekujemo evo iz Komisije, a i ja lično kao ministar u vremenu kada su njih trojica izabrani, da će u ovoj godini uraditi mnogo posla od interesa za regulaciju poštanskog saobraćaja u BiH. Mislim da su oni profesionalno zaista kompetentni da mogu to uraditi, ali neće moći sami uraditi ukoliko ne angažuju određen broj ljudi što i pružaju akti o njihovom osnivanju u ovoj godini.

Dakle, evo još jednom podrška u ime Komisije, nadam se, za komunikacije i transport ovog doma.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pitam predstavnike Agencije za poštanski saobraćaj: ima li potrebe. Izvolite. Molim vas izađite ovdje za govornicu, predstavite se i pokušajte odgovoriti na pitanje.

DELIVOJE ĐERIĆ:

Poslanici, dame i gospodo, poštovani gosti, imam potrebu, načisto, da odgovorim na poslaničko pitanje vezano za strukturu prihoda i stopu izvršenja te strukture. Naime, odlukom koja je objavljena u „Službenom glasniku“ broj 92. definisano je da tri javna poštanska operatera u 2007. godini izuzetno uplaćuju po 90.000 KM i to je obaveza javnih poštanskih operatera. Vi vidite u strukturi prihoda da su različiti iznosi dati u toj tabeli. Naprosto, to je posljedica toga što smo mi u javnim poštanskim operaterima primali lične dohotke i te brutoplate su zaustavljene, dakle od tog iznosa, tako da su praktično javni poštanski operateri izmirili svoju obavezu i to je tačno regulisano članom 5. te odluke. Dakle, ono što je plaćeno, ono je obustavljeno, i čitav iznos je izmiren u cijelosti po 90.000 hiljada.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Parlamentu se obratio predsjedavajući Agencije gospodin Delivoje Đerić. Ja Vam se zahvaljujem.

Ja li ima potrebe neko da komentariše? Ako ne, zaključujem tačku dnevnog reda.

Prelazimo na 17. tačku:

Ad. 17. Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH i o radu Komisije za zaštitu podataka za 2007. godinu

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Podsjećam vas da smo na 24. sjednici odgodili izjašnjavanje o ovom izvještaju zbog odsustva predstavnika podnosioca izvještaja, te izvještaj vratili nadležnoj komisiji na obnovu postupka, zato što predstavnik podnosioca izvještaja nije prisustvovao ni sjednici Komisije. Takođe smo... na prijedlog iz rasprave usvojili Zaključak, sljedeće sadržine:

1. *Obavezuje se Komisija za zaštitu podataka da osmisli plan aktivnosti s ciljem upoznavanja građana o ovoj problematici.*

2. *Obavezuje se Savjet ministara da finansijski i organizaciono osigura realizaciju ovoga.*

Informišem vas da je Zaključak proslijeđen radi realizacije. Ustavopravna komisija je 2. aprila dostavila Mišljenje kojim je prihvatila Izvještaj i takođe Domu predlaže da usvoji Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH i o radu Komisije za zaštitu podataka za 2007. godinu.

Otvaram raspravu. Pitam predstavnike Komisije za zaštitu podataka: Ima li potrebe da? Nema potrebe.

Otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu. Zahvaljujem se predstavnicima komisije.

Prelazimo na 18. tačku dnevnog reda:

Ad. 18. Inicijativa poslanika Denisa Bećirovića u vezi sa pripremom Zakona o zabrani svih neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola, uključujući zabranu ustaških i četničkih organizacija, kao i onih koje se naslanjaju na tradiciju Handžar-divizije

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodin Denis Bećirović je 18.3.2008. godine podnio Inicijativu, Kolegijum je Inicijativu prosljeđio nadležnoj Komisiji za ljudska prava i ova komisija je 23. aprila 2008. godine dostavila Mišljenje o tome. Kao što ste vidjeli, Komisija nije prihvatila Inicijativu.

Otvaram raspravu. Uvaženi poslanik Denis Bećirović, imate potrebe? ... Izvolite kao predlagač.

DENIS BEĆIROVIĆ

Zahvaljujem.

Ja ću prvo reći da brojni međunarodni dokumenti, od Ujedinjenih naroda do Vijeća Evrope, govore o potrebi sprečavanja djelovanja onih snaga koje šire govor mržnje i koji govore o tome da treba zaustaviti neofašističke organizacije gdje god one bile na svijetu. Zato ću prvo reći da o tome indirektno govori Povelja Ujedinjenih naroda usvojena 1945. godine koja govori o poštivanju ljudskih prava. O tome govori temeljni dokument UN Deklaracija, dakle, Opća deklaracija o ljudskim pravima u članovima 1. i 2. koja garantuje slobodu, jednakost u dostojanstvu i pravima bez obzira na vjeru, naciju, rasu, boju kože itd. Međunarodni fakt o građanskim i političkim pravima u svom članu 20. nalaže potpisnicima da zakonom zabrane svaku ratnu propagandu. U zaključcima Svjetske konferencije o ljudskim pravima, održane u Beču 25. juna '93. godine, između ostalog, izražava se i zabrinutost zbog sve učestalijih pojava rasizma i fašizma, te se snažno apelira na sve vlade da hitno razvijaju mjere koje sprečavaju ovakve pojave. Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, posebno Protokol XII Evropske konvencije dodatno potvrđuje sveopću potrebu da se zabrani diskriminacija, posebno od strane javnih vlasti. U preporuci Vijeća Evrope o govoru mržnje iz 1997. godine, govor mržnje se definiše kao svaki oblik koji se širi i potiče, promovira ili opravdava rasnu mržnju, ksenofobiju, antisemitizam i druge oblike mržnje, temeljene na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu agresivnim nacionalizmom, etnocentrizmom, diskriminacijom ili neprijateljstvom prema manjinama, imigrantima ili ljudima imigrantskog porijekla.

Zbog učestale upotrebe interneta, kao sredstva širenja rasne, nacionalne i vjerske i druge mržnje, Vijeće Evrope je 28. januara 2003. godine usvojilo i Dodatni protokol – Konvenciju o kompjuterskom kriminalu, o kriminalizaciji djela rasističke i ksenofobične prirode. Moram reći da su veoma poučna iskustva i praksa zemalja Vijeće Evrope, posebno zapadnoevropskih zemalja u borbi protiv fašizma i govora mržnje. Tako, primjera radi, Kazneni zakon Njemačke sadrži sveobuhvatne odredbe protiv govora mržnje. U Njemačkoj je kažnjivo rasparčavanje propagandnog materijala neustavnih organizacija, npr. kao neonacističke organizacije, upotreba njihovih simbola, pozivanje na mržnju i nasilje itd. U Njemačkoj čak postoji i stalna telefonska linija na koju građani mogu prijaviti napade neonacističkih grupa, te stalni nadzor nad internet stranicama sa rasističkim sadržajem. Za razliku, recimo, od BiH gdje imate česte pojave, gdje pojedine organizacije prijete građanima ali, nažalost, mi još uvijek nemamo efikasne zaštite od takvih organizacija u BiH. U pokrajini Brandenburg u pripremi je čak i zakon o krivičnom gonjenju Nijemaca koji čak i u stranim državama postavljaju rasističke internet stranice. U Velikoj Britaniji postoji niz zakona kojima se reguliraju govor mržnje i drugi oblici rasizma. Tako, recimo, Zakon o javnom redu u Velikoj Britaniji zabranjuje verbalno i svako drugo iznošenje materijala koji potiče na rasnu mržnju. Zakon o nogometnim prekršajima u Velikoj Britaniji zabranjuje čak i rasističko navijanje. U Italiji zakonske mjere za borbu protiv rasizma i diskriminacije nisu sadržane u kaznenom zakonu već su raspoređene unutar drugih odvojenih zakona. Tako da je u Ustavu Republike Italije, dakle, u Ustavu regulisano da je zabranjeno ponovno uspostavljanje fašističke stranke. Dakle, Italijani ne samo da su donijeli zakon već su u najvišem pravnom aktu jedne države, u Ustavu, to regulisali.

Francuska je također još jedna od zemalja sa rigoroznim zakonskim mjerama za sprječavanje govora mržnje. Osim što su u Francuskoj kažnjivi diskriminacija, mržnja i nasilje na osnovu porijekla, zabranjeno je i opravdavanje zločina protiv čovječnosti, posebno onih počinjenih u Drugom svjetskom ratu od strane sila osovine, te oblačenje uniformi i nošenje amblema koji podsjećaju na osobe odgovorne za ratne zločine. Nažalost, svjedoci smo da, iako se rat u BiH završio 1995. godine, još uvijek imamo prisutne pojave među stanovništvom BiH da se raspiruje vjerska i nacionalna mržnja, da se jedni narodi huškaju protiv drugih, što je sasvim sigurno pogodno tlo za rađanje i narastanje fašističke ideologije i njenog provođenja u praksi.

Mislim da mi kao poslanici u najvišem zakonodavnom organu BiH imamo i svojevrsan dug prema bosanskohercegovačkoj javnosti, posebno prema generacijama koja dolaze, da se suprotstavimo svim pokušajima falsifikovanja istorije i da doprinesemo izgradnji takvog društva koje će počivati na planetarno priznatim antifašističkim vrijednostima. Na to nas obavezuje ne samo nedavna prošlost, na to nas obavezuje i želja, vjerujem svih nas, da očuvamo mir na ovim prostorima i da ne dopustimo da fašizam više ikada podigne glavu i zaprijeti budućnosti ove zemlje i naroda u BiH.

Ja na kraju, naravno, želim reći da je ovo prvi puta od 1995. godine, od Dejtona do danas, da će se Predstavnički dom Parlamenta BiH izjasniti o Inicijativi o zabrani neofašističkih organizacija. Ovaj zakon, odnosno ova inicijativa za donošenje takvog zakona nije usmjerena apsolutno ni protiv jednog naroda u BiH, čak štaviše mislim da je u interesu svih naroda u BiH. Ona je jedino usmjerena protiv najcrnijih ideologija i najcrnijih pokreta koji su se javljali na ovim prostorima i koji su nanijeli nemjerljivo zlo svim narodima u ovoj zemlji. Preko 50 hiljada građana je za samo nekoliko dana u nekoliko gradova potpisalo ovu inicijativu, poslanicima je danas dostavljeno 46 pisama podrške iz cijele BiH, a to nije konačan broj svih onih udruženja i nevladinih organizacija koji su podržali ovu inicijativu i ono što me posebno raduje jeste da je podrška ovoj inicijativi došla bukvalno iz svih gradova BiH, od glavnog grada Sarajeva, preko Tuzle, Ugljevika, Bijeljine, Doboja, Brčkog, dakle da ne pobrajam sva mjesta i gradove u BiH.

Ja ovom prilikom zahvaljujem se svim građanima koji su potpisali tu inicijativu i svim nevladinim organizacijama koje su dale podršku ovoj inicijativi. Evo, sasvim slučajno, mi se danas izjašnjavamo, 29. aprila, o ovoj inicijativi, dakle, simbolično 10 dana prije 9. maja, Dana pobjede nad fašizmom u Evropi. Mislim da bi bila dobra poruka ako danas i u Parlamentu pronađemo političke volje da podržimo ovu inicijativu o zabrani neofašizma u BiH i neofašističkih organizacija i da 10. maj, odnosno 9. maj ove godine dočekamo sa usvojenom jednom ovakvom inicijativom. Ja neću o tome govoriti šta misle i šta govore nevladine organizacije. Mnoge od njih su vrlo jasno iskazale svoje stavove i iskazat će ih vjerovatno i u narednim danima, ali evo, završavajući ovo svoje uvodno izlaganje, želim reći da je sigurno ovo jedno od najkrupnijih pitanja koja stoje pred današnjom BiH i čini mi se da odnos prema neofašizmu u BiH je jedna politička razdjelnica pred današnjom BiH. To je, na kraju krajeva, pitanje i odnosa prema svim žrtvama fašizma u BiH, to je, na kraju krajeva, pitanje našeg odnosa i prema žrtvama i Jasenovca i Gradiške i Foče i Višegrada i Srebrenice itd.

Ja mislim da danas trebamo izdići se iznad bilo kakvih stranačkih i nekih drugih okvira i da u interesu svih naroda BiH i svih žrtava fašizma na ovim prostorima koje su bile velike posljednjih decenija, posebno u prošlom stoljeću, da u ime njih trebamo svi zajednički izglasati ovu inicijativu kojom, da podsjetim, ne donosimo zakon već dajemo zeleno svjetlo da krenemo u

pripremu ovog zakona na principima koji su, između ostalog, obrazloženi i u naslovu ove inicijative i u obrazloženju.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uredu, znam da ima replika. Hoću da – prije nego što otvorimo raspravu prema onima koji su se prijavili, znači Jovičić, Jukić, Dokić, Mehmedović za replike – upoznam Dom da je Kolegijum, zajedno sa sekretarom, odredio način na koji ćemo glasati u vezi sa ovim, koji je malo drugačiji, jer ovo nije zakonodavni projekat, postupak, nego inicijativa. Na inicijativu, Kolegijum određuje nadležnu komisiju koja daje mišljenje, međutim ako se ne izglasa inicijativa, onda pada ta inicijativa i ne vraća se više komisiji, tako da poslanici znaju na koji način će se određivati prema ovoj inicijativi. Ako bude nejasnoća u vezi sa tom odlukom Kolegijuma, da sad raspravimo, da to ne raspravljamo kad bude glasanje.

Znači, uvaženi poslanik Mehmedović. Izvolite, replika.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Pa moja replika se odnosi na uvodno izlaganje uvaženog kolege Denisa Bećirovića. Naime, evo mi smo dobili nekoliko ovih pisama podrške, a u svom uvodnom izlaganja gospodin Bećirović je rekao da je iz mnogo gradova BiH dobiveno pismo podrške za ovu inicijativu. Nažalost, ja, čitajući ... sva ova pisma podrške, vidim da su to uglavnom pisma iz Tuzle, osim Vijeća intelektualaca koje ima sjedište u Sarajevu.

Stoga želim samo da upozorim da nije uredu da se ovako svijetla ideja i veoma važno pitanje tretira na ovakav način i da se pokušava neću reći ideološki ali stranački da se oboji. Smatram da ...je bilo primjerenije da je grupa zastupnika išla sa ovakvom jednom inicijativom ili idejom nego što je to na ovakav način urađeno i napravljena jedna medijska kampanja. Evo, navest ću i primjer: ja sam kao zastupnik dobio na mail, znači, zahtjev od ove nevladine organizacije da se pridružim ovoj kampanji. Ja sam to uradio. Međutim, sinoć, gledajući informativne emisije, niko od zastupnika ne čita mailove, niko ne šalje podrške itd. samo je to uradio drug Bećirović. Ja smatram da je to neprimjereno i ovakvo važno pitanje da se dovodi u parlamentarnu proceduru na ovakav način, mislim da nije uredu. Naravno, nije uopšte upitna podrška ovakvoj jednoj svijetloj inicijativi, ali mislim da ne treba ni ideološki, a pogotovo ne stranački je farbati na ovakav način.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju se javio uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, nesporno je da svi mi koji smo ovdje smo najveći protivnici rada neofašističkih organizacija i, naravno, svaka inicijativa koja ide u ovom

pravcu je dobrodošla. Međutim, ko je to i kojim aktima dokazao koja je to organizacija neofašistička koja djeluje ovdje, ne braneći naravno nikoga. Evo logike: svaki dan u medijima pročitajte se četnička vojska Republike Srpske, četnička policija, četnička Republika Srpska. Po ovom zakonu bila bi ukinuta RS, četnička organizacija, stvorilo je četnici. Dakle, potpuno nejasno ko je to dokazao, koji sud, koja institucija, koja je to neofašistička organizacija kojoj mi danas zakonom moramo zabraniti rad? Pa onda, imate ovdje u produžetku fino napisano ustaške organizacije, četničke organizacije, kao i one koje se naslanjaju na tradiciju Handžar-divizije. Koje, koje? Koje organizacije koje su nosile ruksake, koje su donosile vodu, koje su municiju donosile Handžar-diviziji, koje organizacije? Vrlo neozbiljno. Ovakvu jednu inicijativu svesti na ovako neozbiljan zakon vrlo neozbiljno bi bilo od nas. Ponavljam, da se ne bi pogrešno shvatio, ima ovdje neka organizacija koja piše da će nas sve registrovati koji budemo protiv ovoga. Evo registrujte mene, ja sam za ovu inicijativu, ali na ovakav način sam protiv ove inicijative. Odmah me registrujte! Al' nemojte me proglasiti da sam ja neofašista, što ne dozvoljavam da ovako prođe, mislim, govorim u svoje ime. Vrlo neozbiljno. Ja ću uvijek podržati svaku odluku sudske instance, bez obzira kojeg nivoa, koja će donijeti pravosnažnu presudu i reći: ta organizacija je neofašistička, zbog tog i tog djelovanja, ona je takva i takva.

Ovo je u sukobu sa nekim drugim stvarima o kojima smo govorili o falsifikovanju istorije. Koje istorije? Istorija će pokazati da li je falsifikovana istorija bila što smo mi učili, pa i ja u školi. Znam jednog čiču koji je znao da mi dođe i kaže istinu da su jedinice Vlade Šegрта znale pobiti cijelo selo Srba ako su dvojica otišla u četnike. Je li to bila prava istorija, koju je mene učila učiteljica, da volim više Titu nego oca i majku! Učila me učiteljica. Čim otvorim knjigu, Tito na slici, ne mogu nositi bio sam djete. Ne može mi se pokojni otac, naravno tada je bio živ, slikati svaki dan da nosam njegovu sliku. I da ja ne pravim lakrdiju od ove inicijative, ovo je ozbiljna stvar, ali vas molim: znate li vi za propis u RS da su četnici i partizani izjednačeni po pravima i dužnostima? Je li ijedna institucija rekla da su ti četnici nanijeli su zla, evo reći ću, ali koliko i kome, na koji način? Neka to objasni neka pravosudna institucija i donese presudu i kažu: to je organizacija koja je to i to radila i prvi dižem ruku da se zabrani njen rad. Time ne želim danas da kažem da odobravam rad nekih organizacija koje vrše sve ovo što je gospodin Bećirović nabrojao, da ne ponavljam, ali da ne unose nemir u ovu zemlju. Pa evo, neki su tamo, vidio sam nekoliko skupova, pojave se ljudi sa amblemima RS, izađe na TV kaže četnički amblemi. Evo dajem nagradu svakom ko mi donese kokardu iz '41. godine. Ne znam, možda neki još čuva tamo, ali ode u grob. Ne da bi ja čuvao je nego da vidim kako izgleda, da vidim kako izgleda kao suvenir.

Dakle, ja vas molim, da se vratim temi, ovo je ozbiljna stvar o kojoj mi ne možemo donijeti zakon, jer ja vam kažem, bez obzira što sam učio istoriju ovakvu i onakvu, ne znam ko je to odlučio koja će organizacija biti neofašistička. Nije loše ovo. Gospodine Bećiroviću, zaista dajem podršku, ali imate zaista ogroman uticaj u Tuzlanskom kantonu. Ima li ijedna nevladina organizacija koja vama nije dala podršku? Svaka vam čast! I samo će, na kraju, kad bi mi usvojili ovaj zakon, biti: Tuzla je slobodarski grad, SDP-ov grad, oni su jedni borci protiv neofašizma, a ovi drugi, moji pogotovo u RS, nije nijedan, oni su svi za neke pokrete. Nije tačno. Nemojte nam tako jer to ne ide. Živimo ipak u 21 vijeku, 2008. godina, normalni smo ljudi, hoćemo da gradimo normalnu zemlju, a ne preko ovakvih zakona. Zato vas molim, ozbiljna je ideja, inicijativa, sve je uredi, a kad mi donesete presudu i tužite, vi prvo, na sudu, četničku organizaciju, da su oni neofašistička organizacija, ne da ćete od mene imati podršku, nego ću vam ja skupiti iz RS 500 podrški nevladinih organizacija za takvu ideju, a ne samo iz Tuzlanskog kantona.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Znači, redom idemo: Jukić, Dokić, Križanović, Novaković. Izvolite. Diskusije. Ko ima ...repliku? Uvaženi drugi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Beriz Belkić: replika.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovanom gospodinu Jovičiću ...više, na neki način, molba. Dakle, imamo inicijativu koja ide u pravcu zahtjeva ... da nam Vijeće ministara, resorno ministarstvo itd. uradi jedan zakonski projekt. Nemojmo prejudicirati kakav će on biti, bez obzira što je inicijator već naznačio u nekim naslovima itd. Mi smo ti ovdje koji ćemo o tome odlučivati. I stvarno, nema potrebe prije vremena da pravimo problem. Ovu inicijativu, po mom mišljenju, ne možemo odbiti, ali sadržaj zakona, definicije, kako i na koji način stvari ćemo rješavati, mi ćemo ovdje raspraviti. Evo, ja molim u tom pravcu da idemo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika, odgovor na repliku: uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Potpuno podržavajući vašu inicijativu, gospodine Belkiću, ali pitam Vas: Možemo li mi Savjet ministara opteretiti nečim na osnovu čega će donijeti zakon, prijedlog zakona? Sve ja to razumijem, konvencije, institucije, ovo, ono, ali ja sam maloprije rekao ima li ijedna presuda nekog suda koji je jedino mjerodavan, jedino nadležan, jedina instanca koja može reći koja je to organizacija neofašistička. Ne može nijedan ministar, ni Vijeće ministara, pa ni ovaj parlament. Meni je žao što ne može, ali to nije moguće, nije moguće.

BERIZ BELKIĆ

/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ali ja pitam: Možemo li mi Savjetu ministara fakturisati ovako jednu veliku obavezu, pa zakočiti cijeli proces? Ako to oni nisu u stanju da naprave, na osnovu čega, ja vas pitam.

BERIZ BELKIĆ

/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa kod nas sve probamo. Ja bih volio da budemo uspješni da ne probamo, pa da propadne.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Samo da vidim ko je sve repliku tražio. Uvaženi poslanik Križanović, Ahmetović, je li tako. To su sve replike, jel'?

Evo, prvo ćemo Ahmetović, pa Križanović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ma, mala replika oko ovih presuda, a ima jedna presuda Međunarodnog suda pravde u Hagu i uzmete je, pročitajte, gospodine Jovičiću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

Križanović, izvolite. Replika. Je li tako?

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Jeste. Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam mislio nešto i diskutirati o ovome ali vidim kako je krenulo, odustat ću od te diskusije i pokušat ću na ovom mjestu replicirati svom kolegi Jovičiću. Vidite, možemo mi od ovog napraviti cirkus kakav hoćete, znate, možemo okrenuti pa promašiti temu skroz, ali ja mislim da BiH ima potrebu, ima loše iskustvo i nužno je da donese jedan ovakav zakon. Nužno je to donijeti iz razloga što bismo njime, po mom mišljenju, stvorili jedan zajednički nazivnik, jedan zajednički imenitelj za poboljšanje ukupne klime i rada institucija BiH i ugodnije življenje u BiH. Vidite, sad tražiti određene opaske koje su išle u pravcu pojašnjenja ove inicijative, pa njih kritizirati, a zanemariti osnovnu svrhu i cilj ovoga, naravno, da bi onda bila promašena tema. Ovdje se može potpuno staviti točka, na kraju krajeva, da donosimo inicijativu o zabrani svih neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola. Ne moramo pojašnjavati koje su to potencijalno fašističke i neofašističke organizacije itd. Ali mi imamo tih pojava u BiH, to je nesporno, nesporno je da se oglašavaju o potrebi tog donošenja takvog zakona mnoge nevladine organizacije i udruženja i mislim da i bez obzira na to, sljedeći naša gorka iskustva i potrebu kreiranja, kažem, jedne nove zdravije klime kretanja BiH ka jednoj evropskoj civilizaciji da bi ovo bilo korisno za sve građane BiH.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Pa, evo interesantna je ova tehnika: kad se ne prijavim, registrira me, ali kad se prijavim, nije. Ali evo, kad je već tako, reći ću nekoliko samo riječi.

Ma, kad se radi samo o inicijativi, a budući da je ovo inicijativa vrlo interesantna i tretira jedno vrlo važno pitanje i pitanje koje često puta nailazi na dosta različito razumijevanje, shvaćanje, mislim da bi bilo puno bolje da je ova inicijativa ipak bila plod jednog dogovora jedne šire grupe zastupnika itd. i onda bi imala sigurno puno veće šanse da završi uspjehom i da se onda uradi jedan, dakle, da krene malo i šire kao inicijativa i da se onda uradi pravi i kvalitetan zakon koji bi regulirao ovo o čemu se ovdje govori. Dakle, da se zabrane svi neofašistički, sve neofašističke organizacije i upotreba njihovih znakova i simbola. Mislim da ne bi bilo dobro da se na ovoj temi evo testira nekakvo jedinstvo u smislu da se možda prije kvalitetne rasprave o ovome izjašnjava, jer bi se mogao steći dojam kako neki nisu da se ovako nešto uradi itd. A moje osobno je mišljenje da se na ovaj način kako je to krenulo, dakle, od inicijativa gospodina Bećirovića koji ima legitimno pravo i po Ustavu i poslovniku itd. pokrenuti ovakvu inicijativu, malo bi se to ispolitiziralo previše i prepisalo se samo njemu ili njegovoj političkoj stranci, kao, samo oni se u ovoj zemlji bave da se zaštiti ovaj naš narod i ovi prostori od ovakvih pojava itd. Iako mislim da je inicijativa korektna, ja imam određenu rezervu samo iz činjenice što je ona krenula od jednog zastupnika, odnosno jedne političke stranke i mislim da bi trebalo, dakle, vratiti se na početak i da se postigne jedan širi dogovor i konsenzus i da se onda ide i ja sam uvjeren da bi tada ovakva inicijativa bila sigurno sa puno većim šansama za konačni uspjeh, a ja jesam za uspjeh jedne ovakve, ali ne na ovaj način pokrenute, inicijative.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika? Nije. Uvaženi poslanik Dokić, Novaković, Ajanović. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Predsjedavajući, i ja moram da konstatujem da su se živci ovoj tehnici pomiješali, aludirajući na jedan davno poznati vic, neću ga sad prepričavati. Naime, ja kad pritisnem ovo dugme, Vi me ne prozivate a, kad ne pritisnem, prozivate.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da ne spominjemo kakav ste odgovor dobili, je li?

BRANKO DOKIĆ:

No, kad sam već u toj poziciji, da kažem, mislim red je reći svoje mišljenje po ovom pitanju. Ovdje se radi o vrlo bitnoj i vrlo osjetljivoj problematici koja je, čini mi se, ispolitizovana, na način kako je ispolitizovana i da u ovoj inicijativi ima viška. Na stranu ovaj prvi dio, svaka partija nastoji da kroz svoje inicijative ili klubova ili pojedinaca pridobije naklonost birača, i to je logično. Dakle, evo, ne zamjerim u tom pogledu ovoj inicijativi, ali zamjerim kompletnom nazivu. I zaista, ovo što je kolega Križanović rekao, da u ovoj inicijativi stoji tačka iza njihovih simbola, ja otvoreno kažem da bih podržao ovu inicijativu. Ali sa ovakvim nazivom, ne mogu da podržim ovu inicijativu. Jer se ovdje radi o prejudiciranju, povezivanja raznih organizacija, zna se da je fašizam ideologija i po toj, po toj osnovi prejudicirati unaprijed, onda, šta će ovaj zakon obuhvatiti i koga će sve svrstati u tu ideologiju, nisam u stanju da prihvatim. Dakle, još jednom ponavljam, samo sa nazivom donošenje *Zakona*

o zabrani neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola, imao bi podršku sa ovakvim punim nazivom, neće dobiti podršku poslanika PDP-a u ovoj skupštini.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

A, evo i ja ću vrlo kratko, uvažene kolege. Naime, ja za razliku od drugih ne mislim da se ovdje radi o nekoj osjetljivoj problematici. Naime, svi mi ovdje i sve naše političke partije su jasno opredjeljene protiv fašizma, dakle, radi se o potpuno jasnom opredjeljenju ugrađenom u većini osnovnih ...osnivačkih akata stranaka. Tako da i moja partija ima potpuno jasan stav, dakle, ugrađen u svoja dokumenta, da je protiv fašizma. Naravno, mi smo i protiv komunizma, i to imamo jasno ugrađeno, ugrađeno u ... naša programska načela.

Tako da ne mislim, posebno ne mislim da je nešto osjetljivo pitanje ... ako bi se, a gospodin Dokić mi uzeo riječ, ovaj zakon, odnosno, naziv ovog zakona preformulisao. I dobro bi bilo da on zaista nosi naziv *Zakon o zabrani svih neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola*, tačka. I to bi bilo u duhu svega ovoga o čemu je govorio gospodin Bećirović. I to bi ispunjavalo sve uslove svih konvencija, ... i sve zahtjeve i ne samo zahtjeve koje se pred nas postavljaju nego i evo ta naša programska načela. Ko bi se tu našao? Naravno, definisalo bi se vjerovatno kriterijima koji bi morali naći svoje mjesto u zakonu, da li bismo ove tri ili svi ili neke od ovih ili sve i još nekih, tri, pet, deset, to bi se nakon toga moglo utvrditi.

Treba razlikovati takođe, dakle, antifašizam od opredjeljenja za ovaj zakon i to dvoje ni u jednoj i ni u kojoj varijanti ne treba, ne treba brkati. Ono što mene uvijek kad se radi o ovakvim projektima nervira jesu ova pisma podrške. Ja sam naučio nešto od SDP-a, a to je da stalno skupljate neke potpise. Jednom za, drugi put protiv. Onda skupljate neka pisma, jednom za drugi put protiv. Pa onda angažujete SKOJ, pa onda skojevci za vas skupljaju jednom za, jednom protiv. Ja postavljam pitanje: Šta kad bismo svi mi, kad oni skupljaju za, skupljali protiv ili kad oni skupljaju protiv mi za? Onda bismo morali donijeti zakon kako da se ovi naši što skupljaju i ovi njihovi što skupljaju ne potuku. Dakle, morali bi to definisati zakonom. U protivnom bi imali zaista ovako vrlo interesantnu situaciju na tržištu skupljanja podrške ili nepodrške.

I, molim vas, pročitacu zadnji pasus jednog od tih dopisa: *Mladi ove zemlje vam poručuju da pažljivo proučite izreku: „Ako ne znate gdje idete, svaki put će vas dotamo odvesti“* – nije baš u kontekstu svega ovoga, ali evo ajde da bude i tako – *i zahtjevaju od vas da ispunite povjerenje onih koji su vas izabrali kroz usvajanje zakona koji će štititi njihove interese, čak i onda kad su vaši lični pojedinačni interesi ugroženi.*

Molim vas, dakle, čak i onda, a govorimo o antifašizmu, kada SDP cijeni da su nečiji lični interesi od nas ovdje ugroženi, evo svejedno vas pozivamo da budete protiv fašizma. Ja mislim da je ovo sramota. I da je ovo sramotan poziv nama parlamentarcima za koje sam ja ubijeđen i svi do 42 smo protiv fašizma. I bar u ovoj zemlji svi imamo ozbiljnih razloga da budemo protiv fašizma. Ja se nadam da će ovaj dirigent ovog ansambla, ovih nevladinih organizacija, bar ubuduće im napisati pismo da ne iritiraju poslanike, jer će lakše doći do rješenja onoga s čim žele oni da na ovaj način diriguju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažni poslanik Križanović: replika. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

E, stvarno mi je žao što moram replicirati, ovaj ... put ne bih rekao ni uvaženom. Zaista je ...čudno da se ovo u kontinuitetu stalno ponavlja, da se određene inicijative SDP-a napadaju kao da smo krivci za nešta. Ja svom kolegi Novakoviću nikad nisam rekao šta ja mislim o njegovoj partiji. A vjerujte da ne mislim baš nešto dobro ali, uvažavajući i njega i parlamentarni ...pluralizam politički, neću mu to nikad ni reći. Ali vidite, ovdje se optužuju nevladine organizacije što su podržale jednu inicijativu, legalnu, legitimnu inicijativu i molim vas, kad se obraćate u vezi sa ovom inicijativom da polemizirate sa ovim nevladinim organizacijam, izvolite vi pa kažete što ste nam pisali ovako, što niste onako, što nisu penzioneri, što su mladi itd. Ovo stvarno nema više smisla i molio bih kolegu da se uzdrži iz pristojnosti i kodeksa parlamentarca. Pa znate šta nismo imali kodeks nikada dosad, ali neki su se ponašali u skladu sa kodeksom.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Idemo sad dalje s replikama, znači, po ovome redu, prvo, uvaženi poslanik Dokić, pa Novaković, pa Kalabić.

Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, želio sam samo da obrazložim da kad sam rekao da je ovo pitanje osjetljivo, nisam mislio na prvi dio pitanja, i tu sam potpuno saglasan sa gospodinom Novakovićem. Dakle, ovaj prvi dio pitanja o zabrani neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola, to je naša i obaveza, ustvari i prema svim našim i partijskim aktima, nadam se svih partija, svih onih poslanika koji sjede ovdje u ovim klupama. Ali tu dimenziju osjetljivosti je dao ovaj dodatak. I, upravo zbog te osjetljivosti, ja i ne želim, niti sam maloprije želio niti želim sad da obrazlažem zbog čega je to osjetljivo. To bi trebao onaj ko je podnosilac inicijative da prepozna.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa vidite, kolega Križanoviću, ja zaista nisam govorio ništa protiv SDP-a i zbog toga i što on ide sa inicijativama nego sam imao primjedbe i sad imam primjedbe na način vašeg odnosa

prema vašim inicijativama. Vidite, vi vrlo vješto pokušavate da zamijenite teze i pripisujete meni neslaganje sa nevladinim organizacijama. A ja sam ustvari rekao da vi orkestrirate te nevladine organizacije, dakle, nisam izrazio neslaganje sa nevladinim organizacijama, nego sa vama. A da je to tako, gospodine Bećiroviću, ja bih dobio ova pisma od nevladinih organizacija, a ne od vas. Kako to da oni meni nisu poslali na adresu, na ovaj parlament pojedinačno, svako od njih, nego poslali vama da vi meni date.

Dakle, to mene navodi, znači i daje mi za pravo, i ja sam siguran da sam upravu, daje mi za pravo da većinu od ovih ste vi dakle pripremili za ova pisma. Da su oni meni poslali, ja vama to sad ne bih rekao, jer nije ovo prvo pismo nevladinih organizacija koje sam ja dobio i nikad ovo nisam rekao. Ali, kad god mi vi donesete to pismo, ja ću sumnjati da ste ga vi tražili od nevladine organizacije da ga date meni. I mislim da sam upravu kad to tako, ja vjerujem da i vi znate da sam upravu. Naravno, nećete to reći.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Kalabić: replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa evo, s obzirom da sam i ja dobio ova pisma, iako nisu na mene adresirana, i ja ću prihvatiti poziv da evo polemišemo sa ovim koji su uputili ova pisma. Ja se sad pitam kako je moguće da Udruga obitelji hrvatskih branitelja poginulih i nestalih u domovinskom ratu, onda Savez organizacija porodica šehida i poginulih boraca Tuzlanskog kantona, pa onda treća Savez ratnih vojnih invalida Tuzlanskog kantona, ima još jedna, Jedinствена organizacija boraca Tuzlanski kanton, Unija veterana – ja sam se ovo udubio da čitam od riječi do riječi – i onda sam skontao da su ove četiri organizacije napisale tekst potpuno isti u zarez. Pogledajte, potpuno isti tekst, isto počinje, isto završava u zarez, nema kako Udruga hrvatskih branitelja i veterani imaju isto u zarez mišljenje o ovoj problematici. Četiri ista teksta, je li se neko šali sa nama? Je li moguće da ove četiri organizacije s ovakvim nazivima u zarez isto razmišljaju, u zarez? Nikad se ovo nije desilo, koliko ja znam. Najbliže organizacije su mijenjale makar zaglavlje. Ovde ni to, sve je naslovljeno na Denisa Bećirovića! I sve potpuno, potpuno isto, evo dva sata se trudim da nađem grešku, kao ono nađite deset razlika u onim karikaturama, nema. To je podrška ovako važnoj inicijativi, evo kako je napravljena ta podrška. I onda će neko reći kako smo mi protiv nevladinog sektora, evo šta je uradio nevladin sektor, ako je uradio nevladin sektor.

Ja mislim da ovi ljudi ovo nisu uradili i da oni nisu krivi za ovo. Ja mislim da su oni izmanipulisani. Ja mislim da su oni izmanipulisani, da se njima, kao oni nemaju svoje mišljenje, znate. Ovi ljudi nisu protiv fašizma i njima je neko morao napisati tekst da bi ga oni samo potpisali. Ja ne vjerujem u to. Mislim da oni imaju ispravan stav prema fašizmu, prema simbolima fašizma, ali nemaju tu osjetljivost prema političkoj manipulaciji, da im se desi ovo, da im neko vjeruje, jer njima je rečeno da oni to potpišu i da taj tekst se ne može desiti u hiljadu tekstova da bude isti kao drugih organizacija. Evo desio se ... među 10 u 4. I pitanje koliko ima. Pa sad da pričamo i o potpisima i o svemu. Mislim da je nekorektno. Mislim da je neozbiljno da se na ovakav način stvara atmosfera i sprema medijski linč, kao očekuje se da bi u ovom parlamentu danas mogao neko biti protiv fašizma. I dajte da mi zaprijetimo da ćemo mi te za koje se već unapred zna i misli da će ih biti, biće ih. Zar ima neko normalan u ovom parlamentu

da može biti protiv fašizma i fašističkih simbola? Ali se sprema danima i očekuje da ovdje se to i samo treba da se kaže: opkolite, ... hvatajte živog! Nemojte ni da partizanska Mara iznese i u pletenici poruku iz Parlamenta. Znaite, mislim da nije korektno.

Mi smo to govorili par puta da se ovo sa ovako važnim pitanjima ne radi, mislim da možemo postići širok konsenzus na ovom pitanju i mislim da možemo. Međutim, ako neko hoće politizaciju ovoga, mi ga ne možemo spriječiti. Mi imamo pozitivan stav prema ovome i želimo da se ovim ozbiljno pozabavimo, ne na ovakav način. Ako sam ja ovdje ili su neki pogrešni papiri došli do mene, ja sam ovo zaista pokušao najozbiljnije uporediti, ima ovde korektnih stavova, korektnih organizacija i ovi ljudi mislim da su korektni ali da ih je neko izmanipulisao da dođemo u ovu situaciju u koju smo došli.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bešlagić: replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja stvarno ne mogu da shvatim da sve što dođe iz Kluba SDP-a odmah se hvata na nož i odmah smo mi nešto organizovali. Pa smo mi sada i vlasnici televizije, šefovi policije, sve ovo što se radi, evo sad smo i nevladinog sektora, mi dirigujemo, a mi opozicija. Pa dajte malo se urazumite, ljudi božiji! Vi ste pozicija i vi ste ti koji ovde možete donijeti sve što god hoćete.

No, međutim, suština je sljedeća. Pa kako, gospodine Novakoviću, vi u eri interneta tražite da niste pokrenuli inicijativu, a da vama dođu pisma podrške! To mi nikako ne ide u glavu. Ako sam ja pokrenuo inicijativu, onda se meni ta pisma šalju. I ja bih se složio i ja bih bio sretan da su oni došli vama i da su došli svima vama poslanicima, da su, nažalost, ne znam zašto, ali oni su došli samo onome koji je pokrenuo. Nisu došli ni Selimu Bešlagiću nego znači Denisu Bećiroviću kao pokretaču inicijative. Jel' se ja trebam ljutiti na to? Ne trebam se ljutiti, nego jednostavno trebam skončati sa ovom pričom o ovom zadatku i pokušati sve da se uradi, šta se može uraditi. S druge strane, ono što me izuzetno iritira, nemojte Tuzlu, sada ovde pričati o Tuzli jer je Tuzla takva kakva jeste i šta vam ja sad mogu.

(?)

A i Denis je iz Tuzle.

SELIM BEŠLAGIĆ:

A i Denis je iz Tuzle. Pa prema tome, nisu sve organizacije. Ja mislim, gospođo, da Vi niste u pravu. Ako je u Ugljeviku organizacija tuzlanska, onda se slažem, a ovde imate inicijativu iz Ugljevika. Pa onda, drugo ... stani malo bolan, Bahtiću!

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, bez dobacivanja.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja tebe nisam prekidao ni kad si replicirao ... Druga stvar, imamo predsjednik SGV-a, predsjednik Udruženja bošnjačkih intelektualaca, imamo predsjednik HNV-a, to nisu društva registrovana. To su društva koja su registrovana na nivou BiH. Prema tome, ja vas molim, pitanje odnosa nevladinih organizacija, nemojte postavljati u odnosu da mi diktiramo. Postavite njima ta pitanja i tražite od njih odgovore. Mi smo ponosni što je na inicijativu došlo ovoliko prijedloga. Bit ću još ponosniji kad dobijem te prijedloge iz čitave BiH. Ali vas molim da ne očekujete da će inicijativa koju vi pokrenete doći meni kao podrška. Ako bude tražio od mene, ja ću vam dati podršku, ukoliko ta inicijativa bude ono za što ja smatram da je korektno.

Zabrana djelovanja fašističkih organizacija je nužno potrebna ovoj državi BiH. Ne zbog toga što je nekad ono bilo tamo, nego zato što se sada ponavlja na sportskim stadionima, u komunikacijama i mislim da je to potrebno ovom društvu. I ako to cijenimo, hajmo to podržati. Prema tome, nema nikakve kritike u onom smislu što ste vi, neko da je do ove tačke, pa zareza, pa ovako, onako. Ali evo dajte prijedloge, zaključke, pa da onda idemo sa daljim materijalom. I ovo je inicijativa, a zakon kad dođe, mislim da ste u pravu, onda treba i definisati sve što je potrebno u tom zakonu da stoji, da bismo mogli da kažemo da i mi imamo državu koja ima takav zakon.

NIKO LOZANČIĆ:

Netočan navod: uvaženi predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Želim svom uvaženom kolegi Bešlagiću da kažem da jednostavno stvarno nemamo animozitet bilo kakav prema inicijativi koja dolazi iz SDP-a. Mi jednostavno ne možemo samo da shvatimo da način na koji to radite, ustvari, odbija se od te vaše inicijative. Način na koji prikupljate glasove podrške u ovome parlamentu, u prethodnim danima, je bio da se odbije ova inicijativa. Način na koji ste to radili sa nevladinim organizacijama je bio način da se odbije ta inicijativa.

Ja ću vas smao podsjetiti. Nevladine organizacije, kojih u Tuzli ima sigurno preko 300, šta su napisali: *Obrazovanje i budućnost mladih u BiH. Predmet: Podrška inicijativi neofašističkih organizacija*. Pa molim vas, ljudi, pa kako, kako se ovo može napisati na ovaj način? Ja mogu samo da izvučem zaključak, ja mogu samo da izvučem zaključak, a to je da je vaša namjera da se ovde odbije ta inicijativa, namjera da sa takvim političkim poenima vi profitirate na ovaj način i da ostale kolege, kao što vam je to običaj i za neke druge inicijative, etiketirate kao na najgorim ...horor filmovima.

Ja vas pozivam da kao ozbiljna politička partija inicijativu ovde pokrenete iz ovoga parlamenta i pitate svoje kolege: da li su za to da podršku te inicijative napravite, a ne obrnutim putem na koji to stalno radite. E, to je razlog zašto sam izašao da kažem da smatram da način na koji ste to uradili u SDP-u je stvarno pogrešan.

Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Je li to znači da mi trebamo da predložimo podršku fašističkim organizacijama, kako bi vi ovde u Parlamentu usvojili *Inicijativu o zabrani fašističkih organizacija*? Ako je to to, a izgleda, nakon vašeg izlaganja, da je došlo mi u pamet da jedino mi ako predložimo negativno, to će se, znači morat ćemo tražiti neke tehnologije, ali moramo objasniti ljudima o čemu se radi: da u ovom parlamentu može proći samo inicijativa koja ne dolazi iz SDP-a i koja nije logična. Iz SDP-a, ako je nelogična, onda će ovde proći. Pa to je katastrofa.

NIKO LOZANČIĆ:

Odgovor na repliku: uvaženi predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, samo želim da kažem da ne morate da izvrćete riječi koje sam ja rekao. Ja sam rekao da inicijative koje su dobre i koje možemo da zajednički uradimo, način na koji ste to uradili, vi iz SDP-a, odgovarate ljude i koji su htjeli da podrže te inicijative da vam pomognu. Ja vam kažem da idući put tražite od svojih kolega poslanika, sa kojim trebate prema uvažavanjem i poštovanjem da se odnosite, da od njih tražite da vam podrže te inicijative.

Idemo redom. Uvaženi poslanik Novaković je prvi tražio repliku. Nije imao dvije replike, imao je jednu diskusiju i jednu repliku. Gospodine Bećiroviću, molim Vas da držite taj raspored kod sebe bolje.

Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ma, ne vjerujem ja da ću ja nešto posebno reći, pa i ... mogu i da ne kažem. Mislim da neće se nešto bitno promijeniti. Ja sam htio da kažem potpuno jasno još jednom naš stav da ćemo podržati zakon, sa nazivom koji sam pročitao. Ukoliko je predlagač spreman da to uradi, dakle da promijeni naziv na način kao što sam ja rekao, mi ćemo onda inicijativu podržati. I to je valjda jasna naša poruka, naše antifašističko opredeljenje.

Druga stvar, molim vas, družo Bećiroviću, kako piše u ovom jednom ovdje pismu, pročitacu, *Savez organizacija porodica šehida, poginulih boraca Tuzlanskog kanton, zadnja rečenica, glasi: Iz ovih razloga, dajemo punu podršku inicijativi koja je na liniji da se dobro uredi i donese zakon o zabrani rada ovakvih asocijacija, bez obzira kako će se on u konačnom rješenju zvati*. Dakle, primjedbe na komisiji da se zakon ne zove kako treba, pa da je on preširok, pa da je ovakav, pa da je onakav, sad mene upućuje da je naravno ljudima rečeno, pošto to nije prošlo na komisiji, hajte do Doma pa ispišite nekoliko stavova. Dakle, i ona primjedba koja je bila na komisiji da se na naziv zakona, evo sad ljudi kažu otvoreno, bez obzira kako će se on zvati. Pa evo, kad je bez obzira kako će se zvati, evo ja predlažem kao što je velika većina ovdje nevladinih organizacija nazvala taj zakon, evo, ja predlažem da se tako zove i u inicijativi i imaće podršku sva tri poslanika SDS.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bećirović ima repliku. Je li tako? Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja prvo želim reći da nevezano kakav ishod bio glasanja, nema te sile koja može argumentima izjednačiti fašizam i antifašizam i koja može na ovim prostorima izjednačiti antifašiste i fašiste. I hvala Bogu, kad govorimo o antifašistima i fašistima, da ne govorimo o pripadnicima jedne nacije, jer ja, kad govorim o antifašistima, govorim o antifašistima Srbima, Bošnjacima, Hrvatima i ostalim u ovoj zemlji i govorim, također, o fašistima kojih je bilo iz reda sva tri naroda u BiH. Dakle, ja na takav način o tome govorim.

Bilo je ovdje raznih diskusija, s obzirom na dvije replike, pokušao sam, je li, da iskoristim način da odgovorim na neke stvari. Od ovih dobronamjernih, od kolege Jukića koji je rekao da ima rezervu zato što je to krenulo od jednog poslanika, na šta ja želim reći da, ako to danas prihvati Predstavnički dom, nema nikakvih problema, to postaje inicijativa Parlamenta BiH, pa do sličnih ocjena i od kolege Mehmedovića Šemsudina. I on je govorio ko to predlaže itd. Mislim da više uopšte nije bitno ko predlaže, bitno je šta je sadržina ove inicijative, a ne onoga šta su pisale nevladine organizacije. Mi danas raspravljamo o ovoj inicijativi.

Međutim, u čemu je ovde suštinski problem? Evo, kolega Jovičić je govorio ko je to dokazao da je neka organizacija neofašistička. Kad sud to presudi, parafrazirat ću kolegu Jovičića, onda će i on reći da je četnička organizacija fašistička itd. Da je bilo iskrivljavanja istorije, svega ostalog. Ja želim vrlo jasno reći, pošto to provejava u nizu diskusija, da ovde za mnoge poslanike nije uošte, vjerujem, sporno da je ustaški pokret bio genocidni pokret koji je napravio genocid u Drugom svjetskom ratu nad srpskim narodom. I to piše, između ostalog, u ovoj inicijativi. I uvreda je za svaku žrtvu Jasenovca i za svakog normalnog čovjeka, ne samo Srbina u BiH, da bilo ko u ovoj zemlji nosi ustaška obilježja, naziva ulice po ustaškim generalima, vojskovođama itd. To je uvreda za svaku žrtvu. Isto tako, ja tvrdim da je uvreda za svakog Bošnjaka, za svakog Hrvata da se veliča četnički pokret. Zašto je problem da se stane u ovoj inicijativi, da kažemo neofašistički ali da ne kažemo da su fašisti bili ustaše, četnici i oni koji su bili u Handžar-diviziji. Neko ovde hoće da kaže da četnički pokret nije fašistički pokret.

A gospodo, ako treba, možemo i o tome govoriti. Četnički pokret je genocidni pokret, to je genocidna ideja, genocidna ideologija, koji se pokazao kao genocidan u praksi. I ne treba ovde više zaista pominjati koliko desetina hiljada ljudi je poklano, šta su govorili četnički komandanti, Džurišić, Kalabić i brojni drugi u Drugom svjetskom ratu, koji su bili najbliži saradnici Draže Mihajlovića i ... imaju zabilježeni dokumenti. Ja sam gledao čak i primarnu građu, gdje kaže: *Ubijajte ali ne koristite municiju, koljite ljude!*

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo. Vrijeme, vrijeme!

DENIS BEĆIROVIĆ:

Dakle, danas, ma kako vi pokušavali da ovu inicijativu srušite, možda je i privremeno zaustavite itd., ostaje jedan trag, trag o tome da ima, pa kad bi bio jedan čovjek, jedan čovjek u ovom parlamentu, a nije jedan čovjek, koji želi da kaže: nemoguće je izjednačavati fašizam i

antifašizam i nemojte. Evo, iako kolege Dokića nema, ja ga želim javno pitati, zato što je on, njega visoko cijenim, kaže da je problem u naslovu. Vjerujem da mu nije problem da ustvrdi da je ustaški pokret bio genocidni pokret, da je to bila i Handžar-divizija, samo bih želio da mi odgovori da li konkretno smatra ili i u ovoj Parlamentarnoj skupštini kao u Narodnoj skupštini RS ima ljudi koji žele reći da su četnici bili antifašisti. Pa pazite, uvreda je to za ljude u BiH, uvreda je to za sve žrtve tvrditi ovde da četnički pokret nije fašistički pokret. On je u svojoj ideji, u svojoj teoriji, u svojoj praksi genocidan pokret i bilo bi dobro, zarad solidarnosti, zarad svih žrtava i svih naroda da se složimo u tome.

Teško je praviti budućnost ako neko želi ljudima u ovoj zemlji poručiti da četnički pokret nije genocidan i zločinački pokret. Pa, očigledno je, vrlo jasno zašto nekome smeta da mi u tom zakonu o zabrani neofašističkih organizacija, kažemo: *Posebno zabraniti ustaški pokret, četnički pokret i one koji se naslanjaju na Handžar-diviziju*. Evo, šta je sporno?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme, gospodine Bećiroviću!

DENIS BEĆIROVIĆ:

Može li, evo završavam, da li neko, ako već spori te tri fašističke organizacije, da kaže da neke od te tri nisu fašističke, pa da otvorimo raspravu da vidimo u čemu je problem?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo replike sad po redu: Prodanović, Kalabić, Raguž. Ne znam Okolić šta je, nije diskusija? Dobro. Idemo.

Uvaženi poslanik Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, moj kriv navod, odnosno replika odnosi se na uvaženog kolegu Bešlagića. Prije toga samo da jednu stvar kažem.

Neosporno je da u BiH treba regulisati na određen način koji bi bio prihvatljiv za sve, dakle za parlamentarnu većinu, kako bi se smanjio jezik mržnje i kako bismo u postkonfliktnom periodu išli što je moguće brže ka pomirenju, dakle da se to ne bi dovodilo u dilemu.

Ovo je jedan problem. Gospodin Bešlagić je naveo dva kriva navoda. Jedan se odnosi kao nije, šta ću ja, Tuzla je takva kakva jeste, tj. SDP-ovska. Pa nije tačno. Evo, u ovom parlamentu, dva poslanika su iz SDA, jedan iz Stranke za BiH, nije to baš tako. Mislim da ne pravimo u određenom smislu zabunu kako imamo apsolutnu podršku u jednom smislu.

Drugo, kad govorite o inicijativama, želim da vas podsjetim da SDP-ove su dvije, makar dvije kojih se sjećam, sada odmah mogu reći, ovdje inicijative podržale. Jedna se odnosi na ...donošenje ove državne strategije za borbu protiv korupcije i druga za podršku za izgradnju spomenika Srđanu Aleksiću. A ja vas moram da upozorim na jednu stvar koja je vrlo ovdje simptomatična.

Vaš odnos prema ovim inicijativama je destruktivan u ... pogledu djelovanja u Parlamentu i on je opozicioni. To, uredu! Ali, onda morate da računate da ne možete dobiti na sve podršku na taj način. Ja, recimo, moram da vas, dakle to se odnosi i u ovom smislu, potrebno je mnogo bliže obavljati razgovore i dobijati podršku unutar parlamentarnih grupa i od poslaničkih klubova za neku inicijativu koja bi bila konstruktivna. BiH više treba budućnost nego prošlost koja je nažalost tragična.

Reći ću vam još jednu stvar. U BiH i na ovim prostorima trebaće mnogo zakona donijeti u smislu rehabilitacije nedužnih žrtava. Nažalost, moram vam reći da je ogroman broj nedužnih žrtava bivšeg političkog režima, od Informbiroa, Golog otoka, zeničkog zatvora, pobune u Cazinskoj krajini, da ne nabrajam više, mislim poslije Drugog svjetskog rata. To su tužni i tragični slučajevi svega, svih naroda i svih građana ove zemlje. Mi u toj priči koju ste vi nedavno vodili, jednu aktivnost, koja je vrlo simptomatična, to je potpuna zamjena teza. Samo ću vam ovom rečenicom reći. Recimo, vaša aktivnost koja se odnosila na *Zakon o platama u institucijama BiH*, smatram da je ogromna šteta za ovu zemlju. Ako, odmah ću vam reći, ako je u pitanju 57 izabranih poslanika, odnosno ... delegata, ja sam, odmah da bude nula maraka. Ali gospodo, vi obmanjujete javnost. Budžet ovih 57 izabranih poslanika i delegata je manje od 1% budžeta koji se na najgori mogući oblik zloupotrebljava u ovoj zemlji i postoji objektivna sumnja da ste vi lobisti grupa koji bi željeli da budu izuzeti iz ovih zakona, a njih nije mali broj.

Toliko samo. Ja se samo izvinjavam, želio sam samo reći: to je pogrešan pristup o tim tzv. zlatnim lopatama, kojih, ubijeden sam, mnogi od vas odavno imaju. Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa vidite kako jedan neozbiljan i politikantski pristup ovako važnoj temi nekoga, ko misli da je popio svu pamet ovoga svijeta, može dovesti u situaciju. Vidite kako je politika čudo. Kako uvaženi kolega za samo tri sjednice pređe put od efendije Bećirovića, gospodina Bećirovića, do druga Bećirovića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da sa uvažavanjem.

DRAGO KALABIĆ:

Pa sa uvažavanjem je. To, ja, ja nisam ništa rekao, ja nisam. Kad je glasao protiv Srpske pravoslavne crkve, bio je sa te pozicije. Kad je glasao protiv evropskog puta BiH, bio je gospodin, danas, kad navodno se bori protiv onih koji navodno podržavaju fašizam, danas je drug. Ja to poštujem, ali mislim da je to politizacija. To jeste pokušaj ...predizborne retorike i priče u kojoj SDP je uspio satjerati neke u Federaciji, bogami, uz čošak. To vam moram priznati, jeste to uspjeli. Ne znam zašto oni ćute i što vas se toliko boje. To je činjenica. Ali mi nemamo razloga da ćutimo jer ova vrsta demagogije, ono što Denis Bećirović ne govori, zašto u svojoj inicijativi ne priča priču o lustraciji. Zašto ćutite o tome? Zašto pored nas, pored zločinaca ratnih koji su u ovom ratu, recimo zadnjem, činili zločine ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, gospodine Križanoviću, da ne dobacujemo.

DRAGO KALABIĆ:

...molim vas, šetaju ljudi koji su u ime narodnih sudova, u ime naroda ubijali ljude, strijeljali desetine ljudi. Pazi, to je naša istina, s kojom se moramo suočiti. Hodaju Tuzlom. Hodaju koji su u ime narodnog suda, znate kakav je bio narodni sud Komunističke partije? Sud, to sam ja. To je činjenica. To se ne spominje. Postoji samo, vrlo je opasna crno-bijela slika o kojoj se govori, vrlo opasna. Mi nismo za to, nismo za to. Poštujemo ovaj dio, ali na taj način da se ljudima prezentira ova situacija o kojoj vi govorite. Vi govorite činjenicu da su zapadni saveznici utvrdili ono što su utvrdili u Teheranu. Jeste, ali zaboravljate činjenicu da je Vlada SAD-a Dražu Mihajlovića odlikovala. Čiji je sad sud ispravniji? Sud Denisa Bećirovića ili Sud SAD, stav najveće savezničke sile! Da li bi morali otvoriti tu vrstu priče? Ona je takva kakva jeste. Znači, nije crno-bijela. Malo je komplikovanija nego onako kako vi to želite predstaviti. To je opasno kako vi to predstavljate. To je na tragu novih podjela. Zašto ste izbacili iz vaše sintagme, koju ste upotrebaljavali 50 godina, klerikalizam?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ:

Pa tebe pitam! Pa uzeo si krupan,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da ... ne dobacujete.

DRAGO KALABIĆ:

pa molim vas, uzeo si krupan zalogaj, politizacija. Želite koketiranje sa nekim vjerskim zajednicama, pa veli dajte to izbacite. Znae, to nije pametno, jer imamo mi sad, mislimo preuzeti neke stvari ... Ja znam da je uvijek, uz ovo što vi danas radite, išla je i priča o klerikalizmu. Sad odjednom, nema toga. Kao to više nije bilo sporno.

Ja završavam time i reći ću vam da je ovo previše komplikovano i kompleksno pitanje da bi ga na ovakav način rešavali. Moj predlog je, gospodine Bećiroviću, da poslušate savjet poslanika, da napravite pauzu i da ovo uradite ovako kako ljudi predlažu, da bi ovo imalo pozitivan ishod. Kada ste govorili o pismima – ovi ljudi traže samo od Bećirovića da ovo podrži, sve je na njega uslovljeno – ja nisam dobio nijedno pismo od nevladinog sektora da traže od mene da danas glasam, nijedno pismo. Da li to znači da ja to treba da shvatim da ne treba da glasam? Ne, zato što to ne odražava pravu sliku stanja. Ogroman dio nevladinog sektora smatra da i ja i svi ostali treba da glasamo, treba da podržimo, ali ne na ovakav način. Ovde je nekih 10-tak ili 15 pisama, koje ja poštujem, naslovljeno na jednog čovjeka jer se samo on podržava i da on samo glasa. Ako on samo glasa, znamo kakav će biti rezultat, ako i mi ostali ne glasamo. Mislim da tako teške riječi i takvo prezentiranje istine, ja moram biti iskren, samo može dovesti do nove podjele. Mi smo govorili na koji način ovo treba uraditi, upravo zato što je ovo kompleksna situacija i ko je taj ko treba odlučivati o ovome, ko je taj kapacitet da može donositi

ovako sudove u ovom vremenu koje je jako teško i komplikovano i BiH i jeste upravo izazov za ove stvari, jer se ovde sučeljava nešto što se nije sučeljavalo u zapadnim demokratskim državama jednonacionalnim, koje nisu imale problema ni sa demokratskim uređenjem. Ovde se zaboravlja da se istina utvrđivala 45 godina u jednom drugačijem okruženju koje se ne spominje, a traži se od mene da ju prihvatim a priori da je jedina ta istina.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

I, ako ćemo kompletno da riješimo, ja jesam za to. Jesam da se otvore dosijei o kojima niko ne govori. Tu nećemo, dosijee, nemojte dirati. To nije bitno šta tamo stoji, šta tamo, nego je istina ovo, zato što je u partizanskom filmu rečeno ovako i sad svi mi treba da to kažemo da je to narodni. Poštujem i to i poštujem tu istoriju i tu nije sporno i ne mijenjam svoj sud o njima kakav sam imao prije mnogo godina i dan-danas, ali je neprihvatljivo da ga samo zadržimo u crno-bijeloj formi.

I ponovo predlažem da se prihvati – time završavam – sugestija, da ne otvaramo dalje na ovaj način raspravu, sugestija poslanika koji kažu pod kojim uslovima ovo može da ide dalje i treba da ide dalje, ali ne na ovakav način kako je započeto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imam replike sad redom. Znači, uvaženi poslanik Raguž, pa Ahmetović, Bećirović.

Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepo. Evo, uvažene kolege, zaista sam se trudio i bilo me je strah uopće da pomislim da ulazim u raspravu o ovako osjetljivim pitanjima. Evo, do zadnjeg časa sam se borio sam sa sobom, ali ipak moram reći dvije-tri rečenice.

Pazite, kad govorimo o žrtvama, kad govorimo o simbolima i ako pretendiramo da to dobije verifikaciju ovog visokog doma, onda bi stvarno morali pričati sa argumentima. I da je ova inicijativa zastala u ambiciji da se pokrene borba protiv upotrebe jezika mržnje, rasizma, ksenofobije, antisemitizma i šovinizma, ja mislim da bi dobila opću promociju od svih građana BiH. I to je nama trebalo danas ovdje. Ali, ako vi želite, i neću polemizirati niti sa gospodinom Bećirovićem – smatram da ima legitimno pravo da pokrene ove inicijative – ali smatram da ne može pretendirati da dobije široku verifikaciju u javnosti i u ovom parlamentu, ako ostane na ideološkoj poziciji. A ostalo se, gospodo, na ideološkoj poziciji.

I postavljam samo pitanje: Pod kojim simbolima, ako već govorimo o zabrani simbola, su ubijene desetine i stotine tisuća ljudi nakon Drugog svjetskog rata, da ne spominjem neke od najpoznatijih ...

DENIS BEĆIROVIĆ:
/nije uključen mikrofon/

MARTIN RAGUŽ:
Pitam pod kojim simbolima...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Molim vas da ... ne dobacujete.

MARTIN RAGUŽ:

... jer to su ljudi s ovih prostora. Nije važno gdje su ubijeni. Zar je to bitno gdje su ubijeni. Ubijeni su isto tako u ime ideologije, bez pravog suda i bez pravolijeka. Ja o tome pričam, gospodine Bećiroviću, i o potrebi da ova zemlja ne ubija nikad više nijedanog čovjeka niti ijednog po subjektivnoj volji, nego da postoji pravda za svakog čovjeka i za svaku osobu. Niste to u cjelini postigli sa ovom rezolucijom i ... ako možemo u tom pravcu ići prema Vijeću ministara i tražiti jednu zajedničku platformu, dajte da podržimo. Nemojte da ovde vodimo ideološke ratove. Ovo je 21 stoljeće. Naša djeca trebaju biti okrenuta prema zakonima i konvencijama i standardima u budućnost, a ne u prošlost.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi poslanik Ahmetović: replika. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Replika kolegi Kalabiću i mislim da je neprihvatljivo i nekorektno da kolega Kalabić naziv efendija koristi u negativnoj konotaciji. Mislim da to nema nikakvog smisla raditi u ovom parlamentu, i pogotovo to dovoditi u kontekst glasanja ili ne glasanja za Sporazum sa Srpskom pravoslavnom crkvom, a institucija koju predstavlja nije imala nikakvih niti negativnih stavova po pitanju potpisa sporazuma. Mislim da je nekorektno da instituciju efendije, dakle koje ja izuzetno cijenim, iz tog razloga, ne trebate ni vi u ovom parlamentu dovoditi u bilo kakav negativan kontekst.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine Križanoviću, Vi nemate više, imali ste dvije replike. Pa niste došli na vrijeme za diskusiju, znate. Nemate, imali ste dvije replike.

Uvaženi poslanik Bećirović je tražio repliku, je li tako? Sačekajte malo. Na kraju, uvaženi poslanik Ajanović: diskusija.
Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo, ja potičem iz antifašističke porodice a i sam sam antifašista, i kad bi crni đavo podnio zahtjev da se donose određeni zakonski propisi o zabrani antifašizma, ja bih bio za tu ideju i ja bih tu glasao za tu ideju.

Ovdje moram samo da kažem neke stvari. Ja čestitam gospodinu Bećiroviću da je dobio dovoljno veliku podršku od određenih udruženja, nevladinih udruženja ali se čudim da ta nevladina udruženja nisu dala podršku kada sam ja podnio *Zakon o zabrani holokausta i genocida* i nijedna ta nevladina organizacija nije dala podršku niti meni niti bilo kome da se donese taj zakon. Moram ovdje odmah da se ispravim, gospodin Bećirović se ... zalagao za donošenje takvog zakona, sa svim mogućim ... svojim umijećem i znanjem, i ja mu to svakako zahvaljujem i odobravam.

Ovdje moram da dam jednu zamjerku na ovu inicijativu, mada sam rekao da ću je podržati, bez obzira ko je. Mislom da je ovdje u ovom naslovu dosta ideoloških primjesa. I to nije dobro. To nije dobro, mnogi ljudi ne znaju da Handžar-divizija nije imala fašistički, politički program. To je bila divizija, oružana sila njemačke fašističke vojske koja je – molim vas, sačekajte malo, nemojte da se smijete – koja je u Francuskoj prva jedinica iz fašističke Njemačke, znači fašističke njemačke sile, pobunila se protiv njemačke vojske i spomenik toj diviziji ima u Francuskoj, jer je 90% tih ljudi izginulo boreći se protiv njemačkih jedinica.

Druga stvar, prema tome ovo mi liči, zašto kažem ovo mi liči, malo na ideološko. U bivšoj Jugoslaviji, ako bi se osudio jedan fratar ili jedan pop, 100% bi se morao osuditi i jedan hodža. I u određenom trenutku, ja znam u Tešnju da je ... došlo da se osude tri čovjeka i tada je častan Srbin, častan Srbin Svetozar ustao i rekao: ljudi, oni ne mogu biti muslimanski ... ekstremi, kad oni svaku več u određenom bifeu akšamluče do 12 naveče. Ali su ih htjeli proglasiti nacionalistima samo zato ... što su izdali knjigu *Epske muslimanske pjesme*, što su pokrenuli inicijativu da se rehabilituje Musa Ćazim Ćatić, koji je bio jedan od najvećih pjesnika na tlu bivše Jugoslavije, a koji je bio u potpunosti zaboravljen i što je u Tešnju pokrenuta inicijativa za stvaranjem biserja, a to je muslimanske književnosti. Eh, takvom pristupu, ja ne bih volio da sudjelujem. A u antifašističkom pristupu, ja dižem obje ruke da se donese, da se pokrene ta inicijativa i da se donesu određena obilježja, jer to treba ovoj zemlji, ovoj državi. Mi smo dužni kao parlamentarci da to učinimo. I zato bih se složio sa nekim ljudima koji su diskutovali.

Ako dobro posmatrate ove izvještaje koji su došli, nije bitno da li su oni naručeni ili da nisu naručeni, bitno je da su se ljudi opredijelili da treba donijeti određeni zakon ... prema određenim fašističkim grupama. I to je vrlo značajno i zato mi to moramo podržati u ovoj ili onoj formi i ne možemo se mi izbacivati iz toga da ne trebamo to učiniti. Jedino je Organizacija demobilisanih boraca Općine Tuzla dala punu podršku pod potpuno istim naslovom, a svi drugi naslovi su rekli da se slažu da se podrži inicijativa donošenja *Zakona o zabrani neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola*. I mislim da bi taj zaključak bio, to bi, svakako mislim, trebalo da se u svakom slučaju podrži.

Šta mene još veseli u ovoj ovdje inicijativi? Bez obzira kako će ko shvatiti, veseli me da je i iz RS došla podrška ovoj inicijativi, što znači da u cijeloj BiH nije umro u potpunosti duh antifašizma.

Hvala vam, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Mislim da treba podržati ovu inicijativu ovakvu kakva je. Malo je nespretno formulisana recimo Handžar-divizija. Kao što reče cijenjeni profesor, ona je imala pobunu u Francuskoj, mislim '44. godine, tad je rasturena, pobijena, nestala. Nikakvih poslije toga nije bilo organizacija koje su baštinile neke tradicije te Handžar-divizije, ali izgleda da u Bosni trebamo imati taj sveti tronožac. Ako imaju ustaše, četnici, onda trebamo izmisliti neke muslimane, Bošnjake fašiste, pa evo nek bude, da dođemo do sadržaja zakona.

Dakle, SDA je u svojim programskim ciljevima ... navela borbu protiv fašizma ali i svakog vida totalitarizma. I ovo što reče kolega Bećirović da se ne mogu nikad izjednačiti fašisti i antifašisti, ja se bojim da su ovi antifašisti se znali sami ponekad izjednačiti, jer Stanjin je sigurno bio antifašista. Hitler je ubijao druge narode, a Stanjin je, mislim, blizu 20 miliona Rusa pobio. Šta je fašizam? Fašizam je potiranje drugog, drugačijeg, onoga ko drugačije misli, ko drugačije kaže, kleveće, laže, je li, pa onda odaberu ... jedan otok dolje, Goli otok, nema na njemu drveća nikako, pa svoje kolege ... komuniste na njega, zato što drugačije misle. Ili šta je radio Pol Pot: polja smrti za svoj vlastiti narod, samo zato što drugačije misle. Eto isti su i genetski i po jeziku i po vjeri s njim, ali drugačije misle. Sve je to, ... sve su to vidovi fašizma.

Dakle, mislim da mi ovo ipak trebamo uputiti Vijeću ministara i neka Vijeće ministara onda odluči i o nazivu zakona, dati mu tu slobodu i u definiciji šta je to neofašizam itd. Ali ne bi smijeli i ne bi trebali odbiti inicijativu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Okolić: diskusija.

MIRKO OKOLIĆ:

Odustajem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odustajete. Uvaženi poslanik Križanović je imao diskusiju. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem. Ja ću vrlo kratko zaista.

Dakle, žao mi je što je ovako jedna rasprava otišla u jedno vrijeme u jednom pogrešnom pravcu i mislim da bismo se trebali vratiti ovome o čemu je kolega Izetbegović govorio da, ipak, shvatimo suštinu inicijative i da se uzdržimo od komentara kao gotovom zakonskom rješenju. Ovo je inicijativa za donošenje određenog zakona. I, ne vjerujem da ću ja šta popraviti i zato odustajem od dalje rasprave, nego sam htio samo reći da mi je žao što su dvojica-trojica kolega,

obraćajući se i predlagatelju i SDP-u, nas oslovljavali sa drugovi, nastojeći time da nas malo isprovociraju ili uvrijede, ne znam. Ali evo, odgovor tim kolegama, ne svima.

Dakle, mi u Socijalističkoj internacionali se međusobno oslovljavamo sa drug i družu. A inače, za vas smo gospoda. Eto toliko.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bahtić, replika, je li? Diskusija.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Podržavam znači ovu podršku, podržavam 100% diskusiju kolege Raguža da se otvore dosije poslije '45. godine, pogotovo mi u Krajini znamo dobro Cazinsku bunu kad je ubijeno 50 Bošnjaka bez suda, na hiljade ih protjerano, bosni, u Srbac, Dubicu, Gradišku. Zna se ko je to radio. Ilustraciju trebamo otvoriti jednom na ovom parlamentu, uputiti zakon.

Ja bih samo ovom pismu Denisa Bećirovića dodao zabranu ustaških, četničkih organizacija i komunističkih organizacija i onih koji su naslonjeni na te organizacije.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Huskić: replika.

ADEM HUSKIĆ:

Ja ne sporim nikom da se zove međusobno kako hoće. To je njegovo pravo. Ali nije mi logično da neko kaže da je za nas gospoda, a da nas naziva lopatama. Mislim da je to nekolegijalno, nekorektno, nekulturno, ne znam šta bih još rekao. Jedina olakšavajuća tu je što smo nazvani ipak zlatnim lopatama, za razliku od ovih običnih lopata, to je ipak neka viša.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo. Je li replika bila, replika? Uvažena poslanica Alajbegović: replika. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Ja bih samo htjela da se zahvalim gospodinu Bećiroviću na isključivosti koju je pokazao na zadnjem zasjedanju Zajedničke komisije za ljudska prava, izbjeglice, azil, mlade i etiku i apsolutnoj nespremnosti da do kraja sasluša našu diskusiju, da bismo došli do jednog kvalitetnog zaključka i raspravili o jednoj pojavi koja se dogodila i o čemu smo jako mnogo razgovarali na toj komisiji.

I također, osim te isključivosti, zahvalila bih mu se na određenoj vrsti prijetnji koju je uputio i realizaciji tih prijetnji o transparentnosti informacija koje je proslijedio na jedan stav koji je bio zasnovan na jednom ... krajnje profesionalnom iskustvu. U namjeri da pomognem na komisiji, ja sam iskoristila eto priliku da govorim o pojavi određenih pritisaka medija na

poslanike i nemogućnosti nekih poslanika zbog njihove specifične mentalne strukture da izdrže određene situacije i da u određenim trenucima neprimjereno reaguju, što sam jasno i glasno osudila u stilu ponašanja. Međutim, kasnije je došlo do jedne vrlo neugodne situacije i nije bila nimalo džentlmenski ni gospodski prenesena.

Ja sam zapravo željela da to podijelim sa Zastupničkim domom i eto zahvaljujem se gospodinu Bećiroviću na tom jednom džentlmenskom odnosu i na jednom stilu koji je zaista bio vrlo respektabilan, osobito kada je u pitanju percepcija i mogućnost adekvatne horizontalne komunikacije sa kolegama, odnosno kolegicama, pri čemu horizontalna komunikacija podrazumijeva komunikaciju sa sebi jednakim, u svrhu postizanja adekvatnog cilja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažni poslanik Bećirović je imao zadnju repliku. Je li tako?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja hoću, na kraju, evo da se očitujem ... Bilo je dosta prijedloga. ... Ne znam je li ima još prijavljenih diskutanata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ima. Gospodin Jovičić je imao repliku, Kadrić repliku.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ako dozvolite da na kraju kažem da se očitujem vezano za neke prijedloge?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pa, evo možete se očitovati. Možda će replike nakon toga biti ... povučene.

Uvaženi poslanik Jovičić: replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, nespretno smo počeli malo raspravu i nema – nisam ja kumovao, sad ću reći – nema tog Srbina iz RS koji prvo neće biti protiv fašističke ideologije i neofašističkih organizacija. Svaki će biti. I da se prekine ta priča kao da mi branimo neki četnički pokret, ne znam ni ja koga, ovo i ono. Nespretna je formulacija bila u inicijativi.

Ovo, uvaženi profesor što reče, raduje inicijativa. Pa to je jedna nevladina organizacija lokalnog nivoa. Ja bih volio da su sve nevladine organizacije dale podršku ovoj inicijativi. A čim vidi da je to SDP, neće niko da reaguje. U RS se naježe kad vide inicijativu, kakva je god.

E sad ću vas pitati. Daću vam podršku za ovo. Sledeće vam je sjednice inicijativa da Savjet ministara pripremi zakon da vratite imovinu Saveza komunista narodu. Ja sam plaćao članarinu, bio predsjednik – ponosim se – u to vrijeme Akcione konferencije Saveza komunista republičkih organa, plaćao članarinu, a vi sebi sve uzeli. To nije zlatna lopata, to je zlatni rovokopač. I čitav voz i, ne znam, kompozicije. Eh, tu inicijativu kad podržite, gospodo iz SDP-

a, pa narodu podijelimo tu imovinu koju ste vi, ogromnu, sebi uzeli neopravdano i sami se proglasili za nekog sljedbenika i nasljednika, a i ja plaćao to, gradio i, ne znam ni ja, svi moji, pa da ne gledam ko je sve ovde bio u Savezu komunista. Boga mi, puno nas ima. Da vi to podijelite, evo, nećemo mi sebi uzimati, našim partijama, i lično sebi, ali narodu da vratimo. Hoćete li podržati takvu inicijativu? Ma, ne pada vam naum. Nećete više nikada predložiti nikakvu inicijativu, vi u svoje ime, kad čujete ovu koju ćemo mi na svu sreću izglasati. Imamo većinu pa ćete se uvijek pozivati parlamentarna koalicija, parlamentarna većina, možete svašta izglasati, možete svašta uraditi, kao vas ne uvažavamo.

Izuzetno vas uvažavamo, ali nemojte stalno u predizbornim ovim i u izbornim godinama gurati neke inicijative, zakone razne. Pa molim vas lijepo, Bašćaršijom prolazim, vaših pet aktivistkinja mene zove, kaže, gospodine, ... hoćete li potpisati peticiju. Protiv, reko, koga? Kaže protiv vas. One me već osudile. Sreća pa su žene, pa se ja s njima kulturno rukujem, i ja sam pokazao da sam bio gospodin, i pozdravim i kažem, molim vas, koliko vas je SDP platio ...što dežurate. Bježite, kiša je, kupiću kišobran sad sebi jer pada kiša. Nemojte unositi nemir. Hajmo se dogovoriti. I ovo ... shvatite kao ozbiljno, najozbiljnije: nema tog čovjeka, ne u RS nego u BiH, koji nije protiv fašizma, ljudi. Nemojte sad da okrećete tezu, pa mi kao branimo nešto. Taman posla. Ali vaše inicijative koje idu ovako nedefinisano, nejasno za prikupljanje političkih poena, nisu dobrodošle, gospodine Bećiroviću. Pa znate da ja vas izuzetno uvažavam i sve vas iz SDP-a, zato što ste mali. Pa ono nema neke opasnosti od vas i onda ja vama se priklonim i kažem dobro je. Šta god vi pokrenete, ja znam to neće imati efekta, neće niko podržati i dobro je. Nema opasnosti.

E, šta hoću da vam kažem, nije ovo uvreda, ovo je zaista korektno, korektno je, gospodine Selime Bešlagiću, korektno je.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Evo završavam. Dakle, ja vas molim, podržaćemo vašu inicijativu, sa ne znam kakvim naslovom, hoćete li podržati inicijativu da vratite imovinu narodu!?

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Dobro, dobićete je sljedeći put, a vidjećemo kako ćemo ovo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Halilović je imao. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Samo kratko. Ja sam ... zaista, nakon diskusije gospodina Beriza Belkića, bio gotovo siguran da više neće biti ni diskusija i da ćemo uspjeti da prevaziđemo te uskostranačke, sitnosopstveničke sujete, da to ... preskočimo jer slažem se sa svima onima koji su ... nalazili

mahane ovoj inicijativi da je malo ideološki obojena, da je išla tri koraka naprijed, da prejudicira neke, unaprijed da definiše neke stvari, ono što treba Vijeće ministara uraditi itd. I ovo bi bio više apel na poslanike, dakle ova inicijativa, nama treba jedan ovakav zakon kao jednoj demokratskoj zemlji, jedan ovakav zakon nam treba. Moj apel bi bio da se ova inicijativa podrži, ona će otići u Vijeće ministara. Vijeće ministara će napraviti nacrt zakona pa ćemo onda da raspravljamo ovde da li su četnici ili Handžar-divizija ili ko je, ili su ustaše ili neka 15. ili 16., tada ćemo imati priliku da korak po korak idemo jer, nakon svega što nam se dogodilo u ovom periodu '92-'95. godina, mislim da ovaj parlament ne bi smio sebi dopustiti luksuz da jednu ovakvu inicijativu odbije. A kad dobijemo nacrt zakona od Vijeća ministara, onda ćemo da malo detaljnije ovo raščlanimo. I mislim da ne bi trebalo ovdje smetati. Meni ne smeta što je to iz SDP-a, podržao bih ovakvu inicijativu da je iz bilo koje političke partije došla. Nama ovo treba i mislim da bi ovo trebalo podržati, ovu inicijativu. A kad dobijemo od Vijeća ministara, tad ćemo da se nadmudrujemo šta je šta od svega toga.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Kadrić je imao. Izvolite.

REZMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, uvaženi predsjedavajući.

Dakle, ja ću podržati ovu inicijativu bez obzira što se slažem sa mnogim ranije, koji su govorili da bi možda naslov ove inicijative trebalo preformulisati ali, bez obzira na sve ove stvari, ja ću ... podržati ovo, iako u ovome naslovu inicijative ne govori se o tome ko će biti predlagač ovoga zakona. Vjerovatno, to će biti ... Savjet ministara.

Drugo, posebno u interesu je kako će u ovome zakonu proći ovi tradicionalisti Handžar-divizije, kako, koja će biti njihova uloga u svemu ovome. Mene ovde malo čudi da ovu tačku ne prenosi televizija i onda ponekad ... dovodim sam sebe u sumnju, dilemu, da SDP baš ... ne kontroliše medije u onom smislu koliko to ponekad izgleda. Zaista, čudi me da televizija ne prenosi ovu tačku! Niste dali nalog. Dakle, ... ja čestitam ... Denisu Bećiroviću što nas je ... zaista uspio ... tako naglo prebaciti na jednu proširenu sjednicu Glavnog odbora SDP-a koja se sada trenutno, dakle nalazimo se u Tuzli i prisustvujemo jednoj proširenoj sjednici SDP-a u kojoj se raspravlja o ovako važnom pitanju. I ovde treba zahvaliti Denisu Bećiroviću što nas je uspio takvom jednom moći da nas prebaci na jednu proširenu sjednicu SDP-a i ja ga molim da on kod ove inicijative bude uporan. Oni su skoro imali jednu inicijativu kada je u pitanju dodjela onih zlatnih lopata, međutim nešto u posljednje vrijeme su se ušutili, ne znam šta je, dokle je to stiglo, da li su te lopate već negdje možda ...u upotrebi, da li ih neko možda koristi ili nešto se tu dešava. Da li su odlučili da možda malo izgrade neki novi model tih lopata sa nekim ... svojim neformalnim koalicionim partnerima ...u ovim procesima. Vode se, otvaraju mnoga pitanja. Prema tome, ovo su važna pitanja. Bez obzira na sve to, ja ću dakle podržati ovu inicijativu i čestitati Bećiroviću što nas je prebacio u Tuzlu na proširenu sjednicu Glavnog odbora SDP-a da razgovaramo o ovako važnoj stvari.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja niti mogu, niti mi je namjera da bilo kome mijenjam njegova programska opredjeljenja, politička, životna uvjerenja. Ono što mogu, to govorim, i moje legitimno pravo je da i ja iznesem svoj stav. Hoće li on biti prihvaćen ili neće, vidjet ćemo na glasanju, ali dakle nikoga ne mogu u ovom parlamentu natjerati da za nešto glasa. Svako neka procijeni na osnovu svojih argumenata, svog saznanja kako će se izjasniti.

Ono što želim reći, i kolegi Lazaru i još pojedinim poslanicima, moje programsko i političko opredjeljenje je borba za zaštitu ljudskih prava i sloboda svakog građanina i svakog naroda, i to nije moje samoopredjeljenje kao člana SDP-a, ja ću reći da je to moje životno, istinsko opredjeljenje. Ja imam snage da kažem da izražavam žaljenje, iako najmlađi, vjerovatno, u ovom parlamentu, i osudu prema svakom nasilju, prema svakom nevinom čovjeku koji je izgubio život, bez obzira ko to učinio, kad to učinio, od kojeg pokreta ili režima se to dogodilo.

Ja želim također reći, na kraju, nemoguće je, ma kako to neko pokušavao, izjednačiti fašističke pokrete na ovim prostorima sa antifašističkim. Nemoguće je stavljati znak jednakosti među njih. Nemoguće je pokušati diskreditirati narodnooslobodilački pokret u Drugom svjetskom ratu, zahvaljujući kojem je srpski, hrvatski, bošnjački narod/i bili na strani svjetske antifašističke pobjedničke koalicije – sa onima koji su bili zločinci. Nemoguće je to uraditi iz prostog razloga zato što su ustaše, i u svojoj praksi i u ideji, bili zločinci. Zato što su donosili genocidne zakone, zato što su u praksi provodili genocid. Nemoguće je to izjednačiti sa četničkim pokretom, zato što je taj četnički pokret u svojoj ideji, u svom programu bio genocidan, predviđao je istrebljenje nesrpskih naroda. Radio je to u praksi. Nemoguće je braniti Handžar-diviziju na ovim prostorima, jer je nju osnovao Adolf Hitler, jerusalemki muftija El Huseini i vrh Nezavisne Države Hrvatske. Ona je bila u okviru genocidne tvorevine Hitlerovog III. Rajha kao formacija tog Trećeg rajha i nemoguće je reći da je bila antifašistička.... Za razliku od tih fašističkih pokreta, taj narodnooslobodilački partizanski pokret u Drugom svjetskom ratu je, recimo, '44. u Sanskom Mostu donio čuvenu Deklaraciju o pravima čovjeka i građana BiH, kojoj danas, kad bi je usvojili, ne bi ... nijedan zarez mogli odbiti. Međutim, svako ima pravo na svoje mišljenje. Kolega Kalabić, žao mi je što u ovom trenutku nije ovdje, on je meni upravo čitao lekcije o tome, o Savezu komunista Jugoslavije, o praksi Saveza komunista Jugoslavije i, nažalost, otišao je, nije čuo svog kolegu Jovičića koji mu je upravo odgovorio da je kolega Jovičić bio član Saveza komunista i tamo plaćao članarinu, za razliku od mene, koji nikad nisam bio član Saveza komunista.

Bila je teza – evo nema kolege Kalabića ovdje, koji je govorio i on je polako dolazio na trag jedne priče koja je ozvaničena priča u jednoj susjednoj državi – to je priča o Draži Mihajloviću, kako su ga SAD odlikovale ... Antifašizam i antifašistička borba se potvrđivala od '41. do '45. Teheranska konferencija '43. vrlo jasno je priznala za jedini antifašistički pokret Titov partizanski pokret na ovim prostorima. A kada je završen Drugi svjetski rat, kad nije više bilo opasnosti od fašizma, kad je počeo hladni rat, tad je bilo svega i svačega. Tad je neko vrbovao na zapadu i ustaše i četnike i svakog i svašta. O tome, ja ne bih govorio.

Mi danas, za razliku od kolege Jovičića koji kaže da je nedefinisano i nejasno, i s tim ja završavam, sve je ovdje danas vrlo definisano i vrlo jasno. Ovdje su dvije stvari danas pred svim poslancima.

Prva je da kažemo da želimo donijeti *Zakon o zabrani neofašističkih organizacija u BiH* jer su one napravile genocid ... svim narodima u ovoj zemlji.

I druga stvar je vrlo jasna: da kažemo da su fašistički genocidni pokreti u BiH po uzoru na Hitlerove naciste i Musolinijeve fašiste, na ovim prostorima, bili četnici, ustaše i pripadnici Handžar-divizije. Imali su istu ideologiju, služili zajedno s fašistima i zajedno s njima se borili protiv antifašista.

Dakle, sve je jasno. Kao predlagač ne povlačim ni inicijativu, ni tekst inicijative, svako nek se očituje, ima pravo na to, kao što i ja imam pravo da ovo predložim. A mislim da zaista zarad budućnosti BiH, zarad pomirenja, zarad boljih odnosa u ovoj zemlji, trebamo smoći snage i reći, ljudi, treba osuditi ustaški pokret jer je napravio genocid nad Srbima, treba osuditi četnički pokret jer svi mi dobro znamo da je napravio genocid nad muslimanima i Hrvatima. Uostalom, četnički pokret nije ubijao samo Bošnjake i Hrvate već je ubio i masu sprskih antifašista a u Drugom svjetskom ratu, recimo, na konferenciji ZAVNOBiH-a, između ostalog – da s tim i završim – najveći broj delegata upravo je bio iz srpskog naroda.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Idemo po redu. Znači, prvi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Lozančić: netačan navod, pa dvije replike: Okolić i Marković.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrlo kratko. Uvaženi kolega Bećiroviću, ne znam odakle vam se priviđa ... ovdje, ja nisam čuo da iko pokušava izjednačiti. Znači, to je ispravka netočnog navoda, maloprije ste to rekli: *pokušava se izjednačiti fašistički i antifašistički pokret*. Nisam nikoga čuo da to pokušava uraditi. A vi ste to rekli da se pokušava. Ovdje se pokušava izjednačiti fašistički i komunistički pokret. To je suština, znači.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Nešto će biti u mojoj replici slično gospodinu Lozančiću, jer je gospodin Bećirović zaista u nekoliko navrata rekao da je nemoguće izjednačiti antifašistički i fašistički pokret i ja mislim, koliko sam ja pratio ove diskusije, da niko to nije ni izjednačavao a ako neko i jeste, a ne vjerujem da jeste, ja se od toga javno ograđujem, a vjerujem da i drugi to nisu izjednačavali, jer sam dužan to da se ogradim od takve krupne izjave.

I dalje, ovdje se, koliko sam ja razumio, nije govorilo ništa o lošim karakteristikama partizana kao učesnika i pripadnika jedne ... oružane sile, nego se govorilo o komunizmu kao

ideologiji. Prema tome, i to se poklapa sa gospodinom Lozančićem koji je takođe nešto htio da kaže da ne treba izjednačavati ovde nešto što je ideološki slično možda fašizmu. Međutim, to sve treba pustiti istoriji i ovde je mnogo toga za istoriju, a moje javljanje na ovu repliku je bilo da se ogradim oko izjednačavanja ovako bitnih stvari, a to je antifašizma i fašizma i ne poistovjećuje se, po meni, i ja ne poistovjećujem partizane i komunizam kao ideološki pokret.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Marković. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ:

Pa, ja zaista nisam mislila da se javljam u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda, ali mislim da je sad stvarno prevršilo mjeru ovo poslednje obraćanje Denisa Bećirovića koji je sebi dao za pravo da cijelom Parlamentu drži lekcije iz Drugog svjetskog rata, isto kao da mi u školama i na fakultetima nismo imali istoriju kao predmet i nismo ama baš ništa učili o Drugom svjetskom ratu, ni o pokretima ni ko je bio fašista, ko je bio antifašista.

Hoću da vam kažem ne mislim ja da o ovoj problematici ne treba da se odredi BiH i ovaj parlament, ali vi kao da ste došli iz '45. u 2008. godinu, pa ste preskočili ... ovo vrijeme i kao da ne znate da smo mi imali još jedan rat posle Drugog svjetskog rata i da nam je ostalo more problema koje ova država treba da riješi a koje interesuje, životno interesuje, narod i građane u BiH. Mene i moju djecu, iskreno da vam kažem, apsolutno ne interesuje šta su radili četnici i ustaše i ko je bio koje ideologije i šta je radio ali me interesuje hoće li ovo društvo i mojoj i svojoj djeci u BiH obezbijediti da se školuju na respektabilnim univerzitetima, da imaju kao intelektualci dostojan život intelektualca i svršenog akademskog građanina u ovoj zemlji. Tako da u tom kontekstu, zaista se nisam mislila javljati, ali evo sad hoću da vam nešto preporučim, poslanicima SDP-a. Svake subote, u 20 sati, u 8 uveče, na RTS-u, dakle RTV Srbije ima jedna serija koja ide i zove se *Selo gori, a baba se češlja*. Ja vam iskreno preporučujem da pogledate tu seriju, pa ćete onda znati zbog čega vam ovo savjetujem. Eto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Prodanović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Jesam li ja kao predlagač iscrpio sve mogućnosti?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja sam vas pustio da dva puta replicirate po 5 minuta.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Znači, nemam pravo, je li?

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ako mogu samo da kažem, ja stvarno ne bih volio da polemishem a pretpostavljam da, uvaženi kolega i poslanik Denis Bećirović, podrazumijeva se da niko nije protiv toga da bi vama rekao da se ne treba da borite za pravo svakog čovjeka. Mislim, to apsolutno ničim niko ovde nije izrazio tu sumnju. Ali morate ... shvatiti da imamo drugačiji pristup od toga i još jednu stvar koja je veoma značajna. Ja znam da uvažavam to vaše i objašnjavanje i bilo šta. Mi u BiH moramo da imamo konsenzus o nečemu što bi bilo poštovanje svih međunarodnih konvencija o zaštiti prava građana. Dakle, jezik mržnje je najveća i najopasnija moguća stvar, pogotovo ako je u funkciji izabranih zvaničnika ili medija. Ako bismo to postigli da onemogućimo i zabranimo i sankcionišemo one koji to promovisu, propagiraju, koji rade na tome, mi bismo postigli sve ove priče o kojima vi sada govorite, ne bi imale nikakvog posebnog značaja. Svakako, moram još jednu stvar reći. Nemojte apsolutno da sumnjate da u srpskom narodu, maloprije je bila ta priča, postoji bilo kakva dilema o osudi zločina fašizma. To je jedna od najcrnijih prošlosti Evrope u 20-tom vijeku. I tu nema nikakve dileme i vi to sasvim dobro znate. Maloprije je bila jedna izjava od uvaženog nekog poslanika koji je rekao da ga raduje što je potpisalo jedno udružnje iz RS. To apsolutno nije dilema. To ne treba dovoditi u pitanje. Naš odnos prema ovom pitanju, on je suštinski, da treba da dođemo do toga – kompetentne institucije, Savjet ministara, resorno ministarstvo – do zakonskog projekta koje će imati apsolutnu podršku ovog parlamenta kroz zakon. Da li će to biti deklaracija i to sve, mi moramo i Poslovníkom onemogućiti svaku riječ koja bi dovodila do toga, da bismo poslali jasnu poruku, licitirati sa 50 – 30 hiljada potpisa. Sa 50 potpisa nekih udruženja, dovoditi u dilemu, sada će neko biti protiv toga i prozivati ga da on nije antifašista, to je mislim potpuno zamjena teza. Dakle, da učinimo to.

Ja još jednom tvrdim, dakle, vi imate pristup koji u Parlamentu može da bude samo u funkciji predizborne kampanje. Ovo je osjetljivo pitanje. A kad donosite zakonski projekat, onda ga treba tako donijeti da on ima apsolutnu podršku. Imali ste nekoliko slučajeva gdje su vas podržali u tome.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 19. tačku dnevnog reda:

Ad. 19. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju radi usaglašavanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti imena Bosne i Hercegovine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na Domu naroda nije usvojen zakon iz ove tačke u identičnom tekstu. Kolegijum Predstavničkog doma predlaže da se u Zajedničku komisiju imenuju uvaženi poslanici: Adem Huskić, Milica Marković i Martin Raguž. Ima li nekih drugih prijedloga?

Ako nema, zaključujem raspravu.

Prelazimo na 20. tačku:

Ad. 20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sve ove sporazume sam pročitao kada sam čitao dnevni red od a) do l). Ako se Parlament slaže, s obzirom da je Komisija za spoljne poslove dostavila pozitivno mišljenje o svim ovim aktima, da objedinimo raspravu, a glasaćemo pojedinačno?

Otvaram raspravu o svim sporazumima. Zaključujem raspravu. Glasanje.
Uvaženi poslanik Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Ja ću vrlo kratko i na Komisiji sam ... o ovome diskutovao i na Komisiji za vanjske poslove bio sam protiv dva ova, dvije tačke iz ove tačke dnevnog reda, a odnose se na kreditno zaduženje BiH.

Ja bih samo htio da podsjetim ovaj parlament da se sa ovim kreditnim zaduženjima ukupna cifra za zaduženje za ovaj period, otkad je ova koalicija na vlasti, prešla je preko milijardu i 200 miliona eura i mislim da bi trebalo voditi računa u nekom narednom periodu, naročito kad su nadležnosti u pitanju. Možda, možda sa jednim zaključkom da se obaveže Vijeće ministara da pokuša doći do nekih kriterija kada je vanjsko zaduživanje BiH u pitanju jer nadležnosti ovog parlamenta su otprilike davanje garancije. Mi smo žiranti opštinama, preduzećima, gradovima, entitetima, a bez ikakvih ovlasti ili uvida u stvarnu strukturu i potrebe i, naročito, što je bitno, trošenja tih sredstava. Ima situacija gdje su krediti podignuti i potrošeni, da se ništa nije uradilo. Na kraju, što bi ... običan narod kazao ... *pojeo vuk magarca*. I na kraju, opet, država BiH će to vratiti.

Htio bih samo da upozorim Parlament na olako davanje saglasnosti za tako enormno i, po mom mišljenju, nepotrebno zaduživanje BiH jer, na kraju, ovo će naša djeca ili naša unučad morati vraćati, a mi vrlo glatko i lako dignemo ruku za ovo.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se predsjedavajućem.

Izazvan ili ponukan diskusijom gospodina Halilovića, mi smo na Komisiji, kad smo raspravljali o ovim sporazumima i ugovorima, konstatirali da u načelu, kad raspravljamo o tim

sporazumima o zaduživanju ne samo institucija BiH nego i nižih nivoa vlasti, od općina, kantona, Federacije itd., da postoji određeno, ovo što gospodin Halilović kaže, olako prihvatanje tih sporazuma, zaduživanja, obaveza itd. i konstatirali smo, izneseno je nekoliko činjenica, nekoliko tih projektnih ... zaduženja. Primjera radi, ja sam iz Krajine, govorio sam da imamo sanitarnu deponiju kojoj je data saglasnost, zaduženje kod Svjetske banke, međutim regionalna tzv. deponija ... taj kredit jede, troši se novac, nema reakcije. U tom smislu, mi smo zatražili zaključkom prema Vijeću ministara da nam dostavi podatke o tim sporazumima, zaduženjima, statusu tih projekata i da vidimo gdje je zapelo, jer ima zaista negdje tamo institucija gdje se ne završi do kraja, a mi kao Parlament mislim da nemamo pravo samo posmatrati to, nego da trebamo i određene stvari poduzeti i zbog toga smo i zatražili informaciju u zadnjih pet godina da nam se dostavi po pitanju tih projekata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja ne znam koliko su moje kolege prethodni govornici upoznati i inače koliko smo mi kao zastupnici upoznati sa procedurom, dakle od vrste prirode projekta, kandidiranja projekta, preko svih nižih razina vlasti. Dakle, treba proći najmanje tri filtra, tri razine vlasti, govorim iz Federacije ili dvije iz RS-a, da bi došao do Parlamenta BiH uz, naravno, prethodno mišljenje Vijeća ministara. Dakle, ocjena tog projekta. Uglavnom se radi o projektima infrastrukture i radi se o sredstvima koja su vrlo povoljna i nema ih povoljnijih na svjetskom tržištu kapitala. To su IDA uvjeti gdje su kamate godišnje, na godišnjoj razini, oko 1% do 2%, grejs period od pet do deset godina itd. i što je ... jedno pravilo i praksa da se značajan dio ovih kreditnih sredstava, nakon određenog vremena, otpiše a osim toga implementacija ovih projekata je pod vrlo strogim monitoringom, kako davatelja, isto tako i nekih drugih i međunarodnih organizacija. Prema tome, ako je bilo šta u ovoj zemlji transparentno kao investicija, onda su to projekti koji se finansiraju iz ovakvih sredstava i nemojmo imati rezerve prema ovakvim projektima nego podržimo ih i lobirajmo da dobijemo što više projekata, da se na ovaj način, pod ovim uvjetima financiraju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih, ja zaključujem raspravu i Kolegijum cijeni da je dovoljno da do 17,45 se izvrše konsultacije među klubovima i tada je vrijeme za glasanje.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas ... uvaženi poslanik Jovičić, molim vas, potrebno je da se skoncentrišemo za glasanje.

S obzirom da su **zapisnici sa 26. i 27. sjednice** bez rasprave praktično bili, ja predlažem Domu da usvajamo oba zapisnika odjednom; da je bilo primjedbi, pojedinačno bi glasali, ako se slažete.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati. Sad!
„Za“ 37, bez „protiv“ i „suzdržanih“.
Konstatujem da smo usvojili oba zapisnika.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda.
Uvaženi poslanik Lijanović je tražio riječ. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Pošto veći dio zastupnika nije dobio moj zakon do današnje sjednice i nije imao priliku da prouči odredbe zakona, ja bih povukao – povlačenje zakona po članu 127. – a predložio bih da glasamo po članu 126.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izjašnjavam se o **Zahtjevu poslanika Jerke Ivankovića Lijanovića za razmatranje Prijedloga zakona, u skladu sa članom 126. Poslovnika.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati. Sad!
„Za“ 19, „protiv“ 14, „suzdržanih“ tri.
Usvojili smo Zahtjev.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda. **Glasamo o zakonu u drugom čitanju, sa usvojenim amandmanima na Komisiji.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati sad!

Imamo zahtjev, imamo zahtjev za ponavljanje glasanja. Molim vas da se pripremite, ... ponovo ćemo glasati o tom zakonu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati sad!
„Za“ 33, „protiv“ tri, „suzdržan“ jedan, sa dovoljnom entitetskom većinom, konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda. Glasamo o **Prijedlogu okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi (drugo čitanje)**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 35, „protiv“ nije bilo, jedan „suzdržan“.

Dovoljna entitetska većina. Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na ...

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li to neophodno sad da ponovo glasamo?

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Principijelno.

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim poslanike da nekoliko puta pritisnu dugme. Nije dovoljno samo jednom pritisnuti dugme jer onda se neće ...

Evo, vraćamo na ponovno glasanje – dakle, Zahtjev Kluba SDP-a – o petoj tački dnevnog reda: **Prijedlog okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 35, „protiv“ nije bilo, jedan „suzdržan“.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Imamo šestu tačku: **Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o učešću pripadnika Oružanih snaga. Glasamo o Izvještaju** koji je negativan. Ako bude usvojen Izvještaj, pao je ovaj zakon, ako bude odbijen Izvještaj, obustavlja se postupak.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 18, „protiv“ 19, „suzdržanih“ nije bilo.

Znači, Izvještaj nije prihvaćen. Obustavlja se postupak.

Prelazimo na sedmu tačku: **Prijedlog zakona o dužnostima i pravima članova Parlamentarne skupštine.** Vi ste na klupe dobili od predlagača znači do kraja rasprave da povuče ovaj zakon i zaključak.

Sad, znači povučen je zakon od strane predlagača i **glasamo o Zaključku:**

Zadužuje se Savjet ministara i nadležne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH da, vodeći računa o svim okolnostima kao i praksi država u okruženju, pristupe predlaganju usvajanja posebnog zakona u cilju rješavanja pitanja dužnosti i prava člana Parlamentarne skupštine BiH kao i drugih izabranih i delegiranih funkcija na nivou BiH.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 22, „protiv“ 11, „suzdržanih“ tri.

Dovoljna entitetska većina. Konstatujem da smo usvojili Zaključak.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda: **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita (prvo čitanje)**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 34, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili zakon u prvom čitanju.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda. Radi se o **Prijedlogu zakona o Agenciji za identifikacione dokumente (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 34, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili zakon u prvom čitanju.

10. tačka dnevnog reda: **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 32, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ pet.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na 11. tačku: **Prijedlog zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme, sa Mišljenjem Komisije.** Podsjećam vas da odlučujemo o **Mišljenju.** Ako se Mišljenje Komisije usvoji, Prijedlog zakona je pao, ako se ne usvoji, vraća se ponovo u komisijsku fazu.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Taj ćemo poslije zaključka, je li tako?

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim da je ovo procedura. Ovaj zaključak ćemo ... glasati nakon toga. Ovo je procedura.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se pripremite za glasanje. Molim vas, glasamo o Mišljenju naše komisije.

Možete glasati sad!

„Za“ 16, „protiv“ 21, „suzdržanih“ nije bilo.

Izvještaj nije prihvaćen i on se vraća Komisiji, što je u skladu sa vašim stavom (1) predloženog zaključka: *Predstavnički dom ne prihvata Izvještaj Zajedničke komisije.*

A, stav (2), i o njemu se sada trebamo izjasniti, glasi:

Zadužuje se Komisija da u saradnji sa Savjetom ministara i entitetskim vladama još jedanput razmotri Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme i Domu dostavi novi izvještaj.

O tom zaključku sada glasamo.

Molim Dom da se pripremi.

Možete glasati sad!

„Za“ 26, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ 10.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda. Glasamo o **Godišnjem izvještaju Centralne banke i Finansijskom izvještaju Centralne banke za 2007. godinu, uz sugestiju poslanika Jovičića: da se ovaj izvještaj naknadno dopuni sa ... dvije stavke o nacionalnoj zastupljenosti i primanjima svih zaposlenih.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 36, „protiv“ nije bilo, „suzdržan“ jedan.

Konstatujem da smo usvojili, pri čemu mi u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda imamo tri zaključka.

Zaključak Velimira Jukića:

Zadužuje se Savjet ministara da nakon usaglašavanja sa entitetskim i županijskim vlastima, te vlastima Brčko Distrikta, uradi strategiju i definira posebnu politiku i mjere sa

konkretnim rješenjima, koja će osigurati monetarnu stabilnost, stabilno ... i za investiranje podsticajno okruženje, ublažiti negativne efekte prijeteće moguće visoke inflacije veće od 5%, povećanje investicija, stranih i domaćih, poticaj domaće proizvodnje, a naročito one koja je izvozno orijentisana.

Je li tako?

Molim Dom da se pripremi.

Možete glasati sad!

„Za“ 31, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ šest.

Usvojili smo ovaj zaključak.

Drugi zaključak je uvaženog poslanika Save Erića. Vezan je za ovu istu tačku:

Da nadležne komisije Parlamentarne skupštine, zajedno sa Savjetom ministara i nadležnim ministarstvima, po pitanju deficita inflacije, izrade prijedlog mjera, planova, programa, zakonskih rješenja za suzbijanje i nađu izlaz kao i prijedlog puta do suficita kako bi sljedeći izvještaj Centralne banke bio pozitivan i da se na terenu osjeti ovaj rast kod svih građana.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pa dobro, ja moram staviti na glasanje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja moram staviti na glasanje ovaj zaključak. Predlagač ga može povući.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 17, „protiv“ jedan, „suzdržano“ 16.

Prošao je ovaj zaključak.

I imamo treći: **Zaključak uvaženog poslanika Adema Huskića:**

Obavezuje se Savjet ministara da u roku od 90 dana sačini Analizu poslovnog okruženja u BiH, te kroz najšire konsultacije pripremi cjelovit program mjera i aktivnosti koje će omogućiti da BiH bude poželjno mjesto za investiranje, kako za strane tako i za domaće investitore.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 26, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ osam.

Konstatujem da smo usvojili i ovaj zaključak.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda. Dom je primio k znanju **Informativni dokument Sekretarijata Savjeta Evrope** i imamo uz ovu tačku dnevnog reda Zaključak.

Uvaženi poslanik **Izetbegović je predložio jedan zaključak**, koji glasi:

Zadužuje se Savjet ministara da Parlamentarnoj skupštini BiH hitno dostavi na ratifikaciju sljedeće dokumente koje je BiH potpisala u sklopu ispunjavanja posprijemnih obaveza prema Vijeću Evrope: Evropsku socijalnu povelju revidiranu, Evropsku povelju o regionalnim manjinskim jezicima, Evropsku konvenciju o državljanstvu, VI Protokol Općeg sporazuma o privilegijama i imunitetima, Evropsku konvenciju o prekograničnoj saradnji između teritorijalnih zajednica i organa. Parlamentarna skupština također traži od Vijeća ministara da hitno dovrši izradu Studije kompaktilnosti BiH zakonodavstva sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 34, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili Zaključak.

Prelazimo na **Zaključak uvaženog poslanika Denisa Bećirovića**:

1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Savjet ministara BiH da najkasnije u roku od 30 dana izradi cjelovit program mjera s ciljem provođenja nerealiziranih obaveza i preporuka sadržanih u Informativnom dokumentu Savjeta Evrope o izvršavanju i provođenju postprijemnog programa saradnje.

2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH će najkasnije u roku 60 dana razmotriti i usvojiti pomenuti program Savjeta ministara.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 28, „protiv“ šest, „suzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Mi nismo mogli da ubacimo ni u jednu drugu tačku dnevnog reda: uvaženi **poslanik Selim Bešlić je imao Zaključak**. Je li to u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda?

Znači, Zaključak glasi:

Regionalna saradnja u vezi ratnih zločina. Vijeće ministara će u roku od 60 dana sagledati mogućnosti i dati prijedlog o prevazilaženju pitanja da se optuženi za ratni zločin sudi u zemlji u kojoj je uhapšen, a ne u zemlji u kojoj je počinjen zločin, te predloži da se produži nastavak Rimskog puta a u vezi ratnih zločina.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 24, „protiv“ tri, „suzdržanih“ devet.

Nemamo dovoljnu entitetsku većinu.

U Kolegijumu nemamo saglasnost. Prelazimo u drugi krug glasanja u vezi sa ovim zaključkom.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 23, „protiv“ 11, tri „suzdržana“. Iz RS ima više od dvije trećine.

Ovaj zaključak nije usvojen.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda: **Izvještaj o aktivnostima Ureda**. Glasamo o Izvještaju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 34, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj.

Nakon objašnjenja glavnog revizora, uvaženi poslanik Lijanović, ostajete li pri svom zaključku? Ostajete.

Zaključak glasi:

Obavezuje se Ured za reviziju institucija BiH da u Plan za 2008. godinu uvrsti i reviziju učinaka, te da za Pilot projekt revizije učinaka uradi reviziju učinka Sporazuma CEFTA u 2008. godini.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ pet, „protiv“ 19, „suzdržanih“ 11.

Ovaj zaključak nije dobio podršku.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda: **Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvoznokreditne agencije BiH. Prvo se izjašnjavamo o Izvještaju.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 33, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ tri.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj.

Imamo **Zaključak uvaženog poslanika Mehmedovića**. On glasi:

Zadužuje se Savjet ministara da obezbijedi adekvatnu podršku i dokapitalizuje Izvoznokreditnu agenciju kako bi u ime i za račun države mogla obezbijediti garancije i osiguranja za određene izvozne poslove.

(?)

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

... Je li ne može u smislu Ustava, zakona ili čega?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Čovjek predlaže Zaključak. Ja Zaključak moram staviti na glasanje, a Parlament će reći da to ne može ili može.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović: poslovnička intervencija.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, ja imam potrebu zaista da skrenem pažnju na jednu apsurdnu situaciju. Evo, slučajno koristim ovaj ... Mi obično objedinimo raspravu konkretno o nekom dokumentu, izvještaju, zakonu itd. i o zaključcima, a onda se naknadno izjašnjavamo. Većinu zaključaka mi smo dobili ovdje na stolove i, tokom rasprave o tačkama dnevnog reda, mi nismo mogli kroz raspravu ukazati da nešto, eventualno, može ili ne može, ili osvrnuti se na nešto itd. Ja hoću samo da vam skrenem pažnju da ubuduće, možda na izjašnjavanje, nam dođu zaključci o kojima se vodila rasprava, odnosno o kojima je bila šansa da razgovaramo tokom rasprave o tački dnevnog reda. Jer, recimo ovo, konkretno o ovom zaključku tokom rasprave, vjerovatno bi bilo reakcija u smislu da nešto ne može itd. Ovako smo dovedeni u poziciju da se izjašnjavamo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslovnička intervencija je na mjestu. Ovo je ... nesavršenost Poslovnika koji smo rekli riješiti, međutim upozoravam poslanike da su imali vremena od završetka rasprave o svim tačkama dnevnog reda da u konsultacijama – jer su već dobili sve zaključke, dobili ste sve zaključke – na svojim klubovima donosite odluku o tome da li će se ti zaključci podržati ili neće. Prema tome, mi se sad **izjašnjavamo o ovome zaključku.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 14, „protiv“ 12, „suzdržanih“ 11.

Nedovoljna entitetska većina

Nemamo konsenzus u vezi sa ovim zaključkom. Idemo u drugi krug glasanja.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 13, „protiv“ 13.

Sada nema ni opštu većinu, a inače je i „protiv“ 11.

Znači, nije usvojen ovaj zaključak.

Prelazimo na 16. tačku dnevnog reda. Radi se o **Izvještaju o radu i Finansijskom izvještaju Agencije za poštanski saobraćaj**. Uz Izvještaj imamo i Zaključak. Hoćete da se pojedinačno izjašnjavamo ili ujedno i za Izvještaj i za Zaključak naše komisije? Zajedno.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Glasamo o **Izvještaju o radu i Zaključku naše komisije**.

Možete glasati sad!

„Za“ 26, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ sedam.

Sa dovoljnom entitetskom većinom, usvojili smo Izvještaj.

Prelazimo na 17. tačku dnevnog reda: **Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u BiH i o radu Komisije za zaštitu podataka. Glasamo o Izvještaju**.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 30, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ šest.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj.

Prelazimo na 18. tačku: **Inicijativa poslanika Denisa Bećirovića**.

Podsjećam Dom, kao što sam na početku napomenuo, da, bez obzira na Mišljenje naše zajedničke komisije, glasamo o Inicijativi. Ako Inicijativa prođe, ide dalje procedura, ako padne, ne vraća se u komisijisku fazu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Ponovo glasamo.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Ne. Glasamo o Inicijativi. Mišljenje Komisije je bio samo popratni akt.

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, glasaćemo ponovo, gospodine Bećiroviću. Glasaćemo ponovo, nemojte.
Glasamo ponovo o Inicijativi.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati sad!
„Za“ 24, „protiv“ 11, „suzdržan“ jedan.
Nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnost ni konsenzus u Kolegijumu. Glasamo u drugom krugu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati sad!
„Za“ 24, „protiv“ 11, „suzdržan“ jedan.
Nedovoljna entitetska većina. Znači, nije usvojena Inicijativa.

S obzirom da imamo i **Zaključak** od više klubova poslanika, kojim se predlaže – molim Vas, gospodine Bahtiću, glasamo – i koji glasi:

Zadužuje se Savjet ministara da pripremi Zakon o zabrani svih neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati sad!
„Za“ 31, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ četiri.
Listing da se podijeli.

Prelazimo na 19. tačku dnevnog reda: **Imenovanje tri člana.**
Predloženi su Adem Huskić, Milica Marković i Martin Raguž.

Molim vas da se pripremite za glasanje za ovaj prijedlog.
Možete glasati sad!
„Za“ 30, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ dva.
Dovoljna entitetska većina. Imenovali smo tri člana.

I prelazimo, molim vas: **Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**
... **a) Okvirnog sporazuma i Evropske investicione banke**

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati sad. Glasajte!
„Za“ 30, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ nije bilo.
Usvojili smo, ... dali saglasnost za ratifikaciju.

... **b) Sporazuma o saradnji u oblasti odbrane između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Grčke**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad!
 „Za“ 33, „protiv“ i „suzdržanih“ nije bilo.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

... c) Sporazuma o kreditu između Bosne i Hercegovine i Bank Austria

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati sad!
 „Za“ 29, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ dva.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

... d) Ugovora o zajmu između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati sad!
 „Za“ 31, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ tri.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

... e) ...Ugovora o Amandmanu između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati sad!
 „Za“ 34, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ tri.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

... f) ...Konvencija o pristupu informacijama

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati sad!
 „Za“ 35, nijedan „protiv“, ni „suzdržan“.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

... g) Fakultativni protokol uz Konvenciju

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati sad!
 „Za“ 36, „protiv“ nije bilo, „suzdržan“ jedan.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

Molim vas, kolegice i kolege poslanici, samo nekoliko napomena. Naime, sljedeća sjednica, kako smo u Proširenom kolegijumu odredili kalendar za idući mjesec, će biti 14. maja. U međuvremenu će doći do rotacije ... u Kolegijumu. Ja se zahvaljujem svim poslanicima na konstruktivnoj raspravi i na dosadašnjoj pomoći u vođenju sjednica. Čestitam svima Praznik rada, 1. maj, i 9. maj, Dan borbe protiv fašizma i Dan Evrope.

Zahvaljujem.

Sjednica je završena u 18,40 sati.